

Lounais-Suomen
Osuuspankin
toimintakertomus ja
tilinpäätös 2023

LOUNAIS-SUOMEN OSUUSPANKKI

Y-TUNNUS 0136160-9

SISÄLLYSLUETTELO

sivu

1-18 Toimintakertomus

19-20 Osuuspankin tuloslaskelma ja tase

21-22 Rahoituslaskelma

Osuuspankin tuloslaskelman ja taseen liitteenä
annettavat tiedot

23-41 Osuuspankin tilinpäätöksen merkittävimmät laatimisperiaatteet

42-62 Liitetiedot

63-66 Luettelo kirjanpitoKirjoista, tositteiden lajeista sekä selvitys
niiden säilytystavoista

67 Hallituksen allekirjoitus

67 Hallintoneuvoston lausunto

68 Tilintarkastajien merkintä suoritetusta tilintarkastuksesta

LOUNAIS-SUOMEN OP

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Lounais-Suomen Osuuspankin korkokate kasvoi merkittävästi ja osuuspankin liikevoitto oli suurempi kuin edellisvuonna. Tilikaudella kirjattiin vertailukautta vähemmän odotettavissa olevia luottotappioita luotoista ja muista sitoumuksista. Odotettavissa olevien luottotappioiden (arvonalentumisten) määrä suhteutettuna luotto- ja takauskantaan pysyi alhaisella tasolla. Kulujen suhde tuottoihin parani selvästi. Luottokanta ja talletuskanta laskivat vuoden 2023 aikana. Ydinpääoman CET1-vakavaraisuussuhde oli edellisvuotta parempi. Omistaja-asiakkaiden määrä nousi edellisen vuoden tasolta. Toimitusjohtaja Leena Nikula siirtyi 1.10.2023 alkaen toisen osuuspankin toimitusjohtajaksi ja toimitusjohtajan sijaisena toimi 31.12.2023 saakka Markku Rainio.

Avainlukuja

Avainlukuja	2023	2022	Muutos	
Liikevoitto, 1000 €	10 718	5 439	97,1	%
Kulujen suhde tuottoihin, %	43	57,5	-14,4	%-yksikkö
Oman pääoman tuotto (ROE), %	7,2	3,9	3,3	%-yksikkö
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	48,54	46,13	2,4	%-yksikkö
Omistaja-asiakkaat	15 959	15316	643	kpl

OP Ryhmä

Lounais-Suomen Osuuspankki on jäsentensä omistama osuuskuntamuotoinen talletuspankki, joka harjoittaa toimialueellaan paikallista vähittäispankkitoimintaa. Kaikki jäsenet ovat omistaja-asiakkaita, joista jokaisella on yksi yhtäläiset oikeudet tuottava jäsenosuus.

Osuuspankki kuuluu OP Ryhmään, joka on johtava suomalainen finanssiryhmä. Se koostuu itsenäisistä osuuspankeista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. OP Ryhmän ja sen jäsenpankkien keskitettyjen palveluiden kehittämisestä ja tuottamisesta vastaavat OP Osuuskunta ja sen tytäryhtiö OP Vähittäisasiakkaat Oyj. OP Osuuskunta toimii koko OP Ryhmän strategisena omistusyhteisönä ja ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

Osuuspankki on OP Osuuskunnan jäsenluottolaitos. OP Osuuskunta ja sen jäsenluottolaitokset yhdessä niiden konsolidointiryhmiin kuuluvien yhteisöjen kanssa muodostavat yhteenliittymän, josta säädetään laissa talletuspankkien yhteenliittymästä (Yhteenliittymälaki). Yhteenliittymälain mukaan keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat toistensa veloista ja sitoumuksista ja niiden vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan yhteenliittymän tasolla. OP Ryhmän vakuutusyhtiöt eivät kuulu keskinäisen vastuun piiriin.

Osuuspankilla jäsenluottolaitoksena ei ole velvollisuutta julkistaa luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 12 §:n mukaista puolivuositiedotusta. Jäsenluottolaitoksella ei ole velvollisuutta julkistaa vakavaraisuutta koskevia tietoja (ns. Pilari III -tiedot) kokonaisuudessaan, vaan ne julkistetaan OP yhteenliittymästä.

Toimintaympäristö

Maaikentalous kasvoi ennakkotietojen mukaan vuonna 2023 hieman pidemmän ajan keskiarvoa hitaammin. Suhdanekyselyiden tulokset olivat vuoden lopussa alkuvuotta heikommät. Euroalueen BKT kasvoi vuonna 2023 hitaasti, ja supistui vuoden jälkipuoliskolla. Euroalueen inflaatio hidastui joulukuussa 2,9 prosenttiin vuoden 2022 lopun 9,2 prosentista.

Osakekurssit nousivat vuoden viimeisellä neljänneksellä markkinakorkojen kääntynytä laskuun ja olivat useimmissa maissa vuoden alkua korkeammalla. Suomessa osakkeiden hinnat olivat vuoden 2022 loppua matalammat.

Euroopan keskuspankki nosti ohjauskorkoaan alkuvuonna useita kertoja. Syyskuun 0,25 prosenttiyksikön koron noston jälkeen talletuskorko pysyi 4,00 prosentissa loppuvuoden. 12 kuukauden euriborkorko kääntyi vuoden lopulla laskuun ja oli joulukuun lopussa 3,51 prosenttia, mikä oli vain hieman vuoden 2022 loppua korkeampi.

Suomen BKT supistui hieman vuonna 2023. Työttömyysasteen trendi nousi marraskuussa 7,6 prosenttiin vuoden 2022 lopun 6,9 prosentista. Inflaatio hidastui joulukuussa 3,6 prosenttiin vuoden 2022 joulukuun 9,1 prosentista. Korkojen nousu hidasti asuntokauppaa ja asuntojen hinnat laskivat.

Vastuullisuus

Vastuullisuus on tiivis osa OP Ryhmän ja osuuspankkien liiketoimintaa ja strategiaa. OP Ryhmän vastuullisuus työ perustuu ryhmän perustehtävään ja arvoihin, joita asiakasomisteinen liiketoimintamalli tukee. Liiketoiminnan tulee edistää asiakkaiden ja toimintaympäristön hyvinvointia, turvallisuutta ja kestävää taloudellista menestystä. OP Ryhmän tavoitteena on olla vastuullisuuden edelläkävijä toimialallaan Suomessa. OP Ryhmä päivitti vastuullisuusohjelmansa elokuussa 2022. Vastuullisuusohjelma ja sen linjaukset toteuttavat ryhmän strategiaa sekä ohjaavat liiketoimintojen ja osuuspankkien vastuullisuus työtä. Vastuullisuusohjelma rakentuu kolmen teeman ympärille: Ilmasto ja ympäristö, Ihmiset ja yhteisöt sekä Hyvä hallintotapa. Vastuullisuusohjelma perustuu ryhmän arvoihin, toimintaympäristön megatrendeihin sekä olennaisuusarvioon. Vastuullisuusohjelma ja sen tavoitteet on työstetty yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Ilmasto ja ympäristö -osiossa asetetaan tavoitteet kestävien rahoitus- ja sijoitustuotteiden tarjoamisesta, luotto- ja sijoitussalkkujen päästövähennyksistä sekä luonnon monimuotoisuuden edistämisestä. Ihmiset ja yhteisöt -osiossa keskiössä ovat paikallisyhteisöjen hyvinvointi sekä oman talouden hallinnan sekä taloustaitojen tukeminen. Hyvä hallintotapa sisältää vastuullisuuden integroimisen kaikkeen liiketoimintaan ja sen riskinottoon sekä tavoitteen hallinnon monimuotoisuuden lisäämisestä.

Lounais-Suomen Osuuspankki on ollut mukana OP-ryhmän kesäduuni OP-piikkiin kampanjassa ja tarjonnut paikallisten yhdistyksien yhteistyöllä kesäduunin 20 nuorelle. Lounais-Suomen Osuuspankki lahjoitti edustajiston päätöksellä 50 000 euroa yleishyödyllisiin hankkeisiin. Lahjoitusvarat jaettiin hakemusten perusteella monipuolisesti toimialuetta palveleviin kohteisiin.

OP Ryhmän Hyvän liiketavan periaatteet (Code of Conduct) sisältävät ryhmän vastuullisuus- ja ympäristöperiaatteet, joiden mukaisesti kaikkien OP Ryhmässä työskentelevien tulee toimia roolista, asemasta tai toimipaikasta riippumatta. Yksityiskohtaisemmat säännöt ja ohjeet täydentävät Hyvän liiketavan periaatteita. Toimittajan vastuullisuusvaatimukset (Supplier Code of Conduct) velvoittavat kaikkia ryhmän palveluntarjoajia, muita toimittajia ja kumppaneita. OP Ryhmä on sitoutunut noudattamaan YK:n Global Compact -aloitteen kymmentä periaatetta ihmisoikeuksista, työelämän oikeuksista, ympäristöperiaatteista ja korruption torjunnasta. OP on myös sitoutunut noudattamaan YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita ja YK:n kestävän vakuuttamisen periaatteita. OP Ryhmä on allekirjoittanut perustajajäsenenä YK:n ympäristöohjelman Finance Initiative (UNEP FI) vastuullisen pankkitoiminnan periaatteet. OP Ryhmä raportoi vastuullisuudestaan vuosittain GRI-standardien mukaisesti ja vuotta 2024 koskevasta raportoinnista alkaen kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) alaisten standardien mukaisesti.

Olenaiset tapahtumat tilikaudella

OP Ryhmä siirtyi vakavaraisuuden luottoriskin laskennassa standardimenetelmään maaliskuusta 2023 alkaen Euroopan keskuspankilta (EKP) saadun päätöksen mukaisesti. Standardimenetelmään siirtymisellä ei ollut olennaista vaikutusta pankin vakavaraisuusasetmaan.

OP Ryhmä käyttää osan parantuneesta kannattavuudestaan omistaja-asiakkaidensa arjen tukemiseen. OP Ryhmä korottaa vuodelta 2024 kertyviä OP-bonuksia omistaja-asiakkailleen 40 prosentilla. Vuodelle 2023 OP-bonusten korotus oli 30 prosenttia. Lisäksi omistaja-asiakkaat saavat päivittäiset pankkipalvelut ilman kuukausimaksuja marraskuusta 2023 vuoden 2024 loppuun saakka.

Tuotto-osuuden tuottotavoite vuodelta on 2023 4,50 prosenttia ja vuodelta 2024 5,50 prosenttia. Koron maksaminen ja sen määrä riippuvat osuuspankin toiminnan tuloksellisuudesta. Tuotto-osuus on omistaja-asiakkaan pitkäaikainen oman pääoman ehtoinen sijoitus omaan osuuspankkiin. Tuotto-osuudet lisäävät osaltaan OP Ryhmän luotonantokykyä ja auttavat toteuttamaan ryhmän perustehtävää eli omistaja-asiakkaiden ja toimintaympäristön kestävän taloudellisen menestyksen, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistämistä.

Marraskuun 2023 alusta alkaen omistaja-asiakkaat saavat käyttötileillä oleville talletuksilleen korkoa 0,25 prosenttia. Edun saa osuuspankin omistaja-asiakas, jolla on sekä omistaja-asiakkuus että käyttötili samassa osuuspankissa.

Lounais-Suomen Osuuspankki myi maaliskuussa Loimaan kaupungissa sijaitsevan As Oy Loimaan Kassatalon koko osakekannan ja kiinteistö Oy Loimaan keskustorin osakkeet.

Lounais-Suomen Osuuspankki on arvioinut uudelleen kiinteistöjensä arvoja. Kiinteistöjen arvot on saatettu vastamaan tilojen arvoa OP Ryhmän strategian mukaiselle liiketoiminnalle.

Lounais-Suomen Osuuspankilla ei ollut muita olennaisia tapahtumia tilikaudella.

Konsernirakenne ja siinä tapahtuneet muutokset tilikauden aikana

Lounais-Suomen Osuuspankin konserniin kuuluivat pankin lisäksi tytäryrityksinä OP Koti Lounais-Suomi Oy, Kiinteistö-osakeyhtiö Paimion Säästöalo, Kiinteistö Oy Väinämöisenkatu 6, As Oy Loimaan Hirvikosken Säästöalo, As Oy Kosken TL Kaunisvaara, As Oy Loimaan Kunnan Mahlamäki ja omistusyhteisyhtiönsä Sauvon Yhteistalo Oy.

Olenaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Lounais-Suomen Osuuspankilla ei ole ollut olennaisia tapahtumia tilikauden päättymisen jälkeen.

Osuuspankin tulos

Liikevoittoon vaikuttaneiden keskeisimpien tuotto- ja kuluerien kehitys kolmelta viimeiseltä vuodelta on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Tulosanalyysi 1000 €	2023	2022	Muutos, %	2021
Tuotot				
Korkokate	14 222	8 179	73,9	6 446
Muut tuotot				
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	3 074	2 285	34,6	2 433
Palkkiotuotot, netto	1 798	2 703	-33,5	2 557

Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot	-54	-137	-60,6	-48
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot	-	-		-
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	-172	-151	14	-544
Liiketoiminnan muut tuotot	41	57	-28,4	514
Yhteensä	4 687	4 757	-1,5	4 912
Tuotot yhteensä	18 909	12 936	46,2	11 358
Kulut				
Henkilöstö- ja hallintokulut	-2 320	-2 183	6,3	2 438
Muut hallintokulut	-3 902	-3 804	2,6	-3 505
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista	-421	-49	759,1	1 225
Liiketoiminnan muut kulut	-1 493	-1 397	6,9	1 343
Kulut yhteensä	-8 137	-7 433	9,5	8 509
Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot	-54	-117	-53,9	150
Liikevoitto (-tappio)	10 718	5 439	97,1	2 699

Liikevoitto kasvoi merkittävästi vertailukaudesta korkokatteen kasvettua. Kevästä 2022 jatkunut markkinakorkojen nousu kasvatti korkokatetta. Osuuspankki on arvioinut uudelleen kiinteistön ja rakennusten hallintaan oikeuttavien osakkeidensa arvoja, joten sijoituskiinteistöjen nettotuotot säilyivät edelleen negatiivisina.

Palkkiotuottoja kertyi seuraavasti:

Palkkiotuotot 1000 €	2023	2022	Muutos, %
Talletuksista	161	155	3,9
Luotonannosta	442	495	-10,6
Maksuliikkeestä	1 362	1 509	-9,7
Arvopapereiden välityksestä ja liikkeeseen laskusta	389	400	-2,8
Omaisuuksien hoidosta ja lainopillisista tehtävistä	228	237	-3,9
Takauksista	77	116	-34
Vakuutusten välityksestä	396	421	-6
Muut	860	1 125	-23,5
Yhteensä	3 916	4 459	-12,2
OP-bonukset	-1 809	-1 439	25,7
Palkkiotuotot yhteensä	2 108	3 020	-30,2
Palkkiokulut	-310	-316	-2,1
Palkkiotuotot, netto	1 798	2 703	-33,5

Osuuspankin palkkiotuotot laskivat vertailuvuodesta. Palkkiot luotonannosta ja maksuliikkeestä laskivat. Sen sijaan talletuksista palkkiot nousivat. Palkkiotuottoihin sisältyy vähennyksenä omistaja-asiakkaille kertyneet OP-bonukset, joiden määrä kasvoi.

Sijoituskiinteistöjen nettotuottoja rasitti arvonalentumisten kasvu.

Liiketoiminnan muita kuluja kasvattivat OP Ryhmän sisäiset veloitukset. Tutkimus- ja kehitystoiminta on keskitetty OP Ryhmän keskusyhteisöön.

Toteutuneet ja odotettavissa olevat luottotappiot laskivat vertailukaudesta. Suhteutettuna luotto- ja takauksentaan toteutuneet ja odotettavissa olevat luottotappiot pysyivät matalalla tasolla.

Toteutuneet ja odotettavissa olevat luottotappiot			
1000 €	2023	2022	Muutos, %
Toteutuneiden ja odotettavissa olevien luottotappioiden määrä yhteensä	-54	-117	-53,9
Toteutuneet ja odotettavissa olevat luottotappiot luotto- ja takauskannasta %	0,01	0,03	-0,02

Tase ja taseen ulkopuoliset sitoumukset

Keskeisiä tase- ja sitoumuseriä

Keskeisimpien tase- ja sitoumuserien kehitys kolmelta vuodelta ja tilikauden 2023 muutos on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Keskeisiä tase- ja sitoumuseriä				
1000 €	31.12.2023	31.12.2022	Muutos, %	31.12.2021
Tase	797 112	837 873	-4,9	812 849
Luotot	405 351	412 773	-1,8	400 547
Saamistodistukset	4 500	5 500	-18,2	8 399
Osakkeet ja osuudet	67 824	67 814	0	67 956
Talletukset	515 396	563 377	-8,5	556 943
Oma pääoma	119 588	110 466	8,3	110 903
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	21 766	22 945	-5,1	12 606

Tase, luotto- ja talletuskannat laskivat edellisvuoden tasolta. Oma pääoma kasvoi vuodesta 2022.

Antolainauksen kehitys

Uusia luottoja nostettiin tilikauden aikana 56 593 tuhatta euroa eli 21 773 tuhatta euroa vähemmän kuin edellisellä vuonna. Luottokanta yhteensä tilikauden lopussa oli 405 351 tuhatta euroa (412 773). Luottokanta ja asuntoluottojen määrä laski viime vuodesta.

Järjestämättömät saamiset ja lainanhoitojoustosaamiset kehittyivät tilikauden aikana seuraavasti:

Järjestämättömät saamiset ja lainanhoitojoustot			
1000 €	31.12.2023	31.12.2022	Muutos, %
Järjestämättömät saamiset	13 788	14 480	-4,78
Yli 90 päivää erääntyneet saamiset	3 203	3 062	4,60
Järjestämättömät lainanhoitojoustosaamiset	7 751	8 729	-11,20
Todennäköisesti maksamatta jäävät saamiset	2 835	2 689	5,43
Terveet lainanhoitojoustosaamiset	26 528	22 911	15,78
Ongelmasaamiset yhteensä	40 316	37 392	7,82

Taulukon luvut esitetään bruttomääräisinä eli luvuista ei ole vähennetty tappiota koskevaa vähennyserää. Yli 90 päivää erääntyneenä saamisena esitetään jäljellä oleva pääoma sellaisesta saamisesta, jonka korko tai pääoma on ollut erääntyneenä ja maksamatta yli kolme kuukautta. Lainanhoitojoustosaamisena esitetään saamiset, joiden sopimusten ehtoja on neuvoteltu uudelleen asiakkaan heikentyneestä maksukyvyistä johtuen. Todennäköisesti maksamatta jäävinä saamisina esitetään muut heikompiin luottoluokkiin kuuluvat saamiset.

Kiinteistöomistukset

Osuuspankin kiinteistöomistukset muodostuvat omassa käytössä olevista kiinteistöistä ja sijoituskiinteistöistä.

Kiinteistöomistukset 1000 €	31.12.2023	31.12.2022
Omassa käytössä olevat kiinteistöt		
Sitoutunut pääoma	740	1 113
Prosenttia taseesta	0,1	0,1
Sijoituskiinteistöt		
Sitoutunut pääoma	442	532
Prosenttia taseesta	0,1	0,1
Käypä arvo	454,5	505
Nettotuotto, %	5,7	-4,6
Kiinteistöihin sitoutunut pääoma yhteensä	1 182	1 644
Prosenttia taseesta	0,1	0,2

Kiinteistöyhteisöjen sitoutunut pääoma muodostuu osakehuoneiston kirjanpitoarvosta ja osakehuoneistoon kohdistuvasta lainaosuudesta.

Omassa käytössä olevia kiinteistöjä ja kiinteistöyhtiöiden osakkeita on taseessa 521 tuhatta euroa, josta kirjattiin arvonalennuksia tilikauden aikana 335 tuhatta euroa.

Lisäksi pankilla on sijoituksia kiinteistösijoitusyhtiöissä, joihin sitoutunut pääoma on 388 tuhatta euroa. Sijoituskiinteistöistä arvonalennuksia peruutettiin 327 tuhatta euroa.

Tilikauden aikana myytiin sijoituskiinteistöjä kirjanpitoarvoltaan 0 euroa (As Oy Loimaan Kassatalon koko osakekanta ja kiinteistö Oy Loimaan keskustorin osakkeet.)

Muun sijoitustoiminnan kehitys

Saamiset luottolaitoksilta, joista valtaosan muodostavat saamiset OP Yrityspankki Oyj:ltä, olivat 311 948 tuhatta euroa (346 544).

Tilikauden lopussa osuuspankilla oli sijoituksia keskusyhteisön osuuspääomaan yhteensä 67 715 tuhatta euroa (67 653).

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille

Yleisön talletusten ja muiden velkojen kehitys on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Velat yleisölle ja julkisyhteisöille 1000 €	31.12.2023	31.12.2022	Muutos, %
Talletukset			
Käyttötilit	495 345	553 610	-10,5
Määräaikaistilit	15 465	4 882	216,8
Muut talletukset	4 586	4 885	-6,1
Talletusvelat yhteensä	515 396	563 377	-8,5
Muut velat	0	0	-
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille yhteensä	515 396	563 377	-8,5

Muun vieraan pääoman ja sitoumusten kehitys

Velat luottolaitoksille, jotka muodostuvat veloista OP Yrityspankki Oyj:lle ja ns. väliluotosta OP-Asuntoluottopankki Oyj:lle, vähenivät 133 205 tuhanteen euroon (140 646).

Osuuspankilla ei ole liikkeeseen laskettuja joukkovelkakirjalainoja.

Muut vieraan pääoman erät muodostuvat lähinnä lyhytaikaisista maksujenvälityseristä sekä tuottojen ja kulujen jaksotuksiin liittyvistä tilinpäätösvaiheen siirtävistä eristä.

Oma pääoma ja varaukset

Lounais-Suomen Osuuspankin koko oman pääoman määrä kasvoi 8,3 prosenttia 119 588 tuhanteen euroon (110 466).

Osuuspääoma

Osuuspääoma oli 37 267 tuhatta euroa (37 103). Omistaja-asiakkailta oli tilikauden lopussa sijoituksia jäsenosuuksiin 1 596 tuhatta euroa (1 587) ja Tuotto-osuuksiin 35 671 tuhatta euroa (35 516). Irtisanottuja Tuotto-osuuksia oli tilikauden lopussa 3 176 tuhatta euroa (2 515) ja irtisanottuja jäsenosuuksia 55 tuhatta euroa (55).

Tuotto-osuuksien haltijoille maksettiin kesäkuussa 2023 vuodelta 2022 korkoa 4,45 prosenttia eli yhteensä 1 525 877,41 euroa. Jäsenosuuspääomalle ei makseta korkoa.

Osuuspankilla voi osuuskuntalain ja osuuspankin sääntöjensä mukaan olla jäsenen oikeudet tuottavia jäsenosuuksia ja vapaaehtoisina osuuksina Tuotto-osuuksia. Osuuspankin osuuspääomassa on jäsenosuuksia 15 959 kpl. Jokaisella jäsenellä on velvollisuus ottaa yksi osuuspankin jäsenosuus ja maksaa siitä merkintähintana 100 euron suuruinen jäsenosuusmaksu. Tuotto-osuuksia on osuuspankin osuuspääomassa 356 712 kpl. Tuotto-osuuksia voivat merkitä vain osuuspankin jäsenet ja niiden antamisesta päättää osuuspankin hallitus. Tuotto-osuuden nimellisarvo ja siitä osuuspankille merkintähintana maksettava tuotto-osuusmaksu on 100 euroa.

Jäsen- ja tuotto-osuusmaksut palautetaan osuuspankin sääntöjen, osuuskuntalain ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain mukaisesti ja sanotuissa laeissa mainituin edellytyksin jäsenyyden päätyttyä tai irtisanottaessa jäsenosuus tai Tuotto-osuus. Jäsenosuusmaksu ja tuotto-osuusmaksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys on päättynyt tai Tuotto-osuuden omistaja on irtisanonut osuuden. Palautuksiin vaaditaan valvojan viranomaisen lupa, mikäli sääntely sitä edellyttää.

Osuuspankilla on kuitenkin oikeus kieltäytyä jäsenosuusmaksujen ja tuotto-osuusmaksujen palauttamisesta osuuspankin toiminnan aikana. Osuuspankki voi myöhemmin päättää edellä mainitun kiellon kumoamisesta. Palauttamista koskevasta kiellosta ja sen kumoamisesta päättää tarvittaessa pankin hallitus. Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen. Maksamatta jääneelle osalle ei makseta korkoa.

Osuuspankilla on oikeus lunastaa kaikki Tuotto-osuudet. Lunastusoikeuden käyttämisestä päättää osuuspankin hallitus. Lunastukseen vaaditaan keskusyhteisön lupa sekä valvojan viranomaisen lupa, mikäli sääntely sitä edellyttää.

Muut oman pääoman erät

Negatiivinen käyvän arvon rahasto johtuu kevästä 2022 lähtien kohonneesta korkotasosta. Osuuspankin saama kiinteä korko rahavirtaa suojaavista johdannaisista on alempana kuin euribor-korot ja odotukset tulevista euribor-koroista.

Veroperusteiset varaukset

Luottotappiovarausta purettiin 402 tuhatta euroa.

Omat varat ja vakavaraisuus

Osuuspankin luottoriskin pääomavaateen laskennassa käytetään standardimenetelmää. Vertailukaudella on käytetty luottoriskin sisäisten luokitusten menetelmää (IRBA), jonka antamia riskipainotettuja eriä on korotettu standardimenetelmään perustuvan riskipainotettujen erien lattiatasolla. Markkinariskien pääomavaatimus lasketaan standardimenetelmällä. Myös operatiivisten riskien pääomavaatimus lasketaan standardimenetelmällä.

OP Ryhmä julkistaa ns. Pilari III:n mukaiset tarkemmat vakavaraisuustiedot tilinpäätöksen yhteydessä. OP Ryhmän tilinpäätös ja Pilari III mukaiset vakavaraisuustiedot ovat luettavissa www.op.fi verkkopalvelussa.

Osuuspankin omat varat muodostuivat seuraavasti:

Omat varat 1000 euroa	31.12.2023	31.12.2022
Ydinpääoma (CET1)		
Oma pääoma*	119 588	110 466
Tilinpäätössiirrot vähennettynä laskennallisella verovelalla	11 436	11 758
Käyvän arvon rahasto rahavirran suojauksesta	1 582	2 597
Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	132 606	124 821
Suunniteltu voitonjako	-1 586	-1 526
Omista varoista vähennettävät osuuspääomat		-939
Varovaisen arvostamisen oikaisu	-6	-19
Järjestämättömien vastuiden kattamisvaatimuksesta puuttuva määrä	-1 227	
ECL** – Odotetut tappiot (EL) alijäämä		-1 291
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	128 097	121 046
Ensisijainen pääoma (T1) yhteensä	128 097	121 046
Toissijainen pääoma (T2)		
Omat varat yhteensä	128 097	121 046

* pl. mahdollinen arvonkorotusrahastoon liittyvä laskennallinen verovelka

** Odotettavissa olevat luottotappiot

Ydinpääomasta on vertailukaudella vähennetty asiakkaille palautetut irtisanotut osuuspääomat.

Kokonaisriski 1000 euroa	31.12.2023	31.12.2022
Luottoriski Standardimenetelmä (SA)		

Saamiset yrityksiltä	4 098	674
Vähittäissaamiset	39 132	85
Kiinteistövakuudelliset vastuut	110 589	126
Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	9 988	
Saamiset valtioilta, keskuspankeilta ja julkisyhteisöiltä	1 198	1 704
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset (CIU)	212	
Erityisen suuren riskin sisältävät erät	1 404	
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset	67 801	
Muut erät	1 024	
Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)		
Saamiset yrityksiltä ¹⁾		29 843
Vähittäissaamiset ²⁾		73 692
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset		462
Muut erät		69 124
Luottoriski yhteensä	263 447	175 710
Operatiivinen riski	20 940	19 923
Muut riskit³⁾	7 500	66 775
Yhteensä	263 887	262 408

1) Saamisiin yrityksiltä ja luottolaitoksilta sovelletaan nk. IRBA:n perusmenetelmää (FIRB), eli pankki soveltaa näiden vastuuiden riskipainojen laskennassa omia maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD) estimaatteja.

2) Vähittäissaamisten riskipainoja laskettaessa pankki soveltaa omia estimaatteja maksukyvyttömyyden todennäköisyydelle (PD), tappio-osuudelle (LGD) ja luottovasta-arvokertoimelle (CF).

3) Muuten kattamattomat riskit. Vertailukaudella standardimenetelmään perustuva riskipainotettujen erien lattia.

Vakavaraisuussuhdeluvut (%)	31.12.2023	31.12.2022
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	48,54	46,13
Ensisijaisen pääoman (T1) vakavaraisuussuhde	48,54	46,13
Vakavaraisuussuhde	48,54	46,13
Osuuspankkien yhteenliittymän ydinpääoman vakavaraisuussuhde (CET1)	19,1	17,4

Pääomavaateet	31.12.2023	31.12.2022
1000 euroa		
Omat varat	128 097	121 046
Minimipääomavaade + puskurivaateet *	27 717	27 562
Omien varojen ylijäämä	100 380	93 484

*Minimivaade 8 %, kiinteä lisäpääomavaatimus 2,5 % sekä mahdollinen maakohtainen muuttuva lisäpääomavaatimus

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde, %

$\frac{\text{Ydinpääoma (CET1) yhteensä}}{\text{Kokonaisriski yhteensä}} \times 100$

Ensisijaisen pääoman (T1) vakavaraisuussuhde, %

$\frac{\text{Ensisijainen pääoma (T1) yhteensä}}{\text{Kokonaisriski yhteensä}} \times 100$

Vakavaraisuussuhde, %

Omat varat yhteensä _____ x 100
Kokonaisriski yhteensä

Keskinäinen vastuu

Yhteenliittymälain mukaisesti osuuspankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunta, osuuspankkien keskusrahallaitoksena toimiva liikepankki OP Yrityspankki Oyj, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitoksen konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joista edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet. OP Osuuskunnan jäseniä olivat vuoden 2023 lopussa 102 osuuspankkia sekä OP Yrityspankki Oyj, OP-Asuntoluottopankki Oyj ja OP Vähittäisasiakkaat Oyj. Talletuspankkien yhteenliittymää valvotaan konsolidoidusti.

Keskusyhteisö ja sen jäsenluottolaitokset ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista. Velkoja, joka ei ole saanut jäsenluottolaitokselta suoritusta erääntyneestä saatavastaan, voi vaatia suoritusta keskusyhteisöltä, kun päävelka on erääntynyt. Mainitussa tapauksessa keskusyhteisön on laadittava laissa tarkoitettu osittelulaskelma kunkin jäsenluottolaitoksen maksettavaksi tulevasta vastuusuudesta. Jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu määräytyy luottolaitosten viimeksi vahvistettujen taseiden mukaisessa suhteessa.

Jäsenluottolaitokset ovat velvollisia osallistumaan toisen jäsenluottolaitoksen selvitystilän ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin sekä keskusyhteisön toisen jäsenluottolaitoksen puolesta suorittaman velan maksuun talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 5 luvun mukaisesti. Jäsenluottolaitoksilla on lisäksi keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa osuuskuntalain mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista

Keskusyhteisö on velvollinen antamaan jäsenluottolaitoksilleen ohjeita niiden sisäisestä valvonnasta sekä riskienhallinnasta, niiden toiminnasta maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta yhteenliittymän yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa.

Talletussuoja ja sijoittajien turva

Rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain mukaan talletuspankin on kuuluttava talletussuojarahastoon. OP Ryhmään kuuluvia talletuspankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. Talletussuojarahastosta korvataan tallettajien saamiset OP Ryhmän talletuspankeilta enintään 100 tuhanteen euroon asti. OP Ryhmässä talletuspankkeja ovat osuuspankit ja OP Yrityspankki Oyj. OP Ryhmälle tulevia uuden järjestelmän mukaisia maksuja on kuvattu tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa kohdassa Viranomaismaksut.

Sijoittajien korvausrahasto maksaa korvauksia ei-ammattimaisille sijoittajille silloin, kun sijoituspalveluyritys tai luottolaitos ei pysty suorittamaan muun kuin tilapäisen maksukyvyttömyyden vuoksi suojan piirissä olevia sijoittajien selviä ja riidattomia saamia sopimuksen mukaisesti. Korvauksen määrä on 90 prosenttia saamisen määrästä, enintään 20 tuhatta euroa. Sijoittajien korvausrahastoa koskevan lainsäädännön mukaan OP Ryhmään kuuluvia pankkeja pidetään korvaussuojan osalta yhtenä pankkina.

Kriisinratkaisusääntelyn mukaan kriisinratkaisuviranomaisella on oikeus puuttua pankin velkojen ehtoihin velkojan asemaan vaikuttavalla tavalla. OP Ryhmän kriisinratkaisuviranomainen on Brysselissä toimiva EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board). Kriisinratkaisuviranomainen määrittää kriisinratkaisulain mukaisten velkojen minimimäärän OP Ryhmän tasolla.

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Tunnusluku	2023	2022	2021
	Oman pääoman tuotto (ROE), %	7,2	3,9
Koko pääoman tuotto (ROA), %	1,1	0,6	0,3
Omavaraisuusaste, %	16,4	14,6	14,9
Kulu-tuotto-suhde, %	43	57,5	74,9

Tunnuslukujen laskukaavat

Oman pääoman tuotto (ROE), %

$$\frac{\text{Liikevoitto (-tappio)} - \text{Tuloverot} *}{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verolla vähennettynä (tilikauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$$

Koko pääoman tuotto (ROA), %

$$\frac{\text{Liikevoitto (-tappio)} - \text{Tuloverot} *}{\text{Taseen loppusumma keskimäärin (tilikauden alun ja lopun keskiarvo)}} \times 100$$

Omavaraisuusaste, %

$$\frac{\text{Oma pääoma ja vähemmistön osuus} + \text{Tilinpäätössiirtojen kertymä laskennallisella verolla vähennettynä}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$

Kulu-tuotto-suhde, %

$$\frac{\text{Hallintokulut} + \text{Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä} + \text{Liiketoiminnan muut kulut}}{\text{Korkokate} + \text{Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista} + \text{Nettopalkkiotuotot} + \text{Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot} + \text{Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot} + \text{Sijoituskiinteistöjen nettotuotot} + \text{Liiketoiminnan muut tuotot} + \text{Osuus osakkuusyritysten tuloksista (netto)}} \times 100$$

* Tilinpäätössiirtoihin sisältyvä verovaikutus huomioitu

Riskienhallinta

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi sekä pankin riskiprofiili

Riskienhallinta perustuu liiketoimintapäätöksiä tekevien henkilöiden ammattitaitoon ja varovaisuuteen sekä systemaattiseen riskien mittaamiseen, arviointiin ja rajoittamiseen. Riskienhallinnan tärkein tavoite on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa, ettei toiminnassa oteta niin suurta riskiä, että se vaarantaisi pankin kannattavuuden, vakavaraisuuden, maksuvalmiuden tai toiminnan jatkuvuuden. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta laadukkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä vakavaraisuudesta ja likviditeetistä.

Pankkitoiminnan riskipolitiikka sisältää ne riskienhallinnalliset linjaukset, toimenpiteet, tavoitteet ja rajaukset, joilla liiketoimintaa ohjataan OP Ryhmän strategiassa ja riskinoton periaatteissa vahvistettujen linjausten toteuttamiseksi.

Osuuspankin riskienhallinta on järjestetty OP Osuuskunnan jäsenpankeilleen antamien ohjeiden mukaisesti. Osuuspankin hallintoneuvosto valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa osuuspankin hallintoa.

Hallitus huolehtii riskien hallinnasta ja riskienhallintajärjestelmien riittävydestä. Hallitus vahvistaa liiketoiminnan tavoitteet, vakavaraisuutta ja eri riskilajeja koskevat limiitit sekä valvoo ja seuraa säännöllisesti pankin liiketoimintaa, riskinkantokykyä ja riskiprofiilia.

Toimitusjohtaja vastaa riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan toteutuksesta ja siihen liittyvien tehtävien organisoinnista. Toimitusjohtaja raportoi säännöllisesti hallitukselle pankin liiketoiminnasta, riskinkantokyvystä ja riskiprofilista.

Osuuspankin suhtautuminen riskinottoon on maltillinen. Riskinkantokyvyn riittävyttä suhteessa pankin riskeihin arvioidaan riskimittareiden ja taloudellisen pääomatarpeen avulla.

Pääomasuunnittelulla varmistetaan ennakoivasti, että pankilla on riittävä vakavaraisuus nykyisiin ja ennakoituihin riskeihin nähden. Lisäksi sen avulla varmistetaan, että pankin kasvu-, kannattavuus- ja vakavaraisuustavoitteet ovat tarkoituksenmukaisia ja keskenään johdonmukaisesti asetettu. Pääomasuunnitelma sisältää mm. vakavaraisuustavoitteet ja varautumissuunnitelman vakavaraisuuteen vaikuttavien odottamattomien tilanteiden varalle. Omien varojen riittävyys turvataan ensisijaisesti pitämällä pankin kannattavuus kohtuullisella tasolla. Lisäksi pankki tarjoaa omistaja-asiakkaille merkittäväksi tuotto-osuuksia, jotka luetaan ydinpääomaan. Pankin riskinkantokyky on riittävä ja riskiprofiili on vakaa.

Luottoriskit

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei täytä sopimuksenmukaisia takaisinmaksuvelvoitteitaan aiheuttaen pankille taloudellista tappiota. Luottoriskien hallinnan tarkoituksena on vähentää luottotappioiden todennäköisyyttä jo ennen luottopäätöstä sekä toisaalta rajoittaa ja estää jo tehtyihin luottopäätöksiin liittyvien riskien toteutuminen.

Luottoriskien hallinta perustuu asiakkaan hyvään tuntemiseen, asiakassuhteen aktiiviseen hoitoon, vahvaan ammattitaitoon, kattavaan dokumentointiin ja vakuuksiin. Keskeisessä asemassa luottoriskien hallinnassa on päivittäinen luotto prosessi ja sen laatu.

Asiakkaan riittävä velanhoidokyky on kaiken luotonmyönnön edellytys. Luottopäätökset ovat huolellisia ja harkittuja, ja ne perustuvat päätöksenteko-ohjeisiin, voimassa olevaan ja ajantasaiseen luottoluokitukseen sekä vakuuksiin, joiden tulee yleensä olla turvaavat.

Pankin arvio asiakkaan velanhoidokyvystä ja luottoriskistä muodostuu luottoluokittelusta ja maksukäyttäytymistiedoista ja yritysasiakkailta tarpeen mukaan myös tilinpäätösanalyysistä ja -ennusteista, toimialakatsauksista, luottokelpoisuusarvioista sekä mahdollisista muista dokumenteista.

Henkilöasiakkaiden maksukyky riittävyys varmistetaan koronnousun varalta. Asiakkaat voivat suojautua koronnousulta käyttämällä luotoissaan kiinteää korkoa, korkokattoa tai -putkea. Luotonmyönnössä vältetään korkeita luototussuhteita. Asiakkaille tarjotaan takaisinmaksun turvaavia vakuutuksia sairauden ja työttömyyden varalle.

Ennakoitavissa oleviin ongelmiin reagoidaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Asiakkaat, joiden taloudellisen tilan kehitystä, luottoriskin määrää ja maksukäyttäytymistä halutaan tarkastella tavallista tiiviimmin, otetaan erityisseurantaan.

Uusluotonannolle ja luottokannalle on asetettu luottoluokittaisia tavoitearvoja, jotta luottosalkun laatu säilyy hyvänä. Luottoriskien kehitystä seurataan säännöllisesti suhteessa asetettuihin limiitteihin, seurantarajoihin ja tavoitteisiin. Lisäksi seurataan luottosalkun laatua ja rakennetta, vakuuksien kattavuutta sekä

ongelmasaamisia. Luottoriskejä limitoidaan ja rahoitusprosessia valvotaan OP Ryhmän riskienhallintajärjestelmän puitteissa.

Suurella asiakasriskillä tarkoitetaan sellaisia vastuita samalta asiakkaalta tai asiakaskokonaisuudelta, joiden yhteismäärä vähennyserien jälkeen on vähintään 10 prosenttia asiakasriskejä kattavista omista varoista. Säännösten mukaan yksittäisen asiakasriskin enimmäismäärä saa olla enintään 25 prosenttia omista varoista, keskusyhteisön luvalla enintään 40 prosenttia. Pankin asiakasriskejä kattavat omat varat olivat joulukuussa 2023 yhteensä 128 097 tuhatta euroa.

Pankilla ei ole yhtään sellaista asiakaskokonaisuutta, jonka asiakasriski ylittäisi 10 prosenttia omista varoista.

Likviditeettiriski

Pankkitoiminnan likviditeettiriski koostuu rakenteellisesta rahoitusriskistä ja maksuvalmiusriskistä. Rakenteellisella rahoitusriskillä tarkoitetaan pitkän aikavälin luotonantoon liittyvää epävarmuutta, joka johtuu rahoituksen rakenteesta aiheutuvasta jälleenerahoitusriskistä. Maksuvalmiusriski on riski siitä, että pankki ei suoriudu odotetuista ja odottamattomista, olemassa olevista ja tulevista maksuista ilman vaikutusta liiketoiminnan jatkuvuuteen, kannattavuuteen tai vakavaraisuuteen.

Rakenteellista rahoitusriskiä seurataan luotonannon ja sijoitusten sekä niiden rahoituksen maturiteettirakenteen erolla. Maksuvalmiusriskiä seurataan pankin tulo- ja menokassavirtojen erona ja maksuvalmius hoidetaan OP Yrityspankki Oyj:ssä olevan sekkitilin kautta. Rakenteellista rahoitusriskiä hallitaan OP Ryhmän likviditeetin hallintaa koskevien linjausten ja ohjeiden sekä keskusyhteisön osuuspankeille vahvistamien limiittien avulla. Pankin rahoitusvarojen ja -velkojen jakauma on kuvattu liitetiedoissa.

OP Osuuskunta osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisönä on antanut jäsenluottolaitoksilleen talletuspankkien yhteenliittymälain mukaisen poikkeusluvan, jonka mukaan jäsenluottolaitoksiin ei sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen kuudennessa osassa mainittuja luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia. Asetuksen mukaista maksuvalmiutta valvotaan ja raportoidaan osuuspankkien yhteenliittymän tasolla.

Markkinariskit

Markkinariskillä tarkoitetaan sopimuksen arvoon tai sopimuksen ansaintaan kohdistuvaa epäedullista muutosta, joka aiheutuu rahoitusmarkkinoilla havaittavien hintojen muutoksista. Markkinariskeihin kuuluvat taseen ja taseen ulkopuolisten erien korko-, valuutta-, volatilitteetti-, luottospread-, osake- ja kiinteistöriski sekä mahdolliset muut hintariskit.

Markkinariskien hallinnan tavoitteena on tunnistaa, mitata, rajoittaa, seurata ja valvoa pankin markkinariskejä siten, että pankin kannattavuus tai vakavaraisuus ei vaarannu.

Pankkitoiminnan merkittävin markkinariski on korkotuloriski eli korkotason muutoksen vaikutus korkokatteeseen. Korkoriski aiheutuu luotonannon ja talletusvarainhankinnan toisistaan poikkeavista korkosidonnaisuuksista tai korontarkistusajankohdista, jolloin korkotason muutokset realisoituvat korkokatteeseen. Osuuspankin luotonannosta ja talletusvarainhankinnasta syntyvää korkoriskiä hallitaan OP Ryhmän keskuspankkisijoitus- ja -rahoitustuotteilla, OP-Asuntoluottopankin väliluoton korkosidonnaisuusvalinnoilla sekä ryhmän käytössä olevilla korkoriskin johdannaisuusmalleilla.

Osuuspankki on tilikaudella soveltanut:

- rahavirran suojauslaskentaa suojatessaan euribor-sidonnaisen luottokannan korkovirtaa koronlaskulta tai pitkään jatkuvalta matalalta korkotasolta. Rahavirran suojauksessa osa euribor-sidonnaisen luottokannan tulevista korkovirroista on vaihdettu koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon.
- käyvävarvon suojauslaskentaa suojatessaan kiinteäkorkoisen talletuskannan käyvävarvon heikkenemistä korkojen laskulta.

- käyvänarvon suojauslaskentaa suojatessaan luottosopimuksiin liittyvien korkokattojen ja korkoputkien käyvän arvon muutosta.

Pankkiliiketoiminnassa valuuttariskillä tarkoitetaan valuuttakurssimuutosten pankille aiheuttamaa tulosriskiä tai markkina-arvon muutosriskiä. Avoin valuuttapositio syntyy, kun samassa valuutassa olevien saamisten ja velkojen määrät poikkeavat toisistaan. OP Ryhmässä valuuttariski keskitetään OP Yritys pankkiin.

Osakeriskillä tarkoitetaan osakkeiden ja muiden vastaavien instrumenttien markkinakurssimuutosten aiheuttamaa tulosriskiä ja markkina-arvojen muutosriskiä. Osakesijoitukset ovat pääosin OP Ryhmän sisäisiä sijoituksia. Muu osakesijoitustoiminta on vähäistä.

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan osuuspankin ja sen konserniyhtiöiden omistuksessa oleviin kiinteistöihin tai kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin kohdistuvaa arvonalenemis-, tuotto- ja vahingoittumisriskiä. Kiinteistöt on vakuutettu käyvästä arvostaan. Pankin hallitus käsittelee kiinteistöomistukset ja niihin liittyvät riskit sekä investointi-, korjaus- ja muut toimenpiteet säännöllisesti. Seurannassa kiinnitetään huomiota muun muassa kiinteistöihin sitoutuneen pääoman määrään suhteessa pankin taseeseen ja sijoituskiinteistöjen sitoutuneelle pääomalle saatavaan nettotuottoon sekä käypiin arvoihin.

Osuuspankki ei harjoita varsinaista kiinteistöliiketoimintaa, vaan kiinteistöomistukset muodostuvat pääasiallisesti omassa käytössä olevista toimitilakiinteistöistä.

Operatiiviset riskit

Operatiivinen riski on ns. seuraamusriski, jota aiheutuu kaikesta liiketoiminnasta ja joka voi aiheutua puutteellisista tai virheellisistä menettelytavoista, prosesseista, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Operatiivinen riski sisältää myös oikeudellisen riskin, turvallisuusriskit ja tietoturvariskit. Operatiivinen riski voi ilmetä taloudellisina tappioina tai muina haitallisina seuraamuksina, kuten maineen tai luottamuksen heikkenemisenä tai menetyksenä.

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena on varmistaa keskeisten liiketoimintoprosessien ja toimintojen tehokkuus ja laatu sekä niiden jatkuvuus myös poikkeuksellisissa olosuhteissa. Jokaisen OP Ryhmän yrityksen johto on vastuussa operatiivisten riskien hallinnan järjestämisestä edellä mainittujen tavoitteiden mukaisesti liiketoimintojen erityispiirteet huomioiden.

Operatiivisten riskien hallinnalla yrityksen johto varmistaa, ettei riskeistä aiheudu ennalta arvaamattomia taloudellisia menetyksiä tai muita haitallisia seuraamuksia. Operatiivisten riskien laadullisen luonteen vuoksi niiltä ei voi koskaan suojautua täysin eikä niiden haitallisia vaikutuksia pystytä kaikissa tapauksissa estämään. Operatiivisten riskien hallinnalla ei myöskään aina pyritä riskin poistamiseen kokonaisuudessaan, vaan riskin hallitsemiseen siten, että riskitaso on hyväksyttävissä.

Toteutuneiden riskitapahtumien ja lähellä piti -tilanteiden sekä toimintaan liittyvien riskien että niiden syiden ja vaikutusten jatkuva seuranta on tärkeä osa operatiivisten riskien hallintaa.

OP Ryhmän liiketoiminnan tavoitteena on varmistaa mahdollisimman häiriötön toiminta kaikissa olosuhteissa. Jatkuvuudenhallinnalla yritys varautuu minimoimaan häiriön taloudelliset vaikutukset, keskeytyksien pituudet ja haitalliset mainevaikutukset. Jatkuvuussuunnittelu on osa varautumista, jatkuvuudenhallintaa ja liiketoiminnan riskien hallintaa.

Jatkuvuussuunnittelulla yritys varautuu riskeihin, jotka toteutuessaan voivat aiheuttaa liiketoimintaan pitkän keskeytyksen tai uhkaavat muuten merkittävästi vaarantaa toiminnan jatkuvuutta. Suunnitelma sisältää myös ulkoistettujen toimintojen sekä ulkopuolisten ja muiden palveluntoimittajien jatkuvuuden varmentamisen. Jatkuvuussuunnitelmassa liiketoiminta määrittää jatkuvuuden varmistamiskäytännöt ja toimintamallit toiminnan jatkuvuutta uhkaavien riskien ja vakavien häiriöiden varalta. Ennalta määritetyillä toimintamalleilla se vähentää häiriön haittavaikutuksia sekä liiketoiminnan toiminnan keskeytyksen pituutta.

Tulevan liiketoiminnan riskit

Tulevan liiketoiminnan riskit ovat riskejä siitä, millä ehdoin ja volyymein solmitaan uusia joko nykyisenkaltaisia tai kokonaan uudenlaisia sopimuksia. Tähän sisältyy myös riski, joka syntyy puutteellisesta sisäisestä reagoinnista ja joustamattomuudesta liiketoiminta- ja kilpailuympäristössä tai asiakkaiden arvoissa ja teknologiassa tapahtuneisiin muutoksiin. OP Ryhmässä toteutetaan yhteistä ryhmätason strategiaa, josta osuuspankit johtavat omat strategian toteutussuunnitelmat.

Toimintaympäristön muutostekijät

Toimintaympäristöä analysoidaan osana jatkuvaa riskienarviointia ja strategiaprosessia. Megatrendit ja tulevaisuudenkuvat strategian taustalla heijastavat muutosvoimia, jotka vaikuttavat OP Ryhmän ja sen asiakkaiden arkeen, olosuhteisiin ja tulevaisuuteen. Tällaisia toimintaympäristöä muovaavia tekijöitä ovat tällä hetkellä muun muassa ilmasto, luontokato, tieteelliset ja teknologiset innovaatiot, demografia ja geopolitiikka. Ulkoisen toimintaympäristön tekijöitä tarkastellaan huolellisesti, jotta ymmärretään niiden vaikutukset asiakkaiden tulevaan menestykseen. Neuvonnalla ja liiketoimintapäätöksillä edistetään omistaja-asiakkaiden ja toimintaympäristön kestäväää taloudellista menestystä, turvallisuutta ja hyvinvointia ja hallitaan samalla OP Ryhmän riskiprofiilia pidemmällä aikavälillä. Asiakkaan neuvonta, palvelujen mitoitus, sopimusten elinkaaren aikainen käsittely, päätöksenteko, johtaminen ja raportointi perustuvat oikeaan ja kattavaan tietoon.

Toimintaympäristön muutostekijät eivät ole riskejä itsessään, vaan ne kanavoituvat erilaisten vaikutusketjujen kautta taloudellisiksi riskeiksi OP Ryhmän pankki- ja vakuutusliiketoiminnalle. Vaikutukset voivat toteutua suoraan tai välillisesti mm. luotto-, markkina-, operatiivisina ja maineriskeinä.

OP Ryhmän liiketoiminta kattaa laajasti finanssisektorin eri osa-alueet. Taloudellisen toimintaympäristön ulkopuolelta tulevien yllättävien shokkien suorat ja epäsuorat vaikutukset OP Ryhmän asiakkaiden menestykseen sekä OP Ryhmän toimitiloihin, tietotekniseen infrastruktuuriin ja henkilökuntaan voivat olla moninaiset. Realisoituessaan ne voivat vaikuttaa riskiprofiiliin, pääomitukseseen, likviditeettiin ja päivittäisen toiminnan jatkuvuuteen useilla tavoilla. Tällaisten potentiaalisten shokkien vaikutuksia arvioidaan skenaariotyöskentelyn keinoin. OP Ryhmä varautuu jatkuvasti tämän kaltaisiin tapahtumiin tekemällä niiden varalta erilaisia toimintasuunnitelmia ja testaamalla näitä suunnitelmia.

Asiakastasolla riskejä hallitaan neuvomalla asiakkaita ja seuraamalla asiakkuuden kehittymistä. Hinnoittelu on riskiperusteista. Rahoitettavien ESG-hankkeiden ja/tai -sijoitusten tulee olla taloudellisesti kestäviä. Asiakkaiden tulevasta menestyksestä huolehtiminen varmistaa, että ryhmän liiketoiminta säilyy kannattavana myös pitkällä tähtäimellä ja että toimintaa varten tarvittavat riskipuskurit pääoman ja likviditeetin osalta ovat riittävät. Asiakkaiden neuvomisen osalta pyrkimys on, että se tuottaa lisäarvoa, joka näyttäytyy asiakkaiden entistä parempana taloudellisena asemana ja hyvinvointina.

Palveluverkko

OP Ryhmän palveluverkosto koostuu monikanavaisesti verkko- ja mobiilipalveluista, puhelinpalveluista sekä maan kattavimmasta konttoriverkostosta. Tilikauden lopussa Lounais-Suomen Osuuspankilla oli pääkonttorin lisäksi kaksi sivukonttoria, Loimaalla ja Sauvossa. Paimion konttorissa sijaitsee TalletusOttoautomaatti, Loimaan konttorissa OttoPlusautomaatti ja Sauvossa rahan nostoon tarkoitettu Ottokäteisautomaatti.

Pankkipalveluiden lisäksi osuuspankki tarjoaa OP Vakuutuksen vakuutuspalveluita asiamiehen kautta.

OP Ryhmä on investoinut mobiili- ja verkkopalveluiden kehittämiseen merkittävästi. Erityisesti mobiilipalveluiden merkitys on kasvanut niin henkilö- kuin yritysasiakkaidenkin asioinnissa

Henkilöstön palkitsemisjärjestelmät

OP Ryhmän muuttuva palkitseminen koostuu vuonna 2023 koko henkilöstöä koskevasta tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahostosta. Yrityskohtaiset vuosisuunnitelman mukaiset tavoitteet sekä ryhmätasoiset strategiset tavoitteet huomioidaan tulospalkkiojärjestelmän ja henkilöstörahoston mittareissa. Palkitsemisjärjestelmiä laadittaessa on otettu huomioon finanssi- ja rahoitusalan palkitsemisjärjestelmiä koskeva sääntely. Palkitsemisjärjestelmiä on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Henkilöstö

Osuuspankin palveluksessa oli katsauskauden lopussa 35 henkilöä (33).

Osuuspankin hallinnointijärjestelmä

Edustajisto

Lounais-Suomen Osuuspankin omistaja-asiakkaiden päätösvaltaa käyttää omistaja-asiakkaiden keskuudesta valittu edustajisto, johon sääntöjen mukaan kuuluu vähintään 20 ja enintään 40 edustajaa. Hallintoneuvosto päättää edustajien lukumäärän edustajiston neljän vuoden mittaiseksi toimikaudeksi. Nykyisen edustajiston jäsenmäärä on 40. Jokaisella edustajiston jäsenellä on edustajiston kokouksessa yksi ääni.

Edustajat valitaan osuuspankin säännöissä määrätyllä tavalla enemmistövaalitapaa noudattaen joka neljäs vuosi.

Vuosittain ennen toukokuun loppua pidettävä varsinainen edustajiston kokous käsittelee muun muassa seuraavat asiat:

- osuuspankin tilinpäätöksen (ja konsernitilinpäätöksen) vahvistaminen
- hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten sekä toimitusjohtajan vastuuvapaudesta päättäminen,
- ylijäämän käytöstä päättäminen,
- hallintoneuvoston jäsenten lukumäärästä, valinnasta ja palkkioista päättäminen
- tilintarkastajan valinnasta ja palkkioista päättäminen.

Lisäksi edustajiston kokous päättää mm. osuuspankin sääntöjen muutoksista. Edustajiston kokouksen koollekutsumisesta päättää pankin hallitus.

Varsinainen edustajiston kokous pidettiin 15.5.2023.

Edustajiston jäsenet ja tarkemmat henkilötiedot katso Lounais-Suomen Osuuspankin internetsivut <https://www.op.fi/web/op-lounais-suomi/hallinto>

Hallintoneuvosto

Osuuspankilla on hallintoneuvosto, jonka tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa pankin hallintoa. Hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet ja toimitusjohtajan sekä toimitusjohtajan sijaisen. Lisäksi se mm. vahvistaa osuuspankin ohjesäännön ja merkitsee tiedoksi keskusyhteisön ohjeistuksen mukaisesti hallintoneuvostossa käsiteltävät ohjeet.

Hallintoneuvosto antaa varsinaiselle edustajiston kokoukselle lausunnon edellisen vuoden tilinpäätöksestä. Se voi myös antaa hallitukselle ohjeita asioissa, jotka ovat laajakantoisia tai periaatteellisesti tärkeitä.

Hallintoneuvostoon kuuluu pankin sääntöjen mukaan vähintään 15 ja enintään 40 jäsentä. Jäsenmäärä vahvistetaan vuosittain varsinaisessa edustajiston kokouksessa, ja se on tällä hetkellä 18. Jäsenet valitaan osuuspankin omistaja-asiakkaista ja heidän tulee edustaa monipuolisesti omistaja-asiakaskuntaa. Kunkin jäsenen toimikausi kestää kolme vuotta. Vuosittain jäsenistä on erovuorossa kolmannes.

Hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2023 yhteensä 3 kertaa.

Hallintoneuvoston jäsenet ja tarkemmat henkilötiedot katso Lounais-Suomen Osuuspankin internetsivut <https://www.op.fi/web/op-lounais-suomi/hallinto>

Nimitysvaliokunta

Osuuspankilla on hallinnon jäsenten nimityksiä valmisteleva nimitysvaliokunta. Valiokunnan tarkoituksena on avustaa osuuspankin edustajistoa ja hallintoneuvostoa henkilövalintojen tekemisessä ja varmistaa valintaprosessin tehokas valmistelu. Hallintoneuvosto vahvistaa nimitysvaliokunnalle työjärjestyksen.

Hallitus

Hallitus johtaa osuuspankin toimintaa. Hallituksen on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava sen asioita lakien ja pankin sääntöjen, hallintoneuvoston vahvistaman ohjesäännön sekä keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti. Hallituksella on yleinen toimivalta päättää kaikista pankin hallintoon ja muihin asioihin liittyvistä kysymyksistä, jotka lain tai sääntöjen mukaan eivät kuulu [osuuskunnan kokoukselle /edustajistolle], hallintoneuvostolle tai toimitusjohtajalle. Hallitus vastaa pankin strategisesta johtamisesta sekä ohjaa ja valvoo pankin toimivaa johtoa. Lisäksi hallitus huolehtii siitä, että osuuspankin kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Osuuspankin sääntöjen mukaan hallituksen muodostavat toimitusjohtaja toimiaikanaan sekä hallintoneuvoston valitsevat 5–10 muuta jäsentä, joiden tulee olla osuuspankin omistaja-asiakkaita. Hallituksen jäsenmäärä on tällä hetkellä 7. Hallituksen jäsenen toimikausi on yksi vuosi.

Hallitus kokoontui vuonna 2023 yhteensä 25 kertaa.

Hallituksen jäsenet ja tarkemmat henkilötiedot katso Lounais-Suomen Osuuspankin internetsivut <https://www.op.fi/web/op-lounais-suomi/hallinto>

Toimitusjohtaja

Pankin toimitusjohtajan on edistettävä osuuspankin etua huolellisesti ja hoidettava pankin päivittäistä hallintoa lakien ja hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten sekä keskusyhteisön vahvistamien ohjeiden mukaisesti. Toimiin, jotka pankin toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen ovat epätavallisia tai laajakantoisia, toimitusjohtaja saa ryhtyä vain, jos hallitus on hänet siihen valtuuttanut tai hallituksen päätöstä ei voida odottaa aiheuttamatta pankin toiminnalle olennaista haittaa. Lisäksi toimitusjohtaja huolehtii, että pankin kirjanpito on lain mukainen ja että pankin varainhoito on järjestetty luotettavalla tavalla.

Pankin toimitusjohtajana on toiminut 16.9.2019 – 30.9.2023 (Varatuomari, eMBA, HHJ) Leena Nikula (1965). Toimitusjohtajan sijaisena on toiminut 1.10.2023 – 31.12.2023 (Varatuomari) Markku Rainio (1964).

Tilintarkastaja

KHT-yhteisö KPMG Oy on vuodesta 2010 toiminut tilintarkastajana ja KPMG Oy:n ilmoittamana päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut KHT Noora Satopää.

Sisäinen tarkastus

Sisäisestä tarkastuksesta vastaa OP Osuuskunnan Sisäinen tarkastus, joka suorittaa sisäisen tarkastuksen kaikissa OP Ryhmän yhteisöissä. Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmennus- ja konsultointitoimintaa, jonka tarkoituksena on tuottaa lisäarvoa OP Ryhmälle ja parantaa sen toimintaa.

Sisäinen tarkastus noudattaa toiminnassaan Sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteita (Internal Audit Charter) ja IIA:n (Institute of Internal Auditors) vahvistamia kansainvälisiä sisäisen tarkastuksen ammattistandardeja (International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing).

Sisäistä tarkastusta on suoritettu OP Ryhmän keskitettyihin toimintoihin sekä osuuspankkeihin kohdistuvana tarkastuksena. Tarkastukset on priorisoitu ja kohdennettu perustuen Sisäisen tarkastuksen riskiarviointiin ja pitkän tähtäimen suunnitelmaan sekä huomioiden OP Ryhmän strategiset tavoitteet, sääntely- ja viranomaisvaatimukset sekä Sisäisen tarkastuksen painopistealueet. Tarkastuksissa arviointiin erityisesti sääntelyn ja muiden vaatimusten noudattamista, tavoitteiden toteuttamista, governance-menettelyjä sekä riskien hallinnan ja valvonnan toteuttamista. Tarkastusten kohteena olleiden prosessien arvioinnissa painotettiin erityisesti niiden tehokkuutta sekä kontrollien ja muun sisäisen valvonnan riittävyttä ja toimivuutta.

Tulevaisuuden näkymät

Talouden näkymät säilyvät vaisuina ja epävarmoina alkuvuonna 2024. Inflaation hidastumisen odotetaan mahdollistavan korkojen laskun, mikä luo edellytyksiä talouden elpymiselle loppuvuonna 2024.

Hallituksen ehdotus ylijäämän käyttämisestä

Osuuspankin voitonjakokelpoiset varat (jakokelpoinen ylijäämä) olivat 72 220 719,27 euroa, josta tilikauden voitto (ylijäämä) oli 9 419 462,97 euroa.

Tilikauden voitto (taseen osoittama ylijäämä) ehdotetaan käytettäväksi siten, että Tuotto-osuudelle maksetaan korkoa 4,50 prosenttia, eli yhteensä 1 589 058,27 euroa. Tilikauden voitosta (ylijäämästä) jää 7 830 404,70 euroa edellisten tilikausien voittovarojen tilille.

Osuuspankin taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Pankin maksukyky on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan pankin maksukykyä.

LOUNAI-SUOMEN OSUUSPANKKI

OSUUSPANKIN TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Korkotuotot	24 842 610,96	9 149 951,33
Korkokulut	-10 620 163,41	-970 527,31
KORKOKATE	14 222 447,55	8 179 424,02
Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista	3 074 168,65	2 284 660,65
Samaan konserniin kuuluvista yrityksistä		15 000,00
Muista yrityksistä	3 074 168,65	2 269 660,65
Palkkiotuotot	2 107 650,43	3 019 768,21
Palkkiokulut	-309 745,26	-316 355,00
Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvälineiden nettotuotot	-54 147,04	-137 424,21
Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot		53 069,28
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot	-171 737,58	-150 615,12
Liiketoiminnan muut tuotot	40 579,44	56 641,90
Henkilöstö- ja hallintokulut	-6 222 415,53	-5 986 694,36
Henkilöstökulut	-2 320 210,42	-2 182 681,83
Palkat ja palkkiot	-1 966 373,46	-1 855 911,74
Henkilösivukulut	-353 836,96	-326 770,09
Eläkekulut	-300 829,34	-272 970,82
Muut henkilösivukulut	-53 007,62	-53 799,27
Muut hallintokulut	-3 902 205,11	-3 804 012,53
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista	-421 444,18	-49 055,06
Liiketoiminnan muut kulut	-1 492 916,35	-1 397 064,87
Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot	-53 961,68	-117 173,61
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	10 718 478,45	5 439 181,83
Tilinpäätössiirrot	402 301,74	-1 482 085,89
Tuloverot	-1 701 317,22	-358 341,79
Tilikauden verot	-1 663 581,02	-332 345,56
Aikaisempien tilikausien verot	-88 875,42	2 318,30
Laskennallinen vero	51 139,22	-28 314,53
VARSINAISEN TOIMINNAN VOITTO (TAPPIO) VEROJEN JÄLKEEN	9 419 462,97	3 598 754,15
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	9 419 462,97	3 598 754,15

LOUNAIS-SUOMEN OSUUSPANKKI

OSUUSPANKIN TASE	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA		
Käteiset varat	532 069,60	782 050,32
Saamiset luottolaitoksilta	311 947 916,82	346 544 330,98
Vaadittaessa maksettavat	1 591 493,15	795 054,07
Muut	310 356 423,67	345 749 276,91
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	398 767 878,04	401 873 945,10
Muut	398 767 878,04	401 873 945,10
Saamistodistukset	4 500 000,00	5 500 000,00
Muilta	4 500 000,00	5 500 000,00
Osakkeet ja osuudet	67 737 839,86	67 727 903,78
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	86 298,74	86 298,74
Johdannaissopimukset	6 691 415,58	10 482 580,12
Aineelliset hyödykkeet	1 024 410,86	1 471 244,01
Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistöosakkeet ja -osuudet	388 367,81	464 660,64
Muut kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet ja osuudet	521 426,30	890 969,62
Muut aineelliset hyödykkeet	114 616,75	115 613,75
Muut varat	280 511,45	402 253,16
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	5 064 509,39	2 320 189,49
Laskennalliset verosaamiset	479 211,03	681 729,78
VASTAAVAA YHTEENSÄ	797 112 061,37	837 872 525,48
VASTATTAVAA		
VIERAS PÄÄOMA		
Velat luottolaitoksille	133 205 309,42	140 646 290,45
Luottolaitoksille	133 205 309,42	140 646 290,45
Vaadittaessa maksettavat	8 205 309,42	16 046 290,45
Muut	125 000 000,00	124 600 000,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	515 396 220,22	563 376 574,68
Talletukset	515 396 220,19	563 376 574,65
Vaadittaessa maksettavat	494 899 943,03	553 191 838,12
Muut	20 496 277,16	10 184 736,53
Muut velat	0,03	0,03
Vaadittaessa maksettavat	0,03	0,03
Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	3 101 879,27	3 437 735,69
Muut velat	1 110 969,14	1 775 896,68
Muut velat	1 083 883,47	1 743 229,60
Pakolliset varaukset	27 085,67	32 667,08
Siirtovelat ja saadut ennakot	10 398 423,47	3 468 632,17
Laskennalliset verovelat	16 370,36	3 873,93
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	663 229 171,88	712 709 003,60
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	14 295 021,69	14 697 323,43
Verotusperusteiset varaukset	14 295 021,69	14 697 323,43
OMA PÄÄOMA		
Osuuspääoma	37 267 100,00	37 103 200,00
Jäsenosuudet	1 595 900,00	1 586 800,00
Tuotto-osuudet	35 671 200,00	35 516 400,00
Muut sidotut rahastot	8 562 304,00	7 497 686,33
Vararahasto	10 094 388,53	10 094 388,53
Käyvän arvon rahasto	-1 532 084,53	-2 596 702,20
Vapaat rahastot	13 045 102,47	13 045 102,47
Muut rahastot	13 045 102,47	13 045 102,47
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	51 293 898,36	49 221 455,50
Tilikauden voitto (tappio)	9 419 462,97	3 598 754,15
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	119 587 867,80	110 466 198,45
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	797 112 061,37	837 872 525,48
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET		
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset	8 600 446,19	3 180 130,75
Takaukset ja pantit	8 600 446,19	3 180 130,75
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset	13 165 095,34	19 765 262,57
Muut	13 165 095,34	19 765 262,57
TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET YHTEENSÄ	21 765 541,53	22 945 393,32

Lounais-Suomen Op Rahoituslaskelma

€	2023	2022
Liiketoiminnan rahavirta		
Kauden tulos	9 419 462,97	3 598 754,15
Oikaisut kauden tulokseen	-1 295 175,54	-53 416,53
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	41 512 333,76	-37 301 759,72
Saamiset luottolaitoksilta	35 392 853,24	-26 267 429,33
Johdannaissopimukset	0,00	0,00
Saamiset asiakkailta	7 369 951,92	-12 939 022,64
Sijoitusomaisuus	1 372 283,35	2 880 376,61
Muut varat	-2 622 754,75	-975 684,36
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-49 597 856,76	21 727 271,73
Velat luottolaitoksille	-7 440 981,03	14 250 523,42
Johdannaissopimukset	1 133 660,24	162 544,13
Velat asiakkaille	-48 044 433,61	6 538 490,45
Varaukset ja muut velat	4 753 897,64	775 713,73
Maksetut tuloverot	-842 681,34	-71 107,34
Saadut osingot	3 074 168,65	2 284 660,65
A. Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	2 270 251,74	-9 815 597,06
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-30 952,29	-7 434,06
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	-329 734,92	0,00
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	0,00	0,00
Myydyt tytäryhtiöosakkeet	0,00	0,00
B. Investointien rahavirta yhteensä	-360 687,21	-7 434,06
Rahoituksen rahavirrat		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus muutos	0,00	0,00
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat muutos	0,00	0,00
Osuus- ja osakepääoma, lisäykset	1 108 300,00	2 483 400,00
Osuus- ja osakepääoman vähennykset	-944 400,00	-1 699 300,00
Osingot ja osuuspääoman korot	-1 527 006,17	-1 023 600,62
Vuokrasopimusvelat	0,00	0,00
Muut oman pääoman erien lisäykset	0,00	0,00
Muut oman pääoman erien vähennykset	0,00	0,00
C. Rahoituksen rahavirta yhteensä	-1 363 106,17	-239 500,62
Rahavarojen nettomuutos (A+B+C)	546 458,36	-10 062 531,74

Sulautuneiden pankkien rahavarat	0,00	10 104 472,01
Rahavarat tilikauden alussa	1 577 104,39	1 535 164,12
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,00	0,00
Rahavarat tilikauden lopussa	2 123 562,75	1 577 104,39
Saadut korot	21 192 028,26	7 477 067,94
Maksetut korot	-4 969 651,43	-198 341,21

Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut

Erät, joihin ei liity maksutapahtumaa ja muut oikaisut

Saamisten arvonalentumiset	63 992,22	145 869,93
Rahoitusinstrumenttien arvon muutokset	-7 980,54	141 519,84
Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutos	0,00	0,00
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	0,00	0,00
Suunnitelman mukaiset poistot	435 237,01	137 732,28
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	0,00	0,00
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	0,00	0,00
Tuloverot	1 701 317,22	358 341,79
Muut	-3 487 741,45	-836 880,37

Erät, jotka esitetään muualla kuin liiketoiminnan rahavirrassa

Myyntitulokset, investointien rahavirtaan kuuluva osuus	0,00	0,00
Osuuspääoman korot	0,00	0,00
Muut palautukset omistaja-asiakkaille	0,00	0,00
Oikaisut yhteensä	-1 295 175,54	-53 416,53

Rahavarat

Käteiset varat	532 069,60	782 050,32
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	1 591 493,15	795 054,07
Yhteensä	2 123 562,75	1 577 104,39

OSUUSPANKIN TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

1.1 YLEISTÄ

Osuuspankki on jäsentensä omistama osuuskuntamuotoinen talletuspankki, joka harjoittaa toimialueellaan paikallista vähittäispankkitoimintaa.

Osuuspankki on osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunnan jäsenluottolaitos. OP Osuuskunta toimii koko OP Ryhmän strategisena omistusyhteisönä ja ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä.

Seuraavassa esitetään tilinpäätöksessä sovelletut keskeiset laatimisperiaatteet. Niitä on noudatettu johdonmukaisesti kaikilla esitettävillä tilikausilla, ellei muuta mainita.

1.2 KESKINÄINEN VASTUU JA OP RYHMÄ

Pankki- ja vakuutustoimintaa harjoittava osuuspankkien yhteenliittymä (jäljempänä OP Ryhmä) on osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista sekä talletuspankkien yhteenliittymästä annetuissa laeissa määritelty taloudellinen kokonaisuus, jossa OP Osuuskunta ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Osuuspankki yhdistellään OP Ryhmän tilinpäätökseen. Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määrätään, että OP Ryhmän tilinpäätös on laadittava keskusyhteisö OP Osuuskunnan ja sen jäsenluottolaitosten tilinpäätösten tai konsernitilinpäätösten yhdistelmänä. OP Osuuskunnalla ja sen jäsenosuuspankeilla ei ole toisiinsa nähden yleisten konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa, minkä vuoksi OP Ryhmälle on määritelty tekninen emoyhtiö. Yhdistelty tilinpäätös käsittää myös sellaiset yhteisöt, joissa edellä tarkoitetuilla yhteisöillä yhdessä on kirjanpitolaissa tarkoitettu määräysvalta. OP Ryhmän osuus pääoma muodostuu osuuspankkien jäsenten sellaisista osuusmaksuista, joita pankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä lunastamasta.

Jäljennös OP Ryhmän tilinpäätöksestä on saatavissa internet-osoitteesta www.op.fi tai ryhmän toimitiloista käyntiosoitteesta Gebhardinaukio 1, 00510 Helsinki.

1.3 LAATIMISPERUSTA

Osuuspankin tilinpäätös laaditaan ja esitetään luottolaitostoiminnasta annetun lain, valtiovarainministeriön luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen tilinpäätöstä, konsernitilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevan asetuksen, kirjanpitolaian ja Finanssivalvonnan rahoitussektorin kirjanpitoa, tilinpäätöstä ja toimintakertomusta koskevan määräys- ja ohjekokoelman mukaisesti. Osuuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö OP Osuuskunta antaa lisäksi ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi ja tilinpäätöksen laatimiseksi. Jäljempänä kuvatut tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ovat yhteneväiset kaikille OP Osuuskunnan jäsenosuuspankeille. Kuitenkaan jäsenosuuspankilla ei välttämättä ole kaikkia laatimisperiaateissa lueteltuja eriä.

1.4 RAHOITUSINSTRUMENTIT

1.4.1 Käyvän arvon määräytyminen

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevan toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään senhetkistä ostokurssia.

Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan sekä ovat yhdenmukaisia rahoitusinstrumenttien hinnoittelussa käytettävien hyväksytyjen taloudellisten menetelmien kanssa.

Arvostusmenetelminä käytetään viimeaikaisten toteutuneiden markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää, sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen eri hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritelty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille, joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan.

1.4.2 Arvostusmenetelmät

1.4.2.1 Jaksotettu hankintameno

Jaksotettu hankintameno on se määrä, johon rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka on arvostettu alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä, vähennettynä lyhennyksillä, lisätynä tai vähennettynä alkuperäisen määrän ja erääntyvän määrän välisen erotuksen kertyneillä, efektiivisen koron menetelmää käyttäen lasketuilla jaksotuksilla ja, kun on kyse rahoitusvaroista, oikaistuna tappiota koskevalla vähennyserällä.

Efektiivisen koron menetelmää käyttäen rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvelan odotettavissa olevana voimassaoloaikana saatavaksi tai suoritettavaksi arvioidut maksut tulevat diskontatuiksi täsmälleen rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräisen kirjanpitoarvon tai rahoitusvelan jaksotetun hankintameno suuruiseksi. Efektiivistä korkoa laskettaessa rahavirrat arvioidaan ottamalla huomioon rahoitusinstrumentin kaikki sopimusehdot ilman odotettavissa olevia luottotappioita ("ECL"). Laskelma sisältää kaikki sellaiset sopimusosapuolten välillä suoritettavat tai saatavat palkkiot ja korkopisteet, jotka ovat kiinteä osa efektiivistä korkoa, transaktiomenot sekä kaikki muut yli- tai alikurssit. Palkkioita, jotka ovat kiinteä osa rahoitusinstrumentin korkoa, ovat esim. lainan nostoon liittyvät toimisto- ja järjestelypalkkiot, ja ne jaksotetaan rahoitusinstrumentin odotettavissa olevalle juoksuajalle tai lyhyemmälle ajanjaksolle, jos se on asianmukaista. Palkkioita, jotka eivät ole kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään kirjanpitolaik mukaisesti ja näitä ovat esim. lainan hoitoon liittyvät maksut.

Korkotuotot

Korkotuotot on laskettu soveltamalla efektiivistä korkoa rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräiseen kirjanpitoarvoon, paitsi silloin, kun kyseessä ovat rahoitusvarat, jotka eivät ole ostettuja tai alun perin myönnettyjä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroja, mutta joista on myöhemmin tullut luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneita rahoitusvaroja koska ne ovat erääntyneet yli 90 päivää (ovat vaiheessa 3). Tällöin näiden rahoitusvarojen korkojen suoriteperusteinen tuloutus loppuu ja muuttuu maksuperusteiseksi.

1.4.2.2 Alkuperäinen kirjaaminen ja arvostaminen

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä arvostetaan rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka, siihen lisätään tai siitä vähennetään rahoitusvaroihin kuuluvan erän tai rahoitusvelan hankkimisesta tai liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot. Välittömästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen rahoitusvarasta kirjataan odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä, jos rahoitusvara arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon tai käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta. Tämä aiheuttaa tuloslaskelmaan kirjanpidollisen tappion äskettäin myönnytyistä tai äskettäin ostetuista rahoitusvaroista.

1.4.3 Rahoitusvarojen luokittelu ja myöhempi arvostaminen

Osuuspankki luokittelee rahoitusvarat seuraaviin ryhmiin:

- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat
- Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat
- Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat.

1.4.3.1 Luotot ja saamistodistukset

Luottojen ja saamistodistusten luokittelu ja myöhempi arvostaminen riippuvat seuraavista tekijöistä:

- a) Osuuspankin liiketoimintamallista rahoitusvarojen hallinnoinnissa
- b) rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimukseen perustuvista rahavirtaominaisuuksista.

Näiden tekijöiden perusteella Osuuspankki luokittelee luotot ja saamistodistukset kolmeen seuraavaan arvostusryhmään:

- 1) Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavia rahoitusvaroja pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi, ja jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua. Erän kirjanpitoarvo sisältää odotettavissa olevien luottotappioiden vähennyserän ja korkotuotot kirjataan efektiivisen koron menetelmällä korkotuottoihin.
- 2) Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavia rahoitusvaroja pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoite saavutetaan keräämällä sopimukseen perustuvia rahavirtoja ja myymällä rahoitusvaroja. Lisäksi sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua. Muutokset käyvässä arvossa kirjataan käyvän arvon rahastoon. Arvon alentumisvoitot tai -tappiot sekä valuuttakurssivoitot tai -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Kun rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois taseesta, siirretään käyvän arvon rahastoon kertynyt voitto tai tappio luokittelun muutoksesta johtuvana oikaisuna omasta pääomasta tulosvaikutteiseksi eräksi käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuottoihin. Efektiivisen koron menetelmää käyttäen laskettu korko kirjataan korkotuottoihin.
- 3) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavia rahoitusvaroja pidetään kaupankäyntitarkoituksessa tai kun rahoitusvara ei täytä jaksotettuun hankintamenuon tai käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavien kriteereitä. Voitot ja tappiot kirjataan arvopaperikaupan nettotuottoihin. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusinstrumenteista johtuvat korkotuotot ja -kulut kirjataan arvopaperikaupan nettotuottoihin .

Liiketoimintamalli

Liiketoimintamallilla tarkoitetaan sitä, miten Osuuspankki hallinnoi rahoitusvarojensa rahavirtojen kerryttämiseksi. Osuuspankissa liiketoimintamallin ratkaisee, syntyvätkö rahavirrat pelkästään sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä vai sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä sekä rahavirroista, jotka saadaan myymällä rahoitusvara, vai onko kyseessä kaupankäynti. Kaupankäyntiliiketoimintamalliin kuuluvat rahoitusvarat arvostetaan tulosvaikutteisesti. Liiketoimintamallia arvioidessaan Osuuspankki ottaa huomioon tulevat toimenpiteet liiketoimintamallin tavoitteen saavuttamiseksi. Arviointiin kuuluu aikaisempi kokemus rahavirtojen keräämisestä, kuinka liiketoimintamallin ja

sen mukaisesti hallussa pidettävien rahoitusvarojen tuloksellisuutta arvioidaan ja kuinka siitä raportoidaan yhteisön johtoon kuuluville avainhenkilöille, kuinka riskejä hallitaan ja kuinka liiketoiminnan johtajia palkitaan. Esimerkiksi Osuuspankin myöntämiä asuntoluottoja pidetään hallussa sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi.

Liiketoimintamallin muutos

Liiketoimintamallin muutoksia odotetaan tapahtuvan harvoin sisäisten tai ulkoisten muutosten seurauksena, ja niiden täytyy olla osuuspankin toiminnan kannalta merkittäviä. Liiketoimintamallin muutoksista päättää osuuspankin hallitus. Liiketoimintamalli muuttuu silloin, kun osuuspankki hankkii tai luovuttaa jonkin liiketoiminta-alueen tai lopettaa sen toiminnan. Liiketoimintamallin muutos dokumentoidaan asianmukaisesti osuuspankin toimesta, ja se käsitellään Taloudessa ja Riskienhallinnassa sen kirjanpitovaikutusten selvittämiseksi (ml. vaikutukset tappiota koskevaan vähennyserään). Yhteisön liiketoimintamallin tavoitteen muutos täytyy toteuttaa ennen luokittelun muutospäivää.

Luokittelun muutosta sovelletaan prospektiivisesti luokittelun muutospäivästä eteenpäin. Luokittelun muutospäivä on seuraavan raportointikauden ensimmäinen päivä, jota ennen päätös luokittelun muutoksesta on tehty. Aikaisempia raportointikausia ei oikaista takautuvasti. Osuuspankissa ei ole ollut liiketoimintamallin muutoksia vuosina 2022–2023.

Rahavirtaominaisuudet

Silloin kun Osuuspankin liiketoimintamalli on muu kuin kaupankäynti, Osuuspankki arvioi, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yhdenmukaisia perustyyppisen lainanantojärjestelyn kanssa. Perustyyppisessä lainanhoitojärjestelyssä sopimukseen perustuvat rahavirrat ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua ("SPPI"), jossa koron merkittävimmät osatekijät ovat korvaus rahan aika-arvosta, luottoriskistä, lainanantoon liittyvistä riskeistä ja voittomarginaalista. Valtaosa Osuuspankin rahoitusvaroista on perustyyppisiä lainanantojärjestelyjä.

Osuuspankin kaikki henkilöasiakkaille myönnetyt luotot ja osa yritysasiakkaiden luotoista sisältävät mahdollisuuden ennaikaiseen takaisinmaksuun. Ehdot ovat kuitenkin yhdenmukaisia perustyyppisen lainanantojärjestelyn kanssa, koska ennen eräpäivää maksettava määrä vastaa sopimuksen mukaista nimellismäärää ja kertynyttä (mutta maksamatonta) sopimuksen mukaista korkoa, joka voi sisältää lisäkorvauksen sopimuksen ennaikaisesta päättämisestä.

Osuuspankki myöntää yritysasiakkailleen kestävän rahoituksen luottoja, joissa on sovittu yrityskohtaisten kestävyystavoitteiden saavuttamisesta (esim. kasvihuonepäästöjen vähentämisestä), jotka vaikuttavat luoton marginaalin tasoon. Osuuspankki on arvoinut, että tällaisten sopimusten rahavirrat ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Saamistodistusten rahavirtaominaisuudet testataan SPPI-työkälulla, jonka antaman palautteen pohjalta joko hyväksytään tai hylätään SPPI testi. Menetelmä tunnistaa sopimusehdoista useita eri elementtejä, jotka vaikuttavat siihen täytyykö SPPI-määritys.

Silloin kun sopimukseen perustuvat rahavirrat ovat alttiina esim. osakkeiden hintojen tai lainanottajan taloudellisen tuloksen muutoksille, ei kyseessä ole perustyyppinen lainanantojärjestely, ja tällaiset rahoitusvarat arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Tyypillisesti tällaisia ovat erilaiset rahastosijoitukset, jotka eivät täytä oman pääoman määritelmää IAS 32:n mukaisesti liikkeeseenlaskijan tilinpäätöksessä.

Rahoitusvaroihin sisältyviä kytkettyjä johdannaisia ei eroteta pääsopimuksesta vaan ne huomioidaan sopimukseen perustuvien rahavirtojen kokonaisarvioinnissa.

Jos rahoitusvarojen hallinnoinnissa noudatettua liiketoimintamallia muutetaan, voidaan rahoitusvaroja joutua uudelleenluokittelemaan. Uudelleenluokittelua sovelletaan ei-takautuvasti luokittelun muutospäivästä lähtien. Tällaisia muutoksia odotetaan tapahtuvat hyvin harvoin.

1.4.3.2 Oman pääoman ehtoiset instrumentit

Oman pääoman ehtoiset instrumentit ovat instrumentteja, jotka osoittavat oikeutta osuuteen yhtiön varoista sen kaikkien velkojen vähentämisen jälkeen. Tyypillisesti tällaisia ovat osakesijoitukset.

Oman pääoman ehtoiset instrumentit arvostetaan myöhemmin käypään arvoon tulosvaikutteisesti, paitsi silloin kun Osuuspankki on tehnyt alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattoman valinnan, jonka mukaan tietyt kaupankäyntiliiketoimintaan kuulumattomat sijoitukset oman pääoman ehtoisiin instrumentteihin, jotka muutoin arvostettaisiin käypään arvoon tulosvaikutteisesti, käsitellään siten, että käyvän arvon myöhemmät muutokset esitetään käyvän arvon rahastossa. Tällaisia sijoituksia ovat osuuspankin strategiset sijoitukset osuuspankkien keskusyhteisö OP Osuuskunnan osuuspääomaan (lisäosuudet ja jäsenosuudet), joiden nimellisarvo vastaa käypää arvoa. Näiden sijoituksista ei muodostu myyntivoittoja tai tappioita. Osuuspääoman korot kirjataan tuottoihin oman pääoman ehtoisista sijoituksista. Maksettavan koron määrä vahvistetaan vuosittain OP Osuuskunnan Osuuskuntakokouksessa. Osingot kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä oman pääoman ehtoisista sijoituksista kirjataan myös tuloslaskelman erään tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista.

1.4.3.3 Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttaminen

Maksusuunnitelman muutoksia tehdään normaaliin asiakassuhteen hoitoon kuuluvana toimenpiteenä, mutta myös tilanteissa, joissa asiakkaan maksukyky on heikentynyt. Heikentyneen maksukyvyn takia annettu myönnytys merkitään lainanhoitajoustoksi, joka on tyypillisesti esimerkiksi lyhennysvapaa rajoitetuksi ajaksi. Yleensä näissä tilanteissa lainan sopimukseen perustuvat rahavirrat neuvotellaan uudelleen tai niihin tehdään muutoin muutoksia, eivätkä ne johda kyseisen lainan taseesta pois kirjaamiseen. Tällöin lasketaan lainan bruttokirjanpitoarvo uudelleen ja kirjataan tehdystä muutoksesta aiheutuva voitto tai tappio tuloslaskelmaan korkokatteeseen. Lisäksi lainan luokittelu lainanhoitajoustoksi siirtää lainan vähintään arvonalentumisvaiheeseen 2 ja koko voimassaoloajalta laskettavan odotettavissa olevan luottotappion piiriin vähintään kahdeksi vuodeksi tai sitä pidempään, kunnes asiakkaan maksukyky on tervehtynyt.

Lainanhoitajoustopuolteen tervehtymisen edellytyksenä on myös, että vähintään kahden vuoden koeajan jälkeen:

- Vähintään puolet saamisen koeajasta asiakas on suorittanut säännöllisiä ja oikea-aikaisia maksuja ja tämän myötä on maksettu huomattava kokonaismäärä pääomasta tai korosta.
- Yksikään asiakkaan vastuista ei ole ollut erääntyneenä yli 30 päivää edellisen kolmen kuukauden aikana.

Maksusuunnitelmien muutosten kehitystä raportoidaan säännöllisesti johdolle asiakkaiden maksukykyä kuvaavana mittarina.

Jos lainaehtoihin tehtävät muutokset ovat merkittäviä tai laina muutoin neuvotellaan uudelleen, Osuuspankki kirjaa alkuperäisen lainan pois taseesta ja kirjaa samalla taseeseen muutetun uuden lainan. Tällöin muutoksen tekemisaikajankohta on lainan alkuperäinen kirjaamisaikajankohta, kun muutettuun lainaan sovelletaan arvon alentumista koskevia vaatimuksia. Tyypillisesti tämä tarkoittaa, että tappiota koskevan vähennyserän määrä vastaa 12 kuukaudelta odotettavissa olevia luottotappioita. Osuuspankki luokittelee muutoksen syyt ja vakavuusasteet sisäisellä luokituksella, jolla seurataan, onko taseesta pois kirjaamiseen yhteydessä ollut näyttöä siitä, että muutettu laina on alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä luottoriskin johdosta arvoltaan alentunut. Tällöin se kirjataan alun perin myönnettynä luottoriskin johdosta arvoltaan alentuneena rahoitusvaroihin kuuluvana eränä. Tämä voisi tapahtua esimerkiksi tilanteessa, jossa ongelmalliseen omaisuuserään on tehty huomattava muutos.

Muutoin rahoitusvaroihin kuuluvat erät kirjataan pois taseesta silloin, kun sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaavat olemasta voimassa tai kun Osuuspankki siirtää rahoitusvaroihin kuuluvan erän toiselle osapuolelle ja siirto täyttää taseesta pois kirjaamisen edellytykset.

1.4.4 Arvon alentuminen

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan kaikista jaksotettuun hankintamenuun arvostettavista ja käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavista tase-eristä (muut kuin oman pääoman ehtoiset instrumentit) sekä taseen ulkopuolisista luottositoumuksista ja takaussopimuksista. Odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan jokaisena raportointipäivänä ja ne kuvastavat:

1. vinoutumatonta ja todennäköisyyksillä painotettua rahamäärää, joka määritetään arvioimalla mahdollisten tulevien vaihtelualue;
2. rahan aika-arvoa ja
3. järkevää ja perusteltavissa olevaa informaatiota, joka on raportointipäivänä saatavissa ilman kohtuuttomia kustannuksia tai ponnisteluja ja joka koskee toteutuneita tapahtumia, vallitsevia olosuhteita ja ennusteita tulevasta taloudellisista olosuhteista.

1.4.4.1 Sopimusten luokittelu kolmeen arvonalentumisvaiheeseen

Sopimukset luokitellaan kolmeen eri vaiheeseen. Eri vaiheet kuvastavat luoton laadun heikkenemistä alkuperäisen kirjaamisen jälkeen.

- Vaihe 1: sopimukset, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi alkuperäisestä ja joille lasketaan 12 kuukauden ECL.
- Vaihe 2: sopimukset, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi alkuperäisestä ja joille lasketaan koko voimassaoloajan ECL.
- Vaihe 3: Järjestämättömät sopimukset, joille lasketaan myös koko voimassaoloajan ECL.

Maksukyvyttömyyden (default) määritelmä

Osuuspankissa sovelletaan IFRS 9 -standardin mukaisessa laskennassa samaa maksukyvyttömyyden määritelmää kuin sisäisissä luottoriskimalleissa. Maksukyvyttömyyttä arvioidaan Osuuspankin sisäisellä maksukäyttämiseen perustuvalla luokittelujärjestelmällä. Henkilöasiakkaissa maksukyvyttömyyden määritelmää sovelletaan sopimuskohtaisesti, kun taas yritysasiakkaissa tarkastellaan asiakaskokonaisuutta. Asiakas luokitellaan maksukyvyttömäksi, kun asiakkaan takaisinmaksua pidetään epätodennäköisenä, esimerkiksi kun asiakkaalla on julkinen maksuhäiriö tai sille on myönnetty lainanhoitajousto, jossa lainan nykyarvo pienenee enemmän kuin 1 prosenttia. Maksukyvyttömyys laajenee henkilöasiakkaissa maksukyvyttömän velallisen kaikkiin luottovelvoitteisiin, kun merkittävä osa (20 prosenttia) henkilöasiakkaan vastuista on maksukyvyttömiä. Lisäksi sopimus on maksukyvytön viimeistään silloin, kun rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvä maksu on viivästynyt yli 90 päivää.

Asiakkaan maksukyvyttömyys päättyy, kun se ei enää täytä maksukyvyttömyyden määritelmää ja sen jälkeinen 6–12 kuukauden koeaika on päättynyt.

Maksukyvyttömyyden määritelmä perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen EU N:o 575/2013 (CRR) artiklaan 178 sekä Euroopan pankkiviranomaisen (EBA) ohjeistukseen maksukyvyttömyyden määritelmän soveltamisesta EBA/GL/2016/07 ja EBA/RTS/2016/06).

Järjestämättömän (non-performing) vastuun määritelmä

Järjestämättömän vastuun määritelmä sisältää aiemmin käytetyn maksukyvyttömyyden määritelmän mukaisten vastuiden lisäksi järjestämättömien lainanhoitajoustopoistolistien saamisten koeajat, ennen kuin ne voidaan luokitella terveiksi (performing). Järjestämätön vastuu määritellään Vakavaraisuusasetuksen (EU) N:o 575/2013 47a artiklan mukaisesti. Osuuspankki käyttää järjestämätöntä vastuuta arvonalentumisvaiheen 3 luokittelun kriteerinä.

Lisäksi sopimukset, jotka on alun perin myönnetty arvoltaan alentuneina, ovat aina koko voimassaoloajan odotetun tappion laskennan piirissä (POCI).

Luottoriskin merkittävä lisääntyminen

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan sopimuskohtaisesti joko 12 kuukaudelle tai koko voimassaoloajalle riippuen siitä, onko instrumentin luottoriski lisääntynyt raportointipäivänä merkittävästi alkuperäisestä. Luottoriskin merkittävää lisääntymistä arvioidaan sopimuskohtaisesti sekä laadullisilla että määrällisillä kriteereillä. Lainanhoitajoustoja ja siihen rinnastettavaa kovenattirikkomusta pidetään laadullisena kriteerinä luottoriskin merkittävästä lisääntymisestä ja siten siirroille arvonalentumisvaiheeseen 2. Samoin ennakkovaroitusjärjestelmän tuottamaa tarkkailulistamerkintää sekä annualisoidun PD:n yli kolminkertaista kasvua alkuperäisestä pidetään kriteerinä luottoriskin merkittävästä lisääntymisestä. Annualisoidun PD:n pitää olla kuitenkin yli 0,3 prosenttia, joten tässä sovelletaan IFRS 9 -standardin sallimaa ns. alhaisen luottoriskin olettaa.

Osuuspankki on sisällyttänyt suhteellisia ja absoluuttisia kynnsarvoja luottoriskin merkittävän luottoriskin määrällisen lisääntymisen määrittämiseen ottaen huomioon kaikki olennainen ja perusteltavissa oleva informaatio.

Määrällinen muutos arvioidaan koko voimassaoloajan PD lukujen (PD-käyrä) suhteellisen muutoksen perusteella. Alkuperäinen koko voimassaoloajan PD-käyrä lasketaan luoton myöntöhetkellä huomioiden makroekonomiset tekijät. Seuraavaksi määritellään luonnollinen hyväksyttävä vaihteluväli sille, milloin luottoriskin ei katsota lisääntyneen merkittävästi lainan jäljellä olevan maturiteetin aikana. Hyväksyttävä vaihteluväli on mallinnettu erikseen henkilö-yritysasiakkaille. Tuloksena saadaan ns. kynnyksarvokäyrä, johon kunakin raportointipäivänä verrataan sen hetkistä jäljellä olevaa koko voimassaoloajan PD-käyrää; jos kynnyksarvo ylittyy, luottoriski on kasvanut merkittävästi ja luotosta kirjataan koko luoton juoksuajalle laskettu luottotappio. Tämän suhteellisen muutoksen rajan lisäksi edellytetään, että luottoluokassa on tapahtunut heikennys alkuperäisestä, jotta siirtyminen koko voimassaoloajan ECL- lasketaan ei tapahdu vain ajan kulumisen perusteella. Lisäksi heikoimpiin luottoluokkiin (E+, E, E-, 9,0, 9,5 ja 10,0) sovelletaan absoluuttista luottoluokan rajaa.

Edellä mainittujen kriteerien lisäksi rahoitusvaroihin kuuluvaan erään liittyvä luottoriski on lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen, jos sopimukseen perustuvat maksut ovat viivästyneet yli 30 päivää.

Osuuspankki seuraa säännöllisesti, miten tehokkaasti edellä mainitut kriteerit havaitsevat luottoriskin merkittävän lisääntymisen ennen kuin sopimukseen perustuvat maksut ovat erääntyneet yli 30 päivää, ja että sopimukset eivät yleensä siirry arvonalentumisvaiheesta 1 suoraan arvonalentumisvaiheeseen 3, ja tekee suhteellisen muutoksen laskutapaan tarvittavat kalibroinnit.

1.4.4.2 Laskentamenetelmät

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan pääosin järjestelmäperusteisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyys/tappio-osuus -menetelmällä (PD/LGD-menetelmä) sopimuskohtaisesti kaikille henkilö- ja yritysasiakkaiden vastuille. Tämän lisäksi suurimmille tarkkailulistalla ja R-ratingmallin piirissä oleville yritys vastuille, joiden vastuut ovat lähtökohtaisesti päätyneet ECL-laskennan vaiheeseen 2 tai 3 käytetään asiantuntija-arvioon perustuvaa kassavirtaperusteista ECL laskentamenetelmää.

1.4.4.2.1 PD/LGD – menetelmä

Odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan käyttäen mallinnettuja riskiparametreja ja kaavalla probability of default (PD) x loss given default (LGD) x exposure at default (EAD) kaikille portfolioille sopimuskohtaisesti, ja ne kuvastavat odotuksia tulevista luottotappioista raportointipäivänä. PD kuvaa maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä yllä kuvatun maksukyvyttömyyden määritelmän mukaisesti. LGD kuvaa tappio-osuutta maksukyvyttömyyshetkellä, ja siihen vaikuttaa mm. vakuuksien ja erilaisten takauksien määrä ja tyyppi. EAD kuvaa vastuun määrää maksukyvyttömyyshetkellä sisältäen taseessa olevan vastuun (pääoman ja kertyneen koron) sekä odotetun käytön taseen ulkopuolisista eristä maksukyvyttömyyshetkellä.

ECL-laskenta perustuu kolmeen eri skenaarioon. Riskiparametrit PD, LGD ja EAD lasketaan vuosikohtaisesti kussakin skenaariossa. Vuosittaiset ECL-luvut diskontataan raportointipäivään, ja eri skenaarioiden luvuista lasketaan todennäköisyyksillä painotettu ECL. Diskonttaustekijänä käytetään sopimuksen efektiivistä korkoa tai sen arviota. Sopimuksen jäljellä oleva maturiteetti on rajoitettu laskennassa maksimissaan 30 vuoteen.

Sopimuksen koko voimassaoloajan maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (lifetime PD) mallit on tehty erikseen henkilöasiakkaille ja yritysasiakkaille. PD-malleihin vaikuttaa keskeisesti sopimuksen luottoluokka, luoton ikä (henkilöasiakkaat) sekä mallin alasegmentti, joka määräytyy yritysasiakkaille luokittelumallin perusteella ja henkilöasiakkaille tuotetyypin perusteella. Lisäksi PD-estimaatit ovat riippuvaisia makrotaloudellisista tekijöistä ja niiden ennusteista kussakin skenaariossa. Yritysvastuiden lifetime PD-mallissa makrotaloudellisina selittävinä tekijöinä käytetään BKT:n muutosta ja reaalikorkoa. Henkilöasiakkaiden lifetime PD- mallissa makrotaloudelliset tekijät on jaettu tarkemmin segmentteittäin ja esimerkiksi asuntoluotoissa käytetään BKT:n muutosta ja Euribor 12 kk korkoa, josta on poistettu BKT:n ja inflaation vaikutus, ja valmiusluotoissa BKT:n muutosta ja Euribor 3 kk reaalikorkoa.

Sopimuksen koko voimassaoloajan tappio-osuusmalli (lifetime LGD) koostuu kolmesta komponentista: 1) maksukyvyttömyystilasta toipumisen todennäköisyydestä, 2) vakuudellisesta palautusosuudesta ja 3) vakuudettomasta palautusosuudesta. Eri komponenttien arvot riippuvat keskeisesti tuotetyypistä, toimialasta (yritykset), vakuustyyppistä ja ajasta, kuinka kauan sopimus on ollut maksukyvyttömänä.

Sopimuksen koko voimassaoloajan tappio-osuusmalli (lifetime LGD) koostuu kolmesta komponentista:

- 1) maksukyvyttömyystilan toipumistodennäköisyydestä,
- 2) vakuudellisesta palautusosuudesta ja
- 3) vakuudettomasta palautusosuudesta

Henkilöasiakasvastuilla maksukyvyttömyyden toipumistodennäköisyys on estimoitu tuoteluokkatasolla, kun taas yritysassiakasvastuiden osalta estimaatit ovat toimialakohtaisia. Vakuudellinen palautusosuus kuvaa kuinka paljon vakuuksista saatavat kassavirrat kattavat jäljellä olevasta vastuun määrästä. Vakuudellinen palautusosuus lasketaan vakuuksien markkina-arvon aliarvostuksen (ns. "haircut") avulla. Markkina-arvon aliarvostukset on estimoitu vertaamalla vakuuslajeittain vakuuksien realisointihintoja suhteessa vakuuksien käypiin arvoihin huomioiden lisäksi vakuuden haltuunotosta ja myymisestä aiheutuvat suorat kulut. Lopuksi markkina-arvon aliarvostusestimaatteihin on lisätty varovaisuusmarginaali vakuusdataan ja estimointiin liittyvien epävarmuuksien vuoksi. Vakuudeton palautusosuus kuvaa kassavirtoja, jotka on estimoitu tuoteluokkatasolla jäljellä olevalle vastuumäärälle, jota vakuudellinen palautusosuus ei kata.

Makrotaloudelliset tekijät ja niiden ennusteet vaikuttavat kahteen ensimmäiseen komponenttiin.

Sopimuksen koko voimassaoloajan vastuu maksukyvyttömyyshetkellä (lifetime EAD) perustuu tuotetyypistä riippuen sopimuksen mukaisiin kassavirtoihin, odotettuun käyttöasteeseen, ennaikaisen takaisinmaksun todennäköisyyteen ja maturiteettimalliin.

Sopimuksen voimassaoloajan määrittäminen

Sopimuksen voimassaoloaika on velkakirjalainoilla sopimuksen mukainen maturiteetti, joka ottaa huomioon maksusuunnitelman mukaiset lainan lyhennykset. Ennaikaisen takaisinmaksun mallia sovelletaan vakuudellisiin velkakirjalainoihin (pl. maksukyvyttömät) mutta se ei lyhennä sopimuksen maturiteettia vaan se huomioidaan osana sopimuksen EAD:tä.

Valmiusluotot ovat toistaiseksi voimassa olevia sopimuksia ja niille on mallinnettu odotettu maturiteetti. Mallinnettu maturiteetti riippuu tuotetyypistä ja luottoluokasta ja se on keskimäärin noin 13 vuotta.

Luottolupauksille, pankkitakauksille ja valmiusluotoille huomioidaan vaiheessa 3 maksukyvyttömyyden jälkeiset lisänostot CCF-kertoimella.

Tulevaisuuteen suuntautuva informaatio

Laskentamalliin sisällytetään tulevaisuuteen suuntautuvaa informaatiota ja makroekonomisia skenaarioita. OP Ryhmän ekonomistit päivittävät makroekonomiset skenaariot neljännesvuosittain, ja ne ovat samoja, joita muutoinkin käytetään OP Ryhmän taloudellisessa suunnittelussa. Makrotaloudelliset ennusteet kattavat 2–3 vuotta taloudellisten skenaarioiden perusurasta. Tämän jälkeen skenaario konvergoituu kohti talouden pitkän aikavälin tasapainoa. Pitkän aikavälin tasapainossa BKT ja osa muista muuttujista lasketaan tuotantofunktiomenetelmällä. Vaihtoehtoiset skenaariot perusuran uran ympärillä määritellään käyttämällä vektoriautoregressiivistä mallia, jossa muuttujien yhteistodennäköisyysjakaumasta ratkaistaan kunkin muuttujan urat halutuilla todennäköisyyksillä. Muuttujien todennäköisyysjakauma perustuu historiassa havaittuihin taloudellisiin sokkeihin ja muuttujien välisiin korrelaatioihin. Vaihtoehtoisia skenaarioita määriteltäessä huomioidaan myös OP Ryhmän talousennusteen ennustevirheet. Käytettäviä skenaarioita on kolme: perus, vahva ja heikko. Käytetyt makroekonomiset tekijät ovat: BKT:n kasvu, työttömyysaste, investointien kasvu, inflaatio, ansiotason muutos, 12 kk Euribor -korko ja 3 kk Euribor -reaalkorko. Lisäksi asuntojen hintaindeksiä käytetään LGD-malleissa.

Makroekonomisten ennusteiden laatiminen ja niiden heijastaminen tulevaisuuteen aina 30 vuoteen saakka sisältää suuren määrän epävarmuutta, ja siten toteutuneet tulokset voivat merkittävästi poiketa ennustetusta. Osuuspankki on analysoinut, että ECL-laskennassa käytettävien riskiparametrien komponenttien ja makroekonomisten tekijöiden muutoksen suhde ei ole lineaarinen. Näin ollen makroekonomiset ennusteet edustavat Osuuspankin parasta näkemystä mahdollisista skenaarioista ja lopputulemista.

1.4.4.2 Asiakaskohtainen asiantuntija-arvioon perustuva kassavirtaperusteinen ECL menetelmä

Asiantuntija ECL -testausmenetelmällä arvioitavien asiakkaiden kohdejoukkona on tarkkailulistalla R-ratingmallin piirissä olevat yritysastapuolet, joiden vastuut ovat lähtökohtaisesti päätyneet ECL-laskennan vaiheeseen 2 tai 3. Asiantuntija-arvio laaditaan rating- tai luottopäätöksen yhteydessä.

Laskennassa hyödynnettävä eteenpäin katsova informaatio on osa luottoanalytiikon laatimaa yrityksen luottokelpoisuusarviota ja ratingesitystä, jossa otetaan kantaa liiketoiminnan, markkinoiden, kilpailutilanteen sekä ennustetun kassavirran kehitykseen. Laskennassa otetaan huomioon myös makrotaloudellisten muuttujien vaikutusta kuvaavat skenaariot (vahva, perus ja heikko) ja niiden perusteella lasketaan asiakkaan painotettu odotettu luottotappio. Skenaarioiden määrittelyssä hyödynnetään PD/LGD mallissa käytettyjä skenaarioita.

Kun asiakaskohtaisessa asiantuntija-arvioon perustuvassa ECL laskennan piirissä oleva asiakas ei enää täytä maksukyvyttömän kriteereitä ja se on ratingprosessin yhteydessä tunnistettu ja luokiteltu "terveeksi" vastapuoleksi, se poistuu tämän menetelmän piiristä ja palautuu normaalin PD/LGD mallin mukaiseen odotetun luottotappion laskennan piiriin.

1.4.4.3 Saamistodistusten arvonalentuminen

Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavien saamistodistusten odotettu tappio kirjataan tulosvaikutteisesti ja vähentämään käyvän arvon rahastoa.

Osuuspankki käyttää saamistodistusten odotetun tappion laskennassa luottoluokitustietoihin pohjautuvaa mallia.

Mallissa haetaan ostoerille sekä hankintahetken että raportointihetken luottoluokitukset ja konvertoidaan ne PD-luvuiksi. Ensisijaisesti käytetään ulkoisten luottoluokitusten keskiarvoja, toissijaisesti sisäistä luottoluokitusta mikäli ulkoisia luokituksia ei ole.

PD:t vastaavat historiallisia toteutuneita maksukyvyttömyyksiä luottoluokitusluokittain kullekin luottoluokitusluokittain kullekin aikavälille luottoluokituksen antohetkeestä. Historiadata, johon määritetty vastaavuus pohjautuu, on kattava ja pitkältä aikaväliltä. LGD:t vastaavat myös tutkittuja historiallisia toteumia sijoitus/vakuuslajeittain (senioriteetti, covered bond-status) eikä niitä erikseen arvioida liikkeeseenlaskija -tai sijoituskohtaisesti. Koska ulkoiset luottoluokitukset mittaavat PD:n sijaan kokonaisluottoriskiä (ECL), vaikuttaa niiden tapauksessa LGD ainoastaan ECL:n jakautumiseen PD - ja LGD-komponenttien välillä.

1.4.4.3.1 Saamistodistusten luokittelu arvonalentumisvaiheisiin

Vaiheeseen 2 siirretään sellaiset sijoitukset, joiden yhden vuoden PD on kaksinkertaistunut siten että prosenttisyksiköissä muutos on vähintään 0,2 prosenttia, sijoitukseen on myönnetty lainanhoitojousto tai sen maksut ovat yli 30 päivää erääntyneet. Vaiheeseen 3 luokitellaan maksukyvyttömään liikkeeseenlaskijaan liittyvät sijoitukset, jos sen maksut ovat erääntyneet yli 90 päivää tai jos asiakas on ongelma-asiakas.

1.4.4.4 Taseen ulkopuolisten erien arvonalentuminen

Useisiin Osuuspankin tarjoamiin tuotteisiin kuuluu vakiona tai jossain elinkaaren vaiheessa nostovara, limiitti tai muu taseen ulkopuolinen luottositoumus. Esimerkiksi luotollisiin tileihin, sisältyy sekä laina että sitoutuminen nostamattomaan osuuteen. Lisäksi Osuuspankki on myyjäosapuolena erilaisissa takauksissa kuten rahoitustakauksissa sekä muissa kaupallisissa tai viranomaistakauksissa, joihin kaikkiin sovelletaan IFRS 9 -standardin arvonalentumisen sääntöjä. Luottositoumusten ja takaussopimusten osalta alkuperäisen kirjaamisen katsotaan arvonalentumista koskevia vaatimuksia sovellettaessa tapahtuneen päivänä, jona Osuuspankki tulee peruuttamattoman sitoumuksen osapuoli. Näin ollen odotetun tappion laskennassa huomioidaan vain Osuuspankkiä sitovat erät.

Näille erille lasketaan odotettu tappio samoilla periaatteilla kuin luotoille. Samoin luottoriskin merkittävää lisääntymistä arvioidaan samoin perustein. Tällaisille tuotteille mallinnetaan EAD, joka ennustaa vastuiden määrää maksukyvyttömyshetkellä. Se sisältää sekä käyttöasteen että luottovasta-arvokertoimen. Lisäksi toistaiseksi voimassa oleville sopimuksille sovelletaan maturiteettimallia. Mallissa huomioidaan tilanteet, jossa Osuuspankilla on sopimukseen perustuva mahdollisuus vaatia takaisinmaksua ja peruuttaa nostamatonta osuutta koskeva sitoumus, mutta se ei rajoita altistumista luottotappioille sopimuksen mukaisena irtisanomisaikana.

1.4.4.5 Odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaaminen

Pääsääntöisesti odotettavissa olevia luottotappioita varten kirjataan tappiota koskeva vähennyserä lainan kirjanpitoarvon vähennykseksi erilliselle tilille. Kun on kyse luottositoumuksista ja takaussopimuksista, tappiota koskeva vähennyserä kirjataan varaukseksi. Niihin tuotteisiin, joihin sisältyy sekä lainasaaminen (ts. rahoitusvaroihin kuuluva erä) että sitoumus nostamattomaan osuuteen (ts. luottositoumus), eikä Osuuspankilla ole mahdollista yksilöidä nostamatonta osuutta koskevaan sitoumukseen liittyviä odotettavissa olevia luottotappioita erillään rahoitusvaroja koskevasta komponentista, luottositoumukseen liittyvät odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan yhdessä rahoitusvaroihin kuuluvan erän tappiota koskevan vähennyserän kanssa.

1.4.4.6 Johdon harkintaan perustuvat arvonalentumisen lisävaraukset ("management overlay")

Osuuspankki voi tehdä tilanteissa, joissa jokin ulkopuolinen tekijä muuttuu erittäin nopeasti (esimerkiksi maailmanlaajuisissa kriiseissä, kuten pandemia tai sota tai Euribor korkojen nousu) johdon arvioon perustuvan ECL-varauksen. Varaus on tilapäinen ja voimassa niin kauan, kunnes ECL-laskennassa käytettävät riskiparametrit on päivitetty kuvaamaan muuttunutta tilannetta. Toistaiseksi Osuuspankissa on käytetty vain ECL:n määrään kohdistuvia ns. post-model management overlayä. Osuuspankissa voidaan kuitenkin tehdä myös ns. in-model management overlayä eli esim. PD riskiparametriin. Tehtyihin johdon harkintaan perustuviin arvonalentumisen lisävarauksiin sovelletaan tiukkoja seurantakriteerejä ja niistä raportoidaan ylimmälle johdolle neljännesvuosittain.

1.4.4.7 Lopullisen luottotappion kirjaaminen

Lopullisen luottotappion kirjaaminen on taseesta pois kirjaamiseen johtava tapahtuma. Silloin kun rahoitusvaroihin kuuluvaa erää ei voida kohtuudella odottaa saavan perityksi kokonaan tai osaksi, kirjataan lopullinen luottotappio pienentämään suoraan rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräistä kirjanpitoarvoa.

Laina kirjataan pois taseesta, kun vakuudet on realisoitu tai kun konkurssipesän loppukokous on pidetty, tai kun pesänhoitajalta on saatu ilmoitus, ettei jako-osuutta tule, velkajärjestely tai yrityssaneeraus on päättynyt tai kun perintä on lopetettu. Osuuspankissa kirjataan kertymättä jäävä osuus osaluottotappiona jo siinä vaiheessa, kun velkajärjestelyn tai yrityssaneerauksen maksuohjelma on vahvistettu, luotossa ei ole muita osallisia eikä realisoitavaa omaisuutta. Taseesta pois kirjaamisen jälkeen saadut suoritukset kirjataan saamisen arvonalentumisten oikaisuuksi.

1.4.5 Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisistä varoista ja vaadittaessa maksettavista saamisista luottolaitoksilta.

1.4.6 Rahoitusvelkojen luokittelu ja myöhempi arvostaminen

Rahoitusvelkoja ovat talletukset ja muut velat luottolaitoksille ja asiakkaille sekä liikkeeseen lasketut velkakirjat ja muut rahoitusvelat.

Rahoitusvelat luokitellaan jaksotettuun hankintamenoon efektiivisen koron menetelmällä käyttäen lukuun ottamatta johdannaisvelkoja, jotka arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Kaupankäyntivelkoihin luokitellaan myös velvoitteet toimittaa vastapuolelle arvopapereita, jotka on myyty, mutta jotka eivät ole omistuksessa myyntihetkellä (lyhyeksi myynti).

Osuuspankki ei ole alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä nimenomaisesti luokitellut rahoitusvelkoja käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi.

Rahoitusvelat (tai rahoitusvelan osa) poistetaan taseesta silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa – toisin sanoen, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut.

Jos Osuuspankki vaihtaa rahoitusvelkoja alkuperäisten lainanantajien kanssa ja jos niiden ehdot poikkeavat huomattavasti toisistaan, vaihtoa on käsiteltävä alkuperäisen rahoitusvelan kuoletuksena. Tällöin syntyneet menot tai palkkiot kirjataan osana kuolettamisesta johtuvaa voittoa tai tappiota. Jos vaihtoa tai muutosta ei käsitellä kirjanpidossa kuoletuksena, lasketaan muutetun rahoitusvelan jaksotettu hankintameno uudelleen diskonttaamalla muutetut sopimusperusteiset rahavirrat käyttämällä alkuperäistä efektiivistä korkokantaa. Rahoitusvelan jaksotetun hankintameno muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Syntyneillä menoilla tai palkkioilla oikaistaan velan kirjanpitoarvoa, ja ne kirjataan kuluiksi ehdoiltaan muuttuneen velan jäljellä olevana juoksuaikana. Osuuspankki ei ole tehnyt rahoitusvelkojen vaihtoja olemassa oleviin rahoitusvelkoihin.

Osuuspankki voi osallistua OP-Asuntoluottopankki Oyj:n väliluottomalliin, jossa osuuspankki saa rahoitusvelkoihin merkittävän väliluoton OP-Asuntoluottopankki Oyj:ltä, kun osuuspankin taseessa olevia asuntovakuudellisia luottoja merkitään OP-Asuntoluottopankki Oyj:n joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi.

1.4.7 Pitkäaikaissäätämissopimukset

Osuuspankit, jotka tarjoavat PS-palveluja, vastaanottavat asiakkaan suorittamat maksut tarkoitusta varten avatulle talletussuojan piiriin kuuluvalle säästämistilille. Jos säästövarat jätetään säästämistilille tai sijoitetaan osuuspankin tarjoamalle muulle talletustilille, merkitään säästövarat pankin taseessa talletusvelkoihin. Jos säästövarat sijoitetaan sopimuksen mukaisesti muihin sijoituskohteisiin, kirjataan sijoitetut varat pois säästämistililtä ja pankki kirjaa ne taseen ulkopuoliseen säästämissopimuskohtaiseen reskontraan.

Säästövarojen sijoittamisesta saadut korot, osingot ja muut tuotot sekä sijoituskohteiden ja niihin liittyvien oikeuksien luovutuksesta ja pääoman takaisinmaksusta kertyvät varat kirjataan taseessa olevalle säästämistilille, jollei varoja välittömästi sijoiteta uudelleen. Säästämissopimuksen mukaiset kulut ja palkkiot kirjataan tulosvaikutteisesti säästämistiliä veloittaen.

1.4.8 Johdannaissopimukset ja suojaustoimet

Osuuspankki voi tehdä johdannaissopimuksia suojaustarkoituksessa joko taloudellisina suojina tai kirjanpidollisen suojauslaskennan säännöin. Merkittävin markkinariski on korkotuloriski, joka aiheutuu luotonannon ja talletusvarainhankinnan toisistaan poikkeavista korkosidonnaisuuksista tai korontarkistusajankohdista. Tästä syntyvää korkoriskiä hallitaan OP Ryhmän keskuspankkisijoitus- ja rahoitustuotteilla, OP-Asuntoluottopankin väliluoton korkosidonnaisuusvalinnoilla sekä ryhmän käytössä olevilla korkoriskin johdannaissuojausmalleilla. Osuuspankin rahoitustaseen korkoriskiä hallitaan korkoriskin valvontarajan ja pankin itselleen määrittämän korkoriskilimiitin puitteissa. Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi sekä pankin riskiasema on kuvattu tarkemmin toimintakertomuksen Riskienhallinta-kappaleessa.

Suojauksessa voidaan käyttää koronvaihtosopimuksia ja korko-optioita. Johdannaisten nimellisarvot ja käyvät arvot on esitetty liitteessä Johdannaissopimukset.

Osuuspankilla ei ole johdannaissopimuksia, joiden vastapuoli olisi osuuspankkien yhteenliittymän (eli OP Ryhmän) ulkopuolinen yhtiö. Sopimusvastapuolena on aina OP Yrityspankki Oyj. Jos OP Yrityspankki olisi maksukyvytön, niin silloin osuuspankkien yhteenliittymän muut yhtiöt takaisivat OP Yrityspankin vastuut.

Johdannaissopimukset kirjataan alun perin käypään arvoon ja sen jälkeen ne arvostetaan käypään arvoon. Tästä syntyvän voiton tai tappion kirjaaminen riippuu siitä, onko johdannainen määritelty suojaustarkoitukseen ja minkä luonteista erää se suojaa.

Johdannaissopimuksista taseeseen merkityt positiiviset arvonmuutokset kirjataan taseen vastaavaa -puolen erään Johdannaissopimukset ja negatiiviset taseen vastattavaa -puolen erään Johdannaissopimukset. Koronvaihtosopimusten

vaihdettavat korot jaksotetaan ajan kulumisen perusteella taseen siirtosaamisiin ja siirtovelkoihin sekä vastaerät nettona tuloslaskelman korkoihin.

OP Ryhmässä on viitekorkotyöryhmä, jonka tehtävänä on seurata viitekorkojen uudistusprosessin etenemistä ja vaikutuksia OP Ryhmälle sekä raportoida kehityksestä johdolle säännöllisesti. OP Ryhmässä on tehty vertailuarvoasetuksen edellyttämä jatkuvuussuunnitelma, jossa määritellään varakorko sopimuksille, jos nyt käytettäviä viitekorkoja ei olisi enää saatavilla, ja jossa tunnistetaan olemassa olevat sopimusehdot tuotteittain ja arvioidaan vaikutuksia liiketoiminnan eri osiin. OP Ryhmä ottaa käyttöön uudistettuja viitekorkoja markkinakäytännön mukaan uusissa sopimuksissa. Vanhan sopimuskannan osalta muutokset toteutetaan ottamalla käyttöön markkinoilla sovellettavia käytäntöjä IBOR-korkojen korvaamiselle.

Euriborin määräytymismenetelmää on uudistettu ja sitä säätelee EU:n Vertailuarvoasetus. European Securities and Market Authority (ESMA) on toiminut Euriborin valvojana vuoden 2022 alusta lähtien. OP Ryhmä odottaa, että Euribor tulee pysymään viitekorkona myös tulevaisuudessa, koska Euribor-paneelia on saatu vahvistettua. Euribor-korkoa hallinnoiva EMMI (European Money Market Institute) on alkanut julkaista Q4/2022 aikana €STR-johdannaismarkkinoilta lasketun eteenpäin katsovaa EFTERM-viitekorkoa (Euro forward-looking term rate) käytettäväksi Euriborin varakorkona. Eonia-korko (Euro Over Night Index Average) lakkasi 3.1.2022 ja sen korvasi EKP:n julkaisema euromääräisten markkinoiden lyhyt korko (€STR).

Viitekorkouudistus ei ole vaikuttanut osuuspankin käyttämiin johdannaisiin ja suojausten odotetaan edelleen olevan prospektiivisesti tehokkaita ja suojaussuhteen tehokkuus voidaan edelleen laskea luotettavasti.

1.4.8.1 Taloudelliset suojat

Taloudellisessa suojaamisessa suojataan tiettyä tase-erää, positiota tai kassavirtaa tulevaisuuden arvonmuutoksia vastaan sovellettavan riskienhallintastrategian mukaisesti. Koska suojausten tehokkuutta ei ole tarkoituksenmukaista todentaa suojauslaskennan säännöillä, suojaustapaa kutsutaan muutoin suojaavaksi. Taloudellisessa suojauksessa johdannaisopimuksen käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan arvopaperikaupan nettotuottoihin.

1.4.8.2 Suojauslaskenta

Soveltamalla suojauslaskentaa korkoriskiä suojaaviin johdannaisiin eliminoidaan johdannaisista muutoin aiheutuvaa tulosvolatiliteettia.

Osuuspankissa on laadittu suojauslaskennassa käytettävät menetelmät ja sisäiset periaatteet, joiden mukaisesti rahoitusinstrumentti voidaan määritellä suojaavaksi. Suojausperiaatteiden mukaisesti Osuuspankissa voidaan suojautua korkoriskiltä soveltamalla käyvän arvon tai rahavirran suojausta. Käyvän arvon suojauksella suojaudutaan suojattavan kohteen käyvän arvon muutoksilta ja rahavirran suojauksella suojaudutaan tulevien rahavirtojen vaihtelulta. Osuuspankin suojausstrategian mukaisia toimenpiteitä toteutetaan ja ylläpidetään keskitetysti OP Ryhmässä. Suojaavien ja suojattavien instrumenttien välinen yhteys dokumentoidaan määrämuotoisesti suojausten alussa. Dokumentaatio sisältää tiedot riskienhallinnan periaatteista, suojausstrategiasta ja menetelmistä, joilla suojausten tehokkuus osoitetaan. Sopimuksia käsitellään suojauslaskennan sääntöjen mukaisesti kirjanpidossa, mikäli IAS 39:n edellyttämä suojausinstrumentin ja siihen liittyvän suojauskohteen välinen suojaussuhde täyttävät standardin kriteerit.

Suojauslaskenta tarkoittaa tehokkaaksi todennetun suojaussuhteen kirjanpidollista laskentakäytäntöä, jossa suojaavan instrumentin käyvän arvon muutokset kumoavat suojatun kohteen käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset kokonaan tai osittain.

Suojauslaskenta lopetetaan ei-takautuvasti, jos suojausinstrumentti erääntyy, myydään, sopimus puretaan tai toteutetaan tai suojaus ei enää täytä suojauslaskennan soveltamisen kriteereitä tai suojausten määrittely perutaan. Tässä yhteydessä suojausinstrumentin korvaaminen tai jatkaminen toisella suojausinstrumentilla ei ole erääntymistä tai purkamista, jos tällainen korvaaminen tai jatkaminen on osa yhteisön dokumentoitua suojausstrategiaa.

Osuuspankeilla voi olla suojauslaskennan piirissä sekä rahoitusvaroja että rahoitusvelkoja, kuten lainat ja saamiset – ryhmään sisältyvä yksittäinen luotto tai luottokanta, käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattava saamistodistus sekä muiden rahoitusvelkojen yksilöity määräaikaistalletuserä tai liikkeeseen laskettu emissio.

Osuuspankki käyttää IFRS 9:n mukaista poikkeusta jatkaa IAS 39:n standardin soveltamista suojauslaskentaan sekä EU carve-out version soveltamista korkoriskin portfoliosuojakseen. Suojauksen tehokkuus osoitetaan suojauksen tekohehkellä ja suojausperiodin aikana vertailemalla suojaavan instrumentin ja suojattavan erän käypien arvojen tai rahavirtojen muutoksia keskenään. Suojaus katsotaan tehokkaaksi, kun suojaavan instrumentin käyvän arvon tai rahavirtojen muutos eliminoi suojauksen kohteena olevan sopimuksen tai portfolion käyvän arvon tai rahavirtojen muutoksesta 80–125 prosenttia.

1.4.8.2.1 Käyvän arvon suojauslaskenta

Korkoriskin käyvän arvon suojaus kohdistuu pääsääntöisesti luottoportfolioihin. EU carve-out version mukaista käyvän arvon portfoliosuojausmallia sovelletaan tiettyjen luottojen johdannaisehtojen suojaukseen ja kiinteäkorkoisten avista-ehdoisten käyttö- ja säästötilien korkoriskin suojaukseen silloin kun se on korkotuloriskin hallinnan kannalta tarpeellista. Luottojen korkoriskin suojaussuhteiden osalta osuuspankki kantaa tilikaudesta 2022 alkaen suojattuun erään liittyvän asiakaskäyttäytymisen riskin, joka näkyy mahdollisena ennenaikaisena takaisinmaksuna. Tämä aiheuttaa kuitenkin vain harvoin tehottomuutta, sillä tätä riskiä hallitaan sopeuttamalla suojausastetta säännöllisesti osuuspankin korkotuloriskinhallinnan puitteissa.

Johdannaissopimusten, jotka ovat pääsääntöisesti optioita, on dokumentoitu käypää arvoa suojaaviksi ja jotka ovat suojauksena tehokkaita, käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan Suojauslaskennan nettotulokseen. Myös suojauksen kohteena olevat omaisuuserät arvostetaan suojauksen aikana suojatun riskin osalta käypään arvoon, ja käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman Suojauslaskennan nettotulokseen ja nettotulokset molemmista eristä on eritelty omassa liitteessä. Suojattujen lainojen arvotustulos esitetään taseen erässä Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä.

Lopetettaessa suojauslaskenta, suojattavan rahoitusinstrumentin kirjanpitoarvoon tehty suojattavasta riskistä johtuva käyvän arvon oikaisu on jaksotettava tulosvaikutteisesti rahoitusinstrumentin eräpäivään mennessä. Tämä koskee sellaista rahoitusinstrumenttia, johon sovelletaan efektiivisen koron menetelmää. Oikaisu jaksotetaan uudelleen laskettuun efektiiviseen korkoon perustuen tai portfoliosuojauksissa tasaeriin perustuen. Kuitenkin jos suojauksen lopetuksen yhteydessä suojattu erä kirjataan pois taseesta, kirjataan myös kertynyt käyvän arvon oikaisu välittömästi tulokseen.

1.4.8.2.2 Rahavirran suojauslaskenta

Euribor –sidonnaisen luottokannan tulevien korkovirtojen korkomuutosta suojaavat koronvaihtosopimukset, jotka on dokumentoitu rahavirtaa suojaaviksi ja jotka ovat suojauksessa tehokkaita, kuuluvat rahavirran suojauslaskennan piiriin.

Rahavirran suojauksessa euribor-sidonnaisen luottokannan tulevaa korkovirtaa vaihdetaan koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon, siltä osin, kun on tarpeen Osuuspankin riskienhallintastrategian mukaisesti.

Koronvaihtosopimuksista jaksotettavat siirtyvät korot kirjataan suoriteperusteisesti. Korkokertymät esitetään taseen siirtosaamisissa tai siirtovelloissa. Molempien vastaerä kirjataan nettona korkokatteen Korkotuotot johdannaissopimuksista –erään. Nettokorko on joko korkotuotto tai korkotuoton oikaisu.

Rahoitusjohdannaisena käytettävät koronvaihtosopimukset arvostetaan käypään arvoon sopimuskohtaisesti. Käyvän arvon muutosten tehokas osuus kirjataan suoraan omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon laskennallisella verovelalla vähennettynä. Suojaussuhteesta aiheutuva mahdollinen tehottomuus voi aiheutua suojaavan instrumentin ja suojattavan erän rahavirtojen eriaikaisuudesta, ja se kirjataan tuloslaskelman Suojauslaskennan nettotulokseen. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan tulokseen sille tilikaudelle, jona suojauksen kohteena olevat rahavirrat toteutuvat.

Jos suojattujen rahavirtojen ei enää odoteta toteutuvan, suojausinstrumentista kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään luokittelun muutoksesta johtuvana oikaisuna omasta pääomasta tulosvaikutteiseksi. Peruutettujen suojauksen määritysten osalta, jos suojattujen rahavirtojen odotetaan edelleen toteutuvan, kertyneet käyvän arvon muutokset jäävät

omaan pääomaan erilliseksi eräksi, kunnes suojatut rahavirrat vaikuttavat tuloslaskelmaan, jos rahavirtojen odotetaan vaikuttavan useaan raportointikauteen, jaksotetaan kertynyt määrä tasaeriin perustuen.

1.5 TILINPÄÄTÖSERIEN NETOTTAMINEN

Tuloslaskelmassa ilmoitetaan tuotto- ja kuluerät erikseen niitä toisistaan vähentämättä, jollei tuoton ja kulun yhdistäminen yhdeksi eräksi ole perusteltua oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Milloin osuuspankilla on saaminen siltä, jolle pankki itse on velkaa, esitetään saaminen ja velka taseessa erikseen, jollei pankilla ole lakisääteistä oikeutta kuittaamiseen ja jollei pankki aio käyttää oikeuttaan kuittaukseen.

1.6 ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaan rahan määräinen omaisuus, velat ja muut sitoumukset muutetaan Suomen rahaksi käyttäen tilinpäätöspäivän kurssija. Ulkomaan rahan määräisten erien muuttamisesta Suomen rahaksi syntyvät kurssierot kirjataan tuloslaskelman erään Valuuttatoiminnan nettotuotot.

1.7 OSAKKEET JA OSUUDET OMISTUSYHTEYSYRITYKSISSÄ JA SAMAA KONSERNIIN KUULUVISSA YRITYKSISSÄ

Osakkeet ja osuudet sekä muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset omistusyhteisyhtiöihin sekä samaan konserniin kuuluviin yrityksiin merkitään hankintameno, tai jos erän arvon todetaan tilinpäätöspäivänä arvonalentumisen johdosta olevan alempi kuin hankintameno, arvonalentumistappiolla vähennettyyn hankintameno. Arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista.

1.8 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineettomaan omaisuuteen kuuluvien vastikkeellisesti hankittujen oikeuksien ja varojen hankintameno aktivoidaan ja poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan. Myös mahdollisesti aktivoidut muut pitkävaikutteiset menot poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan.

Aineettomat hyödykkeet arvostetaan alun perin hankintameno. Jos aineettoman hyödykkeen tulevaisuudessa kerryttämä tulo on pysyvästi alhaisempi kuin sen poistamaton hankintameno, kirjataan erotus arvonalennuksena kuluksi.

Kehittämismenot aktivoidaan, jos niiden odotetaan tuottavan tuloa useampana tilikautena. Aktivoidut kehittämismenot poistetaan suunnitelman mukaan vaikutusaikanaan. Mikäli vaikutusaikaa ei voida arvioida luotettavalla tavalla, kehittämismenot poistetaan enintään kymmenessä vuodessa. Tutkimusmenot kirjataan tilikaudella kuluksi.

Aineettomien hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista.

1.9 AINEELLISET HYÖDYKKEET

1.9.1 Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöjä omistetaan vuokratuottojen, omaisuuden arvonnousujen tai molempien hankkimiseksi. Sijoituskiinteistöiksi luetaan myös sellaiset kiinteistöyhteisöjen osakkeet, jotka oikeuttavat vuokrattavien tilojen hallintaan sekä maksamatta jääneen saamisen sijaan tulevat kiinteistöt. Jos suorassa omistuksessa olevasta kiinteistöstä osa vuokrataan ja oman käytön osuus on vähäinen (alle viisi prosenttia pinta-alasta), luokitellaan se sijoituskiinteistöksi. Jos

osa tavallisen kiinteistöyhtiön omistamista tiloista on sijoituskäytössä ja oman käytön osuus on vähäinen (alle viisi prosenttia kiinteistöyhtiön omistamien tilojen pinta-alasta), luokitellaan osakkeet sijoituskiinteistöiksi.

Rakennukset merkitään taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenuon. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet sekä maa-, vesi- ja metsäalueet merkitään hankintamenuon. Kiinteistöihin voi kohdistua arvonkorotuksia, joiden vastaerä on kirjattu arvonkorotusrahastoon. Arvonkorotuksista ei tehdä poistoja. Kiinteistöjen perusparannusmenot aktivoidaan ja kirjataan suunnitelman mukaisin poistoin kuluksi.

Mikäli sijoituskiinteistön todennäköinen luovutushinta on pysyvästi alempi kuin kirjanpitoarvo, kirjanpitoarvon ja todennäköisen luovutushinnan erotus poistetaan sinä tilikautena, jolloin arvonalennus todetaan.

Sijoituskiinteistöiksi luokiteltujen liike-, toimisto- ja teollisuustilojen käypä arvo määritellään pääasiassa suoraan pääomituksen perustuvalla tuottoarvomenetelmällä. Maa-, vesi- ja metsäalueiden sekä asuntojen käypä arvo arvioidaan pääasiassa kauppahintamenetelmällä. Arvonalennusten kirjaaminen perustuu niiden pysyvyyteen ja olennaisuuteen.

Sijoituskiinteistöjen tuotot, kulut, myyntivoitot ja -tappiot, suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Sijoituskiinteistöjen nettotuotot.

Sijoituskiinteistöksi rakennettavat uudet kiinteistöt (tai kiinteistöyhteisöosakkeet) kirjataan ennen valmistumista keskeneräiseksi käyttömaisuushyödykkeeksi sijoituskiinteistöjen ryhmään ja otetaan huomioon sijoituskiinteistöjen käyvän arvon määrittelyssä jo ennen valmistumista.

1.9.2 Muut kiinteistöt

Muilla kiinteistöillä tarkoitetaan omassa käytössä olevia kiinteistöjä, jotka ovat pankin omassa käytössä konttori-, varasto- tai muina sellaisina tiloina taikka henkilökunnan asumis-, virkistys- tai muussa sellaisessa käytössä, sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeet, jotka oikeuttavat tällaisten tilojen hallintaan. Omassa käytössä oleviksi kiinteistöiksi luetaan myös sellaiset suorassa omistuksessa olevat kiinteistöt, joista osa on vuokrattu, mutta vuokrattujen tilojen osuutta ei voida myydä erikseen, ja oman käytön osuus tällaisissa tiloissa on yli viisi prosenttia pinta-alasta. Tavallisen kiinteistöyhtiön osakkeet luetaan omassa käytössä oleviksi, jos yhtiön omistamista tiloista yli viisi prosenttia on omassa käytössä.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen tasearvoa määritettäessä otetaan lähtökohdaksi hyödykkeen arvo varsinaisen liiketoiminnan tulonodotuksiin. Rakennukset merkitään taseeseen suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennettyyn hankintamenuon. Kiinteistöyhteisöjen osakkeet sekä maa-, vesi- ja metsäalueet merkitään hankintamenuon.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen osalta arvioidaan jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä, onko mitään viitteitä siitä, että jonkin kiinteistön arvo on alentunut. Viitteitä arvon alentumisesta ovat merkittävä markkina-arvon alentumien, todisteet epäkuranttiudesta tai fyysisestä vahingoittumisesta. Jos omassa käytössä olevan kiinteistön todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämän tulon arvioidaan olevan pysyvästi vielä poistamatonta hankintamenuoa pienempi, erotus kirjataan arvonalennuksena kuluksi.

Kiinteistöihin voi kohdistua arvonkorotuksia, joiden vastaerä on kirjattu arvonkorotusrahastoon. Arvonkorotuksista ei tehdä poistoja. Kiinteistöjen perusparannusmenot aktivoidaan ja kirjataan suunnitelman mukaisin poistoin kuluksi.

Omassa käytössä olevien kiinteistöjen tuotot ja myyntivoitot kirjataan tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut tuotot sekä kulut ja myyntitappiot tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut. Suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

1.9.2.1 Arvonkorotusten periaatteet ja niiden kohteiden arvonmääritysmenetelmät

Arvonkorotuksia voidaan tehdä maa-alueisiin ja kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin, joiden todennäköinen luovutushinta tilinpäätöspäivänä on pysyvästi alkuperäistä hankintamenuoa olennaisesti suurempi. Arvonkorotusten kohteena olevien maa-alueiden ja kiinteistöyhteisöjen osakkeiden arvot perustuvat arviokirjoihin.

1.9.2.2 Taseesta pois kirjaaminen

Sijoituskiinteistö tai omassa käytössä oleva kiinteistö kirjataan pois taseesta, kun se luovutetaan tai kun kiinteistö poistetaan pysyvästi käytöstä eikä sen luovuttamisesta ole odotettavissa vastaista taloudellista hyötyä.

1.9.2.3 Muut aineelliset hyödykkeet

Muut aineelliset hyödykkeet merkitään taseeseen hankintamenoon ja kirjataan vaikutusaikaan suunnitelman mukaan poistoina kuluksi.

Jos hyödykkeen tulevaisuudessa kerryttämä tulo on pysyvästi alhaisempi kuin sen poistamaton hankintameno, kirjataan erotus arvonalennuksena kuluksi.

Hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset kirjataan tuloslaskelman erään Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.

1.9.3 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Rakennusten ja muiden kulumien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden hankintameno poistetaan vaikutusaikanaan hyödykkeen taloudellisen pitoajan perusteella ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaan tasapoistoin. Maa-alueista ja kiinteistöyhteisöjen osakkeista ei tehdä poistoja. Poistojen tekeminen aloitetaan sen jälkeen, kun kohde on hankittu tai kun se on valmistunut ja otettu käyttöön.

Taloudelliset vaikutusajat ovat pääsääntöisesti seuraavat:

Rakennukset	30–40 vuotta
Koneet ja kalusto	3–6 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet ja aineettomat hyödykkeet	3–10 vuotta

1.10 VUOKRASOPIMUKSET

Silloin kun Osuuspankki on vuokralle antaja, sijoituskiinteistöjen vuokratuotot kirjataan tuloslaskelman erään Sijoituskiinteistöjen nettotuotot.

Vuokratulot vuokrasopimuksista merkitään kuluksi tuloslaskelman erään Liiketoiminnan muut kulut.

1.11 PAKOLLISET VARAUKSET

Tuotoista vähennetään velvoitteista vastaisuudessa aiheutuvat menot ja menetykset, kun ne kohdistuvat päätyneeseen tai aikaisempaan tilikauteen, niiden toteutumista pidetään tilinpäätöstä laadittaessa varmana tai todennäköisenä, niitä vastaava tulo ei ole varma eikä todennäköinen ja perustuvat lakiin ja sitoumukseen sivullista kohtaan. Kun menon tai menetyksen täsmällistä määrää tai toteutumisasjankohtaa ei tiedetä, merkitään se taseen pakollisiin varauksiin enintään sen todennäköiseen määrään. Jos määrä ja toteutumisasjankohta on tiedossa, merkitään se siirtovelaksi.

1.12 OMA PÄÄOMA

Osuuspankin omaan pääomaan sisältyvät osuuspankkien omistaja-asiakkaiden jäsenosuusmaksut sekä omistaja-asiakkaiden tekemät sijoitukset Tuotto-osuuksiin. Osuuspankilla on ehdoton oikeus erillisellä päätöksellä kieltäytyä sekä

jäsenosuuden että Tuotto-osuuden palauttamisesta. Normaalitilanteessa osuus pääomia voidaan kuitenkin vuosittain palauttaa viranomaisen antamissa rajoissa.

Jäsenosuusmaksu ja siitä seuraava omistaja-asiakkuus antaa mahdollisuuden osallistua osuuspankin päätöksentekoon. Osuuspankillla on ehdoton oikeus kieltäytyä jäsenosuuden palauttamisesta. Jäsenosuudelle ei makseta korkoa.

Tuotto-osuudella ei ole äänivaltaa. Osuuspankillla on ehdoton oikeus kieltäytyä Tuotto-osuuden pääoman ja koron maksusta. Tuotto-osuuksille mahdollisesti maksettava korko on kaikille Tuotto-osuuksille samansuuruinen. Korko kirjataan velaksi ja vähennetään omasta pääomasta, kun päätös maksusta on tehty.

1.13 TILINPÄÄTÖSSIIRROT

Taseen tilinpäätössiirtojen kertymän poistoero sisältää tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertyneen erotuksen. Veroperusteiset varaukset sisältävät tehdyt vapaaehtoiset tilinpäätössiirrot, jotka ovat verolain sallimia tilinpäätössiirtoja. Tällainen on mm. elinkeinoverolain talletuspankeille sallima luottotappiovaraus. Lain mukaan talletuspankki saa vähentää verovuonna tehdyn luottotappiovarauksen, jonka määrä on enintään 0,6 prosenttia verovuoden päättyessä olevien saamisten yhteismäärästä. Verovuonna ja aikaisemmin tehtyjen purkamattomien luottotappiovarauksen yhteismäärä saa olla enintään 5 prosenttia verovuoden päättyessä olevien saamisten yhteismäärästä.

Tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen sekä veroperusteisten varausten lisäykset ja vähennykset merkitään tuloslaskelman tilinpäätössiirtoihin. Tuloslaskelmassa ja taseessa tilinpäätössiirrot sisältävät myös laskennallisen verovelan.

1.14 TYÖSUHDE-ETUUDET

1.14.1 Eläke-etuudet

Työntekijöiden lakisääteinen eläketurva on hoidettu Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisessa ja lisäeläketurva OP-Eläkesäätiössä tai OP-Henkivakuutuksessa. Eläkesäätiö on suljettu uusilta työntekijöiltä 1.7.1991 lukien ja OP-Henkivakuutuksen ryhmäeläkevakuutus 2005 lukien. Eläkevastuut on kokonaisuudessaan katettu.

1.14.2 Muuttuva palkitseminen

Muuttuva palkitseminen koostuu tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahosta. OP Ryhmän strategiset tavoitteet huomioidaan tulospalkkiojärjestelmän ja henkilöstörahoston mittareissa.

OP Ryhmän muuttuva palkitseminen noudattaa finanssi- ja rahoitusalan sääntelyä ja perustuu OP Ryhmän strategiaan sekä vuosisuunnitelman mukaisiin tavoitteisiin. OP Ryhmän palkitsemisen periaatteissa on huomioitu ryhmän riskiasema ja riskienhallintamenetelmät. Ansaintamittarien tavoitteet on mitoitettu niin, etteivät ne kannusta liialliseen riskinottoon. Palkkioiden enimmäismäärät on kaikissa järjestelmissä rajattu.

Palkkion maksamisen tulee olla perusteltavissa yhtiön liiketoiminnan menestyksellä, sisäisten ohjeiden ja ulkoisen sääntelyn noudattamisella sekä riskinoton ja riskienhallinnan periaatteiden mukaisella toiminnalla. Yhtiön hallituksen omien havaintojen lisäksi palkkion maksamisen edellytysten tarkastelussa otetaan huomioon riskienhallinnan, compliancen ja sisäisen tarkastuksen havainnot.

1.14.3 Henkilöstörahasto

Osuuspankki voi kuulua OP Ryhmän yhteiseen henkilöstörahastoon. Rahastolle maksetaan voittopalkkiota ennalta sovittujen periaatteiden mukaan riippuen OP Ryhmän tavoitteiden saavuttamisesta. Rahastoon maksettavat voittopalkkioerät kirjataan tuloslaskelman erään Palkat ja palkkiot, vastaerä kirjataan siirtovelaksi, kunnes se maksetaan.

OP Ryhmän henkilöstörahasstolle maksettava voittopalkkioerä vuonna 2023 perustui seuraavien tavoitteiden saavuttamiselle: OP Ryhmän kulu-tuottosuhte (paino 50 prosenttia) sekä tuotepeittomittarin kriteerit täyttävien asiakkaiden määrän nettokasvu (paino 50 prosenttia).

1.14.4 Tulospalkkiojärjestelmä

Tulospalkkiojärjestelmän ansaintajakso on 6 tai 12 kuukautta. Järjestelmä perustuu vuosisuunnittelusta johdettuihin pankki-, tiimi- tai henkilökohtaisiin tavoitteisiin ja kattaa koko henkilöstön. Mittaristossa näkyy vahvasti mm. asiakaskokemus, rahoitus- ja sijoitusprosessin laatu, palkkiotuotot, myynti sekä strategiasta johdetut tavoitteet. OP Ryhmän kaikille johtajille yhteiset ryhmätasoiset mittarit olivat OP Ryhmän kulu-tuottosuhte 20 prosentin painolla ja tuotepeittomittarin kriteerit täyttävien asiakkaiden määrän nettokasvu 20 prosentin painolla. Kaikilla osuuspankkien toimitusjohtajilla on lisäksi mittarina pankkikohtainen riskikorjattu pääoman tuotto (RORAC) 20 prosentin painolla.

Tulospalkkion ansaintamittareiden toteuman lisäksi lopulliseen palkkion maksuun vaikuttaa laadullinen arviointi, jossa esihenkilö arvioi henkilön ohjeiden ja sääntelyn mukaista toimintaa. Tarkastelussa huomioidaan myös kestävyysriskit niiden henkilöiden ja roolien osalta, joille kestävyysriskien huomioiminen on olennainen osa työtehtäviä. Tulospalkkiota leikataan rikkeiden kriittisyyden ja määrän perusteella kertoimella 0–1.

Palkkiot maksetaan kokonaan rahana, ellei henkilöön sovelleta sääntelyn mukaista lykkäysmenettelyä, jolloin puolet palkkioista maksetaan rahana ja puolet viiteinstrumentin arvoon sidottuna. Järjestelmän kulut jaksotetaan ansaintajakson alusta maksuhetkeen asti (oikeuden syntyamisajaksolle) henkilöstökuluihin ja vastaava velka kirjataan siirtovelkoihin.

1.15 TULOVEROT

Tuloslaskelman tuloverot muodostuvat verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, aikaisempien tilikausien veroista ja laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutoksesta.

Laskennallinen verovelka lasketaan ja merkitään taseeseen kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista jaksotuseroista ja muista väliaikaisista eroista.

Laskennallinen verosaaminen lasketaan ja merkitään taseeseen kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä vähennyskelpoisista jaksotuseroista ja muista väliaikaisista eroista ja verotuksessa vahvistetuista tappioista, jos on todennäköistä, että vähennyskelpoiset väliaikaiset erot ja verotukselliset tappiot voidaan verotettavan tulon kertymisen ansioista hyödyntää.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset lasketaan sen säädetyn verokannan mukaan, jonka ennakoidaan olevan voimassa väliaikaisen eron purkautuessa. Mikäli laskennallinen vero aiheutuu tase-eristä, joiden muutokset eivät vaikuta tuloslaskelmaan, kirjataan erään liittyvän laskennallisen verovelan tai -saamisen muutos omaan pääomaan.

1.16 TULOUTUSPERIAATTEET

Palkkiotuotot ja -kulut palveluista kirjataan palvelun suorittamisen yhteydessä. Sellaisista kertamaksullisista palkkioista, jotka koskevat useita vuosia ja joita mahdollisesti joudutaan palauttamaan myöhemmin, tuloutetaan vain tilikaudelle kuuluva osuus. Osingot tuloutetaan pääsääntöisesti silloin kun osinkoa jakavan yhtiön yhtiökokous on tehnyt päätöksen osingon jaosta.

Korollisten omaisuus- ja velkaerien korkotuotot ja -kulut kirjataan efektiivisen koron menetelmällä. Efektiivisen koron menetelmästä kerrotaan tarkemmin laatimisperiaatteiden kappaleessa Jaksotettu hankintameno. Myös sellaisten saamisten korot tuloutetaan, joiden erääntyneitä maksuja on hoitamatta. Saamisen hankintameno ja sen nimellisarvon välinen ero jaksotetaan korkotuottoihin ja velasta saadun määrän ja sen nimellisarvon erotus korkokuluihin.

1.17 TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKUKSET

Taseen ulkopuolisina sitoumuksina käsitellään asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annettuja sitoumuksia, joita ovat mm. takaukset ja erilaiset takuusitoumukset, sekä asiakkaan hyväksi annettuja peruuttamattomia sitoumuksia, joita ovat mm. sitovat lisäluottojärjestelyt, luottolupaukset, käyttämättömät luottolimiitit ja arvopapereiden merkintäsitoumukset.

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset merkitään taseen ulkopuolisiksi sitoumuksiksi sen määräisinä, mitä takaus kulloinkin enintään vastaa. Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset merkitään sen määräisinä, mitä niiden perusteella enintään voidaan joutua maksamaan.

1.18 VIRANOMAISMAKSUT

Osuuspankki maksaa eri viranomaisille maksuja. Talletussuojasta vastaa Rahoitusvakausvirasto. Pankkivalvonnasta vastaa Euroopan keskuspankki. Menettelytapa- ja makrovalvonnasta vastaa Finanssivalvonta. Kriisinratkaisusta vastaa EU:n kriisinratkaisuneuvosto (Single Resolution Board, SRB). Viranomaismaksut kirjataan vuoden alussa kokonaisuudessaan liiketoiminnan muihin kuluihin.

1.18.1 Vakausmaksu

Vakausmaksuja kerätään euroalueen kriisinratkaisurahastoon (Single Resolution Fund, SRF) vuoteen 2023 asti siten, että rahaston tavoitetaso, vähintään 1 prosenttia korvattavien talletusten määrästä, saavutetaan. Kriisinratkaisurahastoa hallinnoi EU:n kriisinratkaisuneuvosto, joka päättää myös vakausmaksujen määrästä. SRF varmistaa, että rahoitussektori rahoittaa rahoitusjärjestelmän vakauttamisen. Vakausmaksu määräytyy pankin merkittävyyden ja riskiprofiilin perusteella.

1.18.2 Talletussuojamaksu

Vanhaan talletussuojarahastoon (VTS-rahasto) kerätyt varat ylittävät tällä hetkellä talletussuojan tasoa koskevat EU-vaatimukset. Sääntöjensä nojalla VTS-rahasto huolehtii jäsenpankilleen määrättävistä talletussuojamaksuista uuteen RVV:n hallinnoimaan talletussuojarahastoon siinä suhteessa, kun kukin jäsenpankki on vuosien kuluessa kartuttanut vanhaa talletussuojarahastoa.

VTS-rahaston jäsenenä Osuuspankilla on oikeus kattaa talletussuojamaksut Rahoitusvakausvirastolle (RVV) kokonaan tai osittain VTS-rahastosta. Talletussuojamaksusta ei tullut Osuuspankille tuloslaskelman kuluvaikutusta vuosina 2022 ja 2023.

1.18.3 Rahoitusvakausviraston hallintomaksu

Rahoitusvakausviraston hallintomaksu perustuu samaan laskentamenetelmään kuin Finanssivalvonnan valvontamaksu.

1.18.4 Finanssivalvonnan valvontamaksu

Finanssivalvonnan valvontamaksu koostuu suhteellisesta valvontamaksusta, joka perustuu taseen loppusummaan, sekä kiinteästä perusmaksusta.

1.18.5 Euroopan keskuspankin valvontamaksu

Osana OP Ryhmää osuuspankki on Euroopan keskuspankin (EKP) valvonnassa. EKP:n valvontamaksu määräytyy pankin merkittävyyden ja riskiprofiilin perusteella, EKP määrää valvontamaksun OP Ryhmän keskusyhteisölle, joka jakaa sen OP Ryhmän jäsenpankeille.

LUETTELO TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOISTA

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

- 1 Korkotuotot
- 2 Korkokulut
- 3 Leasingtoiminnan nettotuotot
- 4 Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista
- 5 Palkkiotuotot ja -kulut
- 6 Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot
- 7 Sijoituskiinteistöjen nettotuotot
- 8 Liiketoiminnan muut tuotot
- 9 Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista
- 10 Liiketoiminnan muut kulut
- 11 Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot

Tasetta koskevat liitetiedot

- 12 Saamiset luottolaitoksilta
- 13 Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
- 14 Leasingkohteet
- 15 Saamistodistukset
- 16 Tappiota koskeva vähennyserä
- 17 Osakkeet ja osuudet
- 18 Johdannaissopimukset
- 19 Aineettomat hyödykkeet
- 20 Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana
- 21 Muut varat
- 22 Siirtosaamiset ja maksetut ennakot
- 23 Laskennalliset verosaamiset ja -velat
- 24 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat
- 25 Muut velat
- 26 Pakolliset varaukset
- 27 Siirtovelat ja saadut ennakot
- 28 Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla
- 29 Oma pääoma
- 30 Sidottu ja vapaa oma pääoma sekä jakokelvottomat vapaan oman pääoman erät
- 31 Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma 31.12.2023
- 32a Koti- ja ulkomaanrahan määräiset omaisuus- ja velkaerät 31.12.2023
- 32b Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käypien arvojen hierarkia 31.12.2023
- 32c Rahoitusvarojen ja -velkojen IFRS 9- standardin mukainen luokittelu 31.12.2023

Muut liitetiedot

- 33 Vakuudeksi annettu omaisuus 31.12.2023
- 34 Lisäeläketurva
- 35 Rahoitusleasing- ja muut vuokravastuut
- 36 Taseen ulkopuoliset sitoumukset
- 37 Muut vastuusitoumukset ja vastuut tilikauden päättyessä
- 38 Henkilöstö ja toimitusten jäsenet sekä lähipiiri
- 39 Omistukset muissa yrityksissä 31.12.2023
- 40 Osuuspankin jäsenten lukumäärä sekä maksamatta olevat ja irtisanotut osuusmaksut 31.12.2023
- 41 Asiakasvarat

1. Korkotuotot

Saamisista luottolaitoksilta
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä
Saamistodistuksista
Johdannaissopimuksista
josta rahavirran suojaus
Muut korkotuotot
Yhteensä
josta vaiheeseen 3 kirjattujen rahoitusvarojen korkotuotot

2023	2022
7 180 931,00	2 524 238,49
15 429 295,36	6 075 666,73
131 627,70	111 594,43
2 100 018,17	438 291,23
-699 125,58	344 055,31
738,73	160,45
24 842 610,96	9 149 951,33
657 978,91	319 372,02

2. Korkokulut

Veloista luottolaitoksille
Veloista yleisölle ja julkisyhteisöille
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista
Johdannaissopimuksista ja muista kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä veloista
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla
Muut korkokulut
Yhteensä

2023	2022
-4 236 772,14	-456 340,86
-5 338 967,08	-470 164,42
0,00	0,00
-1 036 360,61	-43 729,04
0,00	0,00
-8 063,58	-292,99
-10 620 163,41	-970 527,31

3. Leasingtoiminnan nettotuotot

Vuokratuotot
Suunnitelman mukaiset poistot
Arvonalentumiset
Leasingomaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot (netto)
Palkkiotuotot
Muut välittömät tuotot
Muut välittömät kulut
Yhteensä

2023	2022
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00
0,00	0,00

4. Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista

Osingot ja osuus pääoman korot
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat
josta kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusvaroista
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta luokitellut rahoitusvarat
Samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä
Omistusyhteisyrittäjiltä
Yhteensä

2023	2022
60 842,25	66 048,00
60 842,25	66 048,00
3 013 326,40	2 203 612,65
0,00	15 000,00
0,00	0,00
3 074 168,65	2 284 660,65

5. Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiotuotot

Luotonannosta
Talletuksista
Maksuliikenteestä
Rahastoista
Omaisuuksienhoidosta
Lainopillisisistä tehtävistä
Arvopaperinvälityksestä
Arvopapereiden liikkeeseen laskusta
Vakuutusten välityksestä
Takauksista
Muut
Yhteensä

2023	2022
442 444,16	494 766,45
160 787,09	154 722,29
1 362 454,36	1 509 334,84
351 502,68	332 469,90
-27 180,50	8 799,43
255 322,04	228 478,05
37 598,26	67 949,37
0,00	0,00
396 183,62	421 292,98
76 645,08	116 043,66
-948 106,36	-314 088,76
2 107 650,43	3 019 768,21

Palkkiokulut

Maksetut toimitusmaksut
Muut
Yhteensä

2023	2022
-237 595,84	-250 597,12
-72 149,42	-65 757,88
-309 745,26	-316 355,00

6. Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot**Arvopaperikaupan myyntivoitot ja -tapot**

Saamistodistuksista
Osakkeista ja osuuksista
Muut
Yhteensä

2023	2022
0,00	0,00
-1 581,65	0,00
0,00	0,00
-1 581,65	0,00

Arvopaperikaupan käyvän arvon muutoksesta johtuvat

Saamistodistuksista
Osakkeista ja osuuksista
Muista
Yhteensä

0,00	0,00
-52 546,09	-141 519,84
0,00	0,00
-52 546,09	-141 519,84

Arvopaperikaupan muut tuotot

Korkotuotot

0,00	0,00

Johdannaisten nettotuotot

0,00	4 072,94

Arvopaperikaupan nettotuotot yhteensä

-54 127,74	-137 446,90

Nettotuotot jaksotettavaan hankintamenoön arvostettavista rahoitusvaroista

0,00	0,00

Valuuttatoiminnan nettotuotot

-19,30	22,69

Suojauslaskennan nettotulos

0,00	0,00

Suojausinstrumenttien nettotulos
Suojauskohteiden nettotulos

5 162 645,86	11 391 488,51
-5 162 645,86	-11 391 488,51

Kaikki yhteensä

-54 147,04	-137 424,21

Osakkeisiin ja osuuksiin sisältyy sijoituksia pääomasijoitusyhtiöihin. Nämä sijoitukset arvostetaan laatimisperiaatteiden mukaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti ja arvomuutos -52 546,09 euroa (-141 519,84) on esitetty arvopaperikaupan nettotuotoissa. Näiden sijoitusten käypä arvo perustuu portfolioraportin arvionvaraisuutta sisältävään arvonnäytelaskentaan, eikä julkiseen markkinanoteeraukseen.

7. Sijoituskiinteistöjen nettotuotot

Vuokra- ja osinkotuotot
Muut tuotot
Myyntivoitot
Vuokrakulut
Suunnitelman mukaiset poistot
Myyntitappiot
Arvon alentumiset ja niiden peruutukset
Muut kulut
Yhteensä

2023	2022
56 197,84	101 207,28
0,00	0,00
0,50	0,00
0,00	0,00
0,00	-1 573,00
-11 293,80	-29 700,68
-13 792,83	-87 104,22
-202 849,29	-133 444,50
-171 737,58	-150 615,12

8. Liiketoiminnan muut tuotot

Vuokratuotot omassa käytössä olevista kiinteistöistä
Myyntivoitot omassa käytössä olevista kiinteistöistä
Fuusiovoitot
Muut
Yhteensä

2023	2022
16 226,90	16 382,55
0,00	0,00
0,00	0,00
24 352,54	40 259,35
40 579,44	56 641,90

9. Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä osakkeista ja osuuksista

Suunnitelman mukaiset poistot
Arvon alentumiset tytäri- ja omistusyhteisyrityksistä
Arvon alentumiset muista aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
Yhteensä

2023	2022
-29 449,29	-31 055,06
0,00	0,00
-391 994,89	-18 000,00
-421 444,18	-49 055,06

10. Liiketoiminnan muut kulut

	2023	2022
Vuokratkulut	-29 399,96	-27 050,87
Kulut omassa käytössä olevista kiinteistöistä	-346 685,80	-340 094,17
Myyntitappiot omassa käytössä olevista kiinteistöistä	0,00	0,00
Fuusiotappiot	0,00	0,00
Viranomaismaksut	-265 956,56	-274 989,45
Muut	-850 874,03	-754 930,38
Yhteensä	-1 492 916,35	-1 397 064,87

11. Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot

2023

Lopulliset ja odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista raholitusvarolista sekä taseen ulkopuolisista eristä

Saamisista luottolaitoksilta	0,00	0,00	0,00
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	-39 530,95	0,00	-39 530,95
Asiakkaan puolesta ja hyväksi annetuista sitoumuksista	-194,85	0,00	-194,85
Muista			0,00
Lopulliset luottotappiot	-24 266,42		-24 266,42
Palautukset poistetuista saamisista		10 030,54	10 030,54
Yhteensä	-63 992,22	10 030,54	-53 961,68

Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjattu
0,00	0,00	0,00
-39 530,95	0,00	-39 530,95
-194,85	0,00	-194,85
		0,00
-24 266,42		-24 266,42
	10 030,54	10 030,54
-63 992,22	10 030,54	-53 961,68

2022

Odotettavissa olevat luottotappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista raholitusvarolista sekä taseen ulkopuolisista eristä

Saamisista luottolaitoksilta	0,00	0,00	0,00
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	0,00	1 028,32	1 028,32
Asiakkaan puolesta ja hyväksi annetuista sitoumuksista	0,00	1 242,26	1 242,26
Muista	0	0	0,00
Lopulliset luottotappiot	-148 140,51	0,00	-148 140,51
Palautukset poistetuista saamisista	0,00	28 696,32	28 696,32
Yhteensä	-148 140,51	30 966,90	-117 173,61

Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan kirjattu
0,00	0,00	0,00
0,00	1 028,32	1 028,32
0,00	1 242,26	1 242,26
0	0	0,00
-148 140,51	0,00	-148 140,51
0,00	28 696,32	28 696,32
-148 140,51	30 966,90	-117 173,61

12. Saamiset luottolaitoksilta**Vaadittaessa maksettavat**

Talletukset

Muut

Yhteensä

31.12.2023**31.12.2022**

	1 591 493,15	795 054,07
	0,00	0,00
	1 591 493,15	795 054,07
	0,00	0,00
	310 356 423,67	345 749 276,91
	0,00	0,00
	310 356 423,67	345 749 276,91
	311 947 916,82	346 544 330,98
	0,00	0,00

Muut kuin vaadittaessa maksettavat

Keskuspankeilta

Luottolaitoksilta

Talletukset

Muut

Yhteensä

Saamiset luottolaitoksilta yhteensä

josta huonommalla etuoikeudella olevat saamiset

13. Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä**Luotonanto ja takausaamiset sektoreittain**

Yritykset ja asuntoyhteisöt

Rahoitus- ja vakuutuslaitokset

Julkisyhteisöt

Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt

Kotitaloudet

Ulkomaat

Yhteensä

josta huonommalla etuoikeudella olevat saamiset

	Tappiolla koskeva vähennyserä		Tappiolla koskeva vähennyserä
31.12.2023	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2022
41 480 336,45	136 706,70	42 569 496,46	130 643,36
0,00	0,00	0,00	0,00
13 924 503,07	1 220,13	16 074 498,02	1 406,87
524 889,56	10,84	503 871,25	23,18
342 830 926,03	1 479 264,64	342 718 497,83	1 445 597,95
7 222,93	0,00	7 581,54	0,00
398 767 878,04	1 617 202,31	401 873 945,10	1 577 671,36
0,00		0,00	

14. Leasingkohteet

Ennakkomaksut

Koneet ja kalusto

Kiinteä omaisuus ja rakennukset

Muu omaisuus

Yhteensä**31.12.2023****31.12.2022**

	0,00	0,00
	0,00	0,00
	0,00	0,00
	0,00	0,00
	0,00	0,00

15. Saamistodistukset

Saamistodistukset vaadetyypeittäin 31.12.2023

	31.12.2023			31.12.2022	
	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	Saamistodistukset yhteensä	
Julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käypään arvoon tulosvalkuttelusta kirjattavat rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden julkisyhteisöjen joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Josta kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Valtion joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden julkisyhteisöjen joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muulta	0,00	4 500 000,00	4 500 000,00	5 500 000,00	5 500 000,00
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat	0,00	4 500 000,00	4 500 000,00	5 500 000,00	5 500 000,00
Pankkien sijoitustodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pankkien joukkovelkakirjat	0,00	4 500 000,00	4 500 000,00	5 500 000,00	5 500 000,00
Muiden rahoitus- ja vakuutuslaitosten joukkovelat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Käypään arvoon tulosvalkuttelusta kirjattavat rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pankkien joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden rahoitus- ja vakuutuslaitosten joukkovelat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Josta kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pankkien joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden rahoitus- ja vakuutuslaitosten joukkovelat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä tai myöhemmin käypään arvoon tulosvalkuttelusta luokitellut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pankkien joukkovelkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	4 500 000,00	4 500 000,00	5 500 000,00	5 500 000,00

16. Tappioita koskeva vähennys

	Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset sitomukset			
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kk	koko voimassaoloaika	koko voimassaoloaika	
Tappioita koskeva vähennys 1.1.2023	37 052,73	130 845,40	1 413 040,31	1 580 938,44
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-4 781,71	43 508,35	0,00	38 726,64
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-300,80	0,00	61 915,21	61 614,41
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	711,45	-13 596,83	0,00	-12 885,38
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3	0,00	-25 331,70	197 546,45	172 214,75
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2	0,00	1 763,61	-69 776,05	-68 012,44
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	40,80	0,00	-4 471,03	-4 430,23
Alkuperäisestä hankinnasta ja myöntämisestä johtuvat lisäykset.	9 823,61	8 216,85	19 854,49	37 894,95
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-8 905,58	-7 292,23	-167 080,39	-183 278,20
Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset	-3 108,82	-8 554,15	29 819,16	18 156,19
Arviointimetodiikan päivityksestä johtuvat muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennykset	0,00	0,00	-20 274,89	-20 274,89
Muut oikaisut	0,00	0,00	0,00	0,00
Nettotulosvalkutus yhteensä	-6 521,05	-1 286,10	47 532,95	39 725,80
Tappioita koskeva vähennys 31.12.2023	30 531,68	129 559,30	1 460 573,26	1 620 664,24

Odottavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat vastuut arvonalentumisvaiheittain 31.12.2023

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Taseen vastuut *	329 465 293,65	53 980 426,34	13 321 683,78	396 767 403,77
Taseen ulkopuoliset vastuut **	27 532 997,82	486 338,06	5 029,44	28 024 365,32
Yhteensä	356 998 291,47	54 466 764,40	13 326 713,22	424 791 769,09

*) pl. Opintoluotot

**) Luottovasta-arvokertomella (CCF)

kerrottu taseen ulkopuolisen vastuun määrä

Osuuspankki voi kirjata lopullisen luottotappion kokonaan tai osaksi rahoitusvaroista, mutta kohdistaa niihin vielä tämän jälkeen perintätoimenpiteitä.

Tällaisten rahoitusvarojen määrä oli 31.12.2023 368 627,51 euroa.

Tappioita koskeva vähennyserä 1.1.2022

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 2	-3 753,73	47 591,47	0,00	43 837,74
Siirrot vaiheesta 1 vaiheeseen 3	-450,19	0,00	11 591,49	11 141,30
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 1	4 976,81	-32 190,77	0,00	-27 213,96
Siirrot vaiheesta 2 vaiheeseen 3	0,00	-18 314,42	68 485,10	50 170,68
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 2	0,00	1 210,42	-24 147,86	-22 937,44
Siirrot vaiheesta 3 vaiheeseen 1	72,51	0,00	-7 595,27	-7 522,76

Alkuperäisestä hankinnasta ja myöntämisestä johtuvat lisäykset.

Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset

Riskiparametreissa tapahtuneet muutokset

Arviointimetodiikan päivityksestä johtuvat muutokset

Lopulliseksi luottotappioksi kirjaamisesta johtuvat vähennykset

Muut oikaisut

Nettotulosvaikutus yhteensä

Tappioita koskeva vähennyserä 31.12.2022

Saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset sitomukset				
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
	12 kk	koko voimassaoloaika	koko voimassaoloaika	
	35 681,02	138 428,26	1 409 099,74	1 583 209,02
	-3 753,73	47 591,47	0,00	43 837,74
	-450,19	0,00	11 591,49	11 141,30
	4 976,81	-32 190,77	0,00	-27 213,96
	0,00	-18 314,42	68 485,10	50 170,68
	0,00	1 210,42	-24 147,86	-22 937,44
	72,51	0,00	-7 595,27	-7 522,76
	9 901,79	9 308,72	21 034,13	40 244,64
	-5 941,09	-6 490,61	-32 844,17	-45 275,87
	-2 111,55	-7 482,24	83 186,82	73 593,03
	-1 322,63	-1 215,43	1 724,85	-813,21
	-0,21	0,00	-117 494,52	-117 494,73
	0,00	0,00	0,00	0,00
Nettotulosvaikutus yhteensä	1 371,71	-7 582,86	3 940,57	-2 270,58
Tappioita koskeva vähennyserä 31.12.2022	37 052,73	130 845,40	1 413 040,31	1 580 938,44

17. Osakkeet ja osuudet
31.12.2023
Osakkeet ja osuudet

	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	Jolsta luottolaitoksissa
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	0,00	22 639,86	22 639,86	0,00
josta kaupankäyntitaroituksessa pidettävät	0,00	22 639,86	22 639,86	0,00
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirj.	0,00	67 715 200,00	67 715 200,00	0,00
Omistusyhteisyritysosakkeet	0,00	0,00	0,00	0,00
Tytäryritysosakkeet	0,00	86 298,74	86 298,74	0,00
Yhteensä	0,00	67 824 138,60	67 824 138,60	0,00

31.12.2022
Osakkeet ja osuudet

	Julkisesti noteeratut	Muut	Yhteensä	Jolsta luottolaitoksissa
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	0,00	75 185,95	75 185,95	0,00
josta kaupankäyntitaroituksessa pidettävät	0,00	75 185,95	75 185,95	0,00
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirj.	0,00	67 652 717,83	67 652 717,83	0,00
Omistusyhteisyritysosakkeet	0,00	0,00	0,00	0,00
Tytäryritysosakkeet	0,00	86 298,74	86 298,74	0,00
Yhteensä	0,00	67 814 202,52	67 814 202,52	0,00

18. Johdannaisopimukset

Suojaimistarkoituksessa tehdyt johdannaisopimukset 31.12.2023

	Nimellisarvot	Käyvät arvot	
		Positiiviset	Negatiiviset
Korkojohdannaiset	163 846 102,49	6 691 415,58	3 101 879,27
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	128 226 533,38	6 657 557,09	1 069 348,12
Ostetut	128 226 533,38	6 657 557,09	1 069 348,12
Asetetut			
Koronvaihtosopimukset	35 619 569,11	33 858,49	2 032 531,15
josta rahavirran suojaus	32 170 000,00	0,02	1 977 587,91
Muut swap -sopimukset			
Johdannaiset yhteensä		6 691 415,58	3 101 879,27

	Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksu-aika				
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yll 15 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	1 736 149,94	29 414 647,50	132 695 305,05	0,00	163 846 102,49
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	236 149,94	4 404 647,50	123 585 735,94	0,00	128 226 533,38
Ostetut	236 149,94	4 404 647,50	123 585 735,94		128 226 533,38
Asetetut					0,00
Koronvaihtosopimukset	1 500 000,00	25 010 000,00	9 109 569,11		35 619 569,11
Muut swap -sopimukset					0,00

Ei suojaimistarkoituksessa pidettävät johdannaisopimukset 31.12.2023

	Nimellisarvot	Käyvät arvot	
		Positiiviset	Negatiiviset
Korkojohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Koronvaihtosopimukset			
Johdannaiset yhteensä		0,00	0,00

	Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksu-aika				
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yll 15 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Koronvaihtosopimukset					0,00

Suojaamistarkoituksessa tehdyt johdannaisopimukset 31.12.2022

	Nimellisarvot	Käyvät arvot	
		Positiiviset	Negatiiviset
Korkojohdannaiset	156 583 072,54	10 482 580,12	3 437 735,69
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	119 202 128,18	10 429 958,80	84 789,69
Ostetut	119 202 128,18	10 429 958,80	84 789,69
Asetetut			
Koronvaihtosopimukset	37 380 944,36	52 621,32	3 352 946,00
josta rahavirran suojaus	33 670 000,00	0,02	3 245 877,81
Muut swap -sopimukset			
Johdannaiset yhteensä		10 482 580,12	3 437 735,69

	Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksu-aika				Yhteensä
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yll 15 vuotta	
Korkojohdannaiset	1 517 559,95	18 454 226,65	136 611 285,94	0,00	156 583 072,54
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	17 559,95	3 454 226,65	115 730 341,58	0,00	119 202 128,18
Ostetut	17 559,95	3 454 226,65	115 730 341,58		119 202 128,18
Asetetut					0,00
Koronvaihtosopimukset	1 500 000,00	15 000 000,00	20 880 944,36		37 380 944,36
Muut swap -sopimukset					0,00

Ei suojaamistarkoituksessa pidettävät johdannaisopimukset 31.12.2022

	Nimellisarvot	Käyvät arvot	
		Positiiviset	Negatiiviset
Korkojohdannaiset	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset			
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00
Ostetut			
Asetetut			
Koronvaihtosopimukset			
Johdannaiset yhteensä		0,00	0,00

	Nimellisarvot, jäljellä oleva juoksu-aika				Yhteensä
	alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	5 - 15 vuotta	yll 15 vuotta	
Korkojohdannaiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Terminisopimukset					0,00
Optiosopimukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostetut					0,00
Asetetut					0,00
Koronvaihtosopimukset					0,00

Kohde-etuuden arvo on korkojohdannaisten sopimusten osalta nimellisarvo, valuuttajohdannaisten sopimusten osalta ostetun valuutan tilinpäätöshetken eurovasta-arvo ja osakejohdannaisten sopimusten osalta osakkeiden todennäköinen arvo tilinpäätöshetkellä.

Arvot on ilmaistu bruttomääräisinä.

Kaikkia johdannaisopimuksissa vastapuolena on OP Yrityspankki Oyj.

19. Aineettomat hyödykkeet

	31.12.2023	31.12.2022
ICT-menot	0,00	0,00
Muut kehittämismenot	0,00	0,00
Liikearvo	0,00	0,00
Muut aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

20. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset tilikauden aikana

	Aineettomat hyödykkeet	Sijoituskiinteistöt ja sijoituskiinteistö-yhtiöosakkeet	Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöyhtiö-osakkeet	Muut aineelliset hyödykkeet
Hankintameno tilikauden alussa	0,00	1 333 377,72	2 852 739,87	247 538,29
+ lisäykset tilikautena	0,00	14 794,30	2 500,00	28 452,29
- vähennykset tilikautena	0,00	-387 077,65	-67 467,63	0,00
+/- siirrot erien välillä	0,00	-99 007,93	99 007,93	0,00
- tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	0,00	-29 449,29
-/+ tilikauden arvonalennukset ja niiden peruutukset	0,00	326 990,52	-335 575,69	0,00
+ vähennyksiin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot ja arvonalennukset	0,00	68 007,93	-68 007,93	0,00
- kertyneet poistot tilikauden alussa	0,00	0,00	-328 236,27	-131 924,54
- kertyneet arvonalennukset tilikauden alussa	0,00	-868 717,08	-1 633 533,98	0,00
+ kertyneet arvonorotukset tilikauden alussa	0,00	0,00	0,00	0,00
+/- tilikauden arvonorotukset ja niiden peruutukset	0,00	0,00	0,00	0,00
= Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	0,00	388 367,81	521 426,30	114 616,75

Sijoituskiinteistöomaisuuden käypä arvo

454 540,27

21. Muut varat

	31.12.2023	31.12.2022
Arvopapereiden myyntisaamiset	0,00	0,00
Maksujenvälityssaamiset	0,00	0,00
Muut	280 511,45	402 253,16
Yhteensä	280 511,45	402 253,16

22. Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

Korot

	31.12.2023	31.12.2022
Korkosaamiset	5 027 143,72	2 290 356,35
Maksetut korkoennakot	0,00	0,00
Yhteensä	5 027 143,72	2 290 356,35

Muut

	31.12.2023	31.12.2022
Muut maksetut ennakkomaksut	0,00	1 759,15
Muut siirtosaamiset	37 365,67	28 073,99
Yhteensä	37 365,67	29 833,14

Siirtosaamiset ja maksetut ennakot yhteensä

5 064 509,39 2 320 189,49

23. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

31.12.2023

Jaksotuseroista
Muista väliaikaisista eroista

Yhteensä

Laskennalliset verosaamiset	Laskennalliset verovelat	Netto
83 693,42	0,00	83 693,42
395 517,61	16 370,36	379 147,25
479 211,03	16 370,36	462 840,67

Laskennallisiin verosaamisiin sisältyy verotuksessa vahvistetuista tappioista kirjattua laskennallista verosaamista

yhteensä euroa.

Muista väliaikaisista eroista johtuvat laskennalliset verosaamiset ja -velat perustuvat oman pääoman käyvän arvon rahastoon kirjatusta eristä eli käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattujen rahoitusvarojen ja rahavirtaa suojaavien johdannaisten arvostustuloksiin.

Lisäksi muissa väliaikaisissa eroissa esitetään IFRS 9-siirtymästä 1.1.2018 aiheutuneet väliaikaiset erot.

Arvonkorotukset 31.12.2023

Taseeseen sisältyy kiinteistöistä tehtyjä arvonkorotuksia

Arvonkorotukset eivät ole veronalaisia. Jos arvonkorotuksen kohteet myytäisiin, arvonkorotukset realisoituisivat myyntivoitoksi, josta tuloveron määrä olisi

Tilinpäätössiirtojen kertymä

Poistoero
Verotusperusteiset varaukset
Yhteensä

Tasearvo	Lask. verovelka	Netto
0,00	0,00	0,00
14 295 021,69	2 859 004,34	11 436 017,35
14 295 021,69	2 859 004,34	11 436 017,35

Poistoero ja verotusperusteiset varaukset on merkitty taseeseen laskennallisella verolla vähentämättömään määrään. Omien varojen laskelmassa poistoero ja verotusperusteiset varaukset laskennallisella verolla vähennettynä on rinnastettu ensisijaisiin omiin varoihin.

24. Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

	Kirjanpitoarvo 31.12.2023	Nimellisarvo 31.12.2023	Kirjanpitoarvo 31.12.2022	Nimellisarvo 31.12.2022
Sijoitustodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

25. Muut velat

	31.12.2023	31.12.2022
Arvopapereiden ostovelat	0,00	0,00
Maksujenvälitysvelat	618 454,23	1 354 029,68
Muut	465 429,24	389 199,92
Yhteensä	1 083 883,47	1 743 229,60

26. Pakolliset varaukset

31.12.2023

	Eläkevaraukset	Verovaraukset	Takausvastuut	Vuokravastuut	Muut	Yhteensä
Varaukset 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	32 667,08	32 667,08
+ varausten lisäys					232,01	232,01
- käytetyt varaukset						0,00
- peruutukset					5 813,42	5 813,42
Varaukset 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	27 085,67	27 085,67

Muut pakolliset varaukset sisältävät taseen ulkopuolisista sitoumuksista kirjattuja odotettuja luottotappioita

3 461,93

31.12.2022

	Eläkevaraukset	Verovaraukset	Takausvastuut	Vuokravastuut	Muut	Yhteensä
Varaukset 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	31 415,38	31 415,38
+ varausten lisäys					1 807,70	1 807,70
- käytetyt varaukset						0,00
- peruutukset					556,00	556,00
Varaukset 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00	32 667,08	32 667,08

Muut pakolliset varaukset sisältävät taseen ulkopuolisista sitoumuksista kirjattuja odotettuja luottotappioita

3 267,08

27. Siirtovelat ja saadut ennakot

Korot

	31.12.2023	31.12.2022
Korkovelat	6 768 987,17	1 053 024,37
Saadut korkoennakot	4 973,32	6 344,99
Yhteensä	6 773 960,49	1 059 369,36

Muut

Muut saadut ennakkomaksut	1 463,17	618,17
Muut siirtovelat	3 622 999,81	2 408 644,64
Yhteensä	3 624 462,98	2 409 262,81

Siirtovelat ja saadut ennakot yhteensä

10 398 423,47 **3 468 632,17**

28. Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

	31.12.2023	31.12.2022
Pääomalainat	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

Velkojen käsittelystä vakavaraisuuslaskennassa kerrotaan OP Yhteenliittymän vakavaraisuusraportin 2023 liitetiedossa 1. Päämainstrumenttien keskeiset ominaisuudet

Yksittäiset velat, jotka ylittävät 10 prosenttia huonommalla etuolkeudella olevien velkojen yhteismäärästä

31.12.2023

Velka	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Valuutta	Korko %	Lainan eräpäivä
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900
0	0,00	0,00	0	0,00	00.1.1900

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus lainan takaisinostoon vain Finanssivalvonnan luvalla. Velkojilla ei ole oikeutta vaatia ennaenaikaista takaisinmaksua.

Yksittäiset velat, jotka ylittävät 10 prosenttia huonommalla etuolkeudella olevien velkojen yhteismäärästä

31.12.2022

Velka	Kirjanpitoarvo	Nimellisarvo	Valuutta	Korko %	Lainan eräpäivä

Liikkeeseenlaskijalla on oikeus lainan takaisinostoon vain Finanssivalvonnan luvalla. Velkojilla ei ole oikeutta vaatia ennaenaikaista takaisinmaksua.

29. Oma pääoma

31.12.2023

	Oma pääoma tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Silrot erien välillä	Oma pääoma tilikauden lopussa
Oma pääoma yhteensä	110 466 198,45	11 846 038,61	-2 724 369,26	0,00	119 587 867,80
Osuuspääoma	37 103 200,00	1 108 300,00	-944 400,00	0,00	37 267 100,00
Jäsenosuudet	1 586 800,00	41 400,00	-32 300,00	0,00	1 595 900,00
Tuotto-osuudet	35 516 400,00	1 066 900,00	-912 100,00	0,00	35 671 200,00
Ylikurssirahasto	0,00				0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00				0,00
Muut sidotut rahastot	7 497 686,33	1 318 275,64	-253 657,97	0,00	8 562 304,00
Vararahasto	10 094 388,53				10 094 388,53
Käyvän arvon rahasto	-2 596 702,20	1 318 275,64	-253 657,97		-1 532 084,53
Säntöjen mukaiset rahastot	0,00				0,00
Muut rahastot	0,00				0,00
Vapaat rahastot	13 045 102,47				13 045 102,47
Edellisten tilikausien voitto tai tappio	52 820 209,65		-1 526 311,29		51 293 898,36
Tilikauden voitto tai tappio		9 419 462,97	0,00		9 419 462,97

Käyvän arvon rahaston muutokset

	Tilikauden alku	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan siirretty	Tilikauden päätyessä
Saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	0,00	49 985,74	0,00	0,00	49 985,74
Muut	-2 596 702,20	1 268 289,90	253 657,97	0,00	-1 582 070,27
Rahavirran suojaus	-3 245 877,79	1 268 289,90	0,00	0,00	-1 977 587,89
laskennalliset verot	649 175,59	0,00	253 657,97		395 517,62
Yhteensä	-2 596 702,20	1 318 275,64	253 657,97	0,00	-1 532 084,53

Oma pääoma

31.12.2022

	Oma pääoma tilikauden alussa	Lisäykset	Vähennykset	Siirrot erien välillä	Oma pääoma tilikauden lopussa
Oma pääoma yhteensä	110 902 821,95	7 030 234,88	-7 466 858,38	0,00	110 466 198,45
Osuuspääoma	36 319 100,00	2 483 400,00	-1 699 300,00	0,00	37 103 200,00
Jäsenosuudet	1 581 500,00	34 900,00	-29 600,00	0,00	1 586 800,00
Tuotto-osuudet	34 737 600,00	2 448 500,00	-1 669 700,00		35 516 400,00
Ylikurssirahasto	0,00				0,00
Arvonkorotusrahasto	0,00				0,00
Muut sidotut rahastot	11 290 009,26	948 080,73	-4 740 403,66	0,00	7 497 686,33
Vararahasto	10 094 388,53				10 094 388,53
Käyvän arvon rahasto	1 195 620,73	948 080,73	-4 740 403,66		-2 596 702,20
Sääntöjen mukaiset rahastot	0,00				0,00
Muut rahastot	0,00				0,00
Vapaat rahastot	13 045 102,47				13 045 102,47
Edellisten tilikausien voitto tai tappio	50 248 610,22	0,00	-1 027 154,72		49 221 455,50
Tilikauden voitto tai tappio	0,00	3 598 754,15	0,00		3 598 754,15

Käyvän arvon rahaston muutokset

	Tilikauden alku	Lisäykset	Vähennykset	Tuloslaskelmaan siirretty	Tilikauden päätyessä
Saamistodistukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	1 195 620,73	948 080,73	4 740 403,66	0,00	-2 596 702,20
Rahavirran suojaus	1 494 525,87	0,00	4 740 403,66	0,00	-3 245 877,79
laskennalliset verot	-298 905,14	948 080,73	0,00		649 175,59
Yhteensä	1 195 620,73	948 080,73	4 740 403,66	0,00	-2 596 702,20

30. Sidottu ja vapaa oma pääoma sekä jakokelvottomat vapaan oman pääoman erät**Oma pääoma 31.12.2023**

Sidottu oma pääoma

45 829 404,00

Vapaa oma pääoma

73 758 463,80

Oma pääoma yhteensä**119 587 867,80****Voltonjakokelpoiset varat 31.12.2023**

Vapaa oma pääoma

73 758 463,80

- aktivoidut kehittämisenot

- muut jakokelvottomat erät

1 537 744,53

Voltonjakokelpoiset varat**72 220 719,27**

31. Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma 31.12.2023

	alle 3 kk	3 - 12 kk	1 - 5 vuotta	5 - 10 vuotta	yli 10 vuotta
Jäljellä oleva juoksuaika					
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamis- todistukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	82 147 916,82	37 000 000,00	115 000 000,00	77 800 000,00	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	11 769 291,76	26 621 854,71	91 177 940,59	107 683 148,50	161 515 642,48
Saamistodistukset	0,00	500 000,00	4 000 000,00	0,00	0,00
Velat luottolaitoksille	14 205 309,42	28 600 000,00	66 200 000,00	24 200 000,00	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	502 906 119,81	12 422 959,01	67 141,40	0,00	0,00
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat, joilla huonompi etuoikeus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Johdannaissopimukset, nimellisarvot	11 395,98	1 724 753,96	29 414 647,50	40 297 444,53	92 397 860,52

Muut kuin määräaikaiset talletukset sisältyvät maturiteettiluokkaan "alle 3 kk".

32a. Koti- ja ulkomaanrahan määrälliset omaisuus- ja velkaerät 31.12.2023

	Kotimaan raha	Ulkomaan raha
Saamiset luottolaitoksilta	310 356 423,67	1 591 493,15
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	398 767 878,04	0,00
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset ja muut saamistodistukset	4 500 000,00	0,00
Johdannaissopimukset	6 691 415,58	0,00
Muu omaisuus	75 199 450,56	5 400,37
Velat luottolaitoksille	133 205 309,42	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	513 805 179,85	1 591 040,37
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00
Johdannaissopimukset ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	3 101 879,27	0,00
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00
Muut velat	11 522 435,30	3 327,67

32b. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja kirjanpitoarvot sekä käypien arvojen hierarkia 31.12.2023

	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Rahoitusvarat		
Käteiset varat	532 069,60	532 069,60
Saamiset luottolaitoksilta	311 947 916,82	311 947 916,82
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	398 767 878,04	398 767 878,04
Saamistodistukset	4 500 000,00	4 410 000,00
Osakkeet ja osuudet	67 737 839,86	67 737 839,86
Johdannaissopimukset	6 691 415,58	6 691 415,58
Yhteensä	790 177 119,90	790 087 119,90
Rahoitusvelat		
Velat luottolaitoksille	133 205 309,42	133 205 309,42
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	515 396 220,22	515 396 220,22
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00
Johdannaissopimukset	3 101 879,27	3 101 879,27
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	0,00	0,00
Yhteensä	651 703 408,91	651 703 408,91

Taseessa käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit

	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Saamistodistukset				0,00
Osakkeet ja osuudet			67 737 839,86	67 737 839,86
Johdannaiset (positiiviset käyvät arvot)		6 691 415,58		6 691 415,58
Johdannaiset (negatiiviset käyvät arvot)		3 101 879,27		3 101 879,27

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta (Taso 3)

Avaava tase 1.1.2023
siirrot tasoon 3
siirrot tasosta 3
muu muutokset
Päätävä tase 31.12.2023

67 727 903,78
0,00
0,00
9 936,08
67 737 839,86

Taso 1: Noteeratut markkinahinnat

Hierarkiatasoon 1 ryhmitellyt erät koostuvat pörssiin listatuista osakkeista, noteeratuista yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten velkapapereista sekä pörssijohdannaisista. Kyseisten instrumenttien käypä arvo määräytyy toimivilta markkinoilta saatavien noteerausten perusteella

Taso 2: Arvostusmenetelmät havainnoitavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, jotka perustuvat luotettaviin laskentaparametreihin. Hierarkiatasoon 2 luokiteltujen instrumenttien käypällä arvolla tarkoitetaan arvoa, joka on johdettavissa rahoitusvälineen osien tai vastaavien rahoitusvälineiden markkina-arvosta, tai arvoa, joka on laskettavissa rahoitusmarkkinoilla yleisesti hyväksytyillä arvostusmalleilla ja -menetelmillä, jos markkina-arvo on niiden avulla luotettavasti arvioitavissa. Tähän hierarkiatasoon on luokiteltu suurin osa OP Yrityspankki -konsernin OTC-johdannaisista sekä yritysten, valtioiden ja rahoituslaitosten noteeratut velkapaperit, joita ei ole luokiteltu tasolle 1.

Taso 3: Arvostusmenetelmät ei havainnoitavissa olevia syöttötietoja käyttäen

Arvostusmenetelmät, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta. Hierarkiatasoon 3 luokitellut instrumentit arvostetaan hinnoittelumalleilla, joiden laskentaparametreihin sisältyy epävarmuutta. Lisäksi tasoon 3 luokitellaan velkapapereita, joille noteerauksia on markkinoilla arvostupäivänä vain vähän tai ei ollenkaan. Kyseiseen taseryhmään sisällytetään sijoitukset OP Osuuskunnan jäsen- ja lisäosuuksiin. Tason 3 käypä arvo perustuu kolmannelta osapuolelta saatavaan hintatietoon.

32c. Rahoitusvarojen ja -velkojen IFRS 9- standardin mukainen luokittelu 31.12.2023

Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon käyvän arvon rahaston kautta kirjattavat	Kaupankäynti-tarkoituksessa pidettävät	On luokiteltava käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Suojaavat johdannaiset
Rahoitusvarat				
Käteiset varat	532 069,60	0,00	0,00	0,00
Saamiset luottolaitoksilta	311 947 916,82	0,00	0,00	0,00
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	398 767 878,04	0,00	0,00	0,00
Keskusp.rah.oik. saamistod ja muut saamistod	4 500 000,00	0,00	0,00	0,00
Osakkeet ja osuudet	0,00	67 715 200,00	22 639,86	0,00
Johdannaispöytäkirjat	0,00	0,00	0,00	6 691 415,58
Yhteensä	715 747 864,46	67 715 200,00	22 639,86	6 691 415,58
Rahoitusvelat				
Velat luottolaitoksille	133 205 309,42	0,00	0,00	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	515 396 220,22	0,00	0,00	0,00
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Johdannaispöytäkirjat	0,00	0,00	0,00	3 101 879,27
Velat, joilla on huonompi etuoik. kuin muilla veloilla	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	648 601 529,64	0,00	0,00	3 101 879,27

Velat luottolaitoksille sisältää OP Asuntoluottopankki Oyj:n väliluottoja

99 000 000,00 euroa

33. Vakuudeksi annettu omaisuus 31.12.2023

Omasta velasta annetut vakuudet	Pantit	Klirnitukset	Muut Vakuudet	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	0,00	0,00	0,00	0,00
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	0,00	0,00	0,00	0,00
Johdannaissop. ja kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Huonommalla etuoikeudella olevat velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Muusta syystä omasta puolesta annetut vakuudet	0,00	0,00	0,00	0,00
Muiden puolesta annetut	0,00	0,00	108 273 176,83	108 273 176,83
Annetut vakuudet yhteensä	0,00	0,00	108 273 176,83	108 273 176,83

34. Lisäeläketurva

Lisäeläketurvan järjestämisestä tilikauden aikana aiheutunut eläkemeno määrä

360,59

Pankin henkilökunnan lakisääteinen eläketurva on järjestetty Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen kautta ja lisäeläketurva OP-Eläkesäätiön ja OP-Henkivakuutuksen kautta.

35. Rahoitusleasing- ja muut vuokravastuut

Yhden vuoden kuluessa maksettavat
 Yli vuoden kuluessa ja enintään 5 vuoden kuluessa maksettavat
 Yli 5 vuoden kuluessa maksettavat
Yhteensä

31.12.2023

6 000,00

0,00

0,00

6 000,00

Sopimusten olennaiset irtisanomis- ja lunastusehdot

36. Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuoliset sitoumukset 31.12.2023

Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi
annetut sitoumukset

Takaukset

Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat
sitoumukset

Arvopapereiden takaisinostositoumukset

Muut

josta luottolupaukset

Tytäryritysten puolesta	Osakkuusyritysten puolesta	Muiden puolesta	Yhteensä
0,00	0,00	21 765 541,53	21 765 541,53
0,00	0,00	8 600 446,19	8 600 446,19
0,00	0,00	8 600 446,19	8 600 446,19
0,00	0,00	13 165 095,34	13 165 095,34
0,00	0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	13 165 095,34	13 165 095,34
0,00	0,00	13 165 095,34	13 165 095,34

37. Muut vastuusitoumukset ja vastuut tilikauden päättyessä

Pankki on velvollinen tarkistamaan vuonna 2015 ja sen jälkeen valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemään alv-vähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee kymmenen vuoden tarkistusjakson aikana. Viimeiset tarkistusvuodet ovat 2023-2032 kiinteistöinvestoinnin valmistusajankohdasta riippuen

31.12.2023

0,00

0,00

0,00

0,00

38. Henkilöstö ja toimielinten jäsenet sekä lähipiiri**Henkilöstön lukumäärä keskimäärin v. 2023**

Vakinainen kokoaikainen henkilöstö
 Vakinainen osa-aikainen henkilöstö
 Määräaikainen henkilöstö

Yhteensä

Keskimääräinen lkm	Muutos tilikauden alkana
32	3
1	0
2	-1
35	2

Toimielinten jäsenten palkat ja palkkiot v. 2023

Hallintoneuvoston jäsenet
 Hallituksen jäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa
 josta toimitusjohtaja Leena Nikulalle maksetut palkat ja palkkiot
 sekä luontoisedut

Palkat ja palkkiot
33 260,00
370 726,59
168 735,20
10 019,00

Edustajiston kokouksessa tehdyn päätöksen mukaan hallintoneuvoston puheenjohtajalle maksetaan palkkiota 700 euroa kuukaudessa. Hallintoneuvosto jäsenille ja hallintoneuvoston puheenjohtajalle maksetaan kokouspalkkiota 310 euroa kokoukselta.

Hallintoneuvoston kokouksessa tehdyn päätöksen mukaan hallituksen puheenjohtajalle maksetaan palkkiota 1300 euroa kuukaudessa, Hallituksen jäsenille ja hallituksen puheenjohtajalle maksetaan kokouspalkkiota 400 euroa kokoukselta. Pankin toimitusjohtajalle ei makseta hallitustyöskentelystä erillisiä palkkiota tai muita etuisuuksia.

Toimitusjohtajan vanhuuseläkeikä on 65 vuotta. Eläke-etuudet määräytyvät eläkelakien ja OP:n omien eläkejärjestelmien mukaisesti. Toimitusjohtajan noudattama irtisanomisaika on 3 kuukautta ja työnantajan noudattama irtisanomisaika on 6 kuukautta, jolloin hänelle irtisanomisaajan palkan lisäksi suoritetaan korvauksena 12 kuukauden rahapalkkaa vastaava korvaus.

Muuttuva palkitseminen

Muuttuva palkitseminen koostuu vuonna 2023 tulospalkkiojärjestelmästä ja henkilöstörahasosta. Tulospalkkiojärjestelmästä kirjattu velka oli siirtovelvoissa 31.12.2023 yhteensä 203 762 euroa (197 085,39). Henkilöstörahasoon tehtävän palkkiosirron määrä vuodelta 2023 on noin 3,0 % (1,5 %) rahaston jäsenten palkkasummasta. Vuonna 2023 kirjattiin henkilöstörahasotapalkkioita yhteensä 51 269,94 euroa (23 405,07). Tarkemmin muuttuvasta palkitsemisesta kerrotaan laatimisperiaatteissa.

Tilintarkastajille maksetut palkkiot toimeksiantoryhmittäin v. 2023

Tilintarkastuksesta
 Tilintarkastajan muut lausunnot
 Veroneuvonta
 Muut palvelut
Yhteensä

Tilintarkastus-palkkiot
12 653,59
492,16
0,00
0,00
13 145,75

Toimielinten jäsenten saamat luotot, takaukset ja vakuudet 31.12.2023

	Rahallinat 1.1.	Lisäykset	Vähennykset	Rahallinat 31.12.	Takaukset ja muut taseen ulkopuoliset sitoumukset
Hallintoneuvoston jäsenet	1 948 818,12	218 167,59	166 965,99	2 000 019,72	4 913,90
Hallituksen jäsenet sekä toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa	541 886,25	0,00	282 022,68	259 863,57	0,00
Yhteensä	2 490 704,37	218 167,59	448 988,67	2 259 883,29	4 913,90

Ilmoitetut luvut sisältävät luotot ja takaukset, jotka luottolaitos tai sen konserniin tai konsolidointiryhmään kuuluva yritys on antanut luottolaitoksen hallinto- ja valvontaelinten jäsenille. Toimielinten jäsenten antamat henkilötakaukset sisältyvät myös rahallinat erään.

Rahalainojen pääasialliset korkoehdot ja muut ehdot

Hallinto- ja valvontaelinten jäsenten luottoehdoissa noudatetaan normaaleja pankin luottoehtoja. Lainat on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin. Lainoja lyhennetään sovitun lyhennyssuunnitelman mukaisesti ja niillä on normaalit vakuudet.

Lähipiiri**Lähipiiriin kuulumisperuste**

Johdon avainhenkilöt
Tytär- ja osakkuusyritykset
Yhteensä

Tase-erä				Taseen ulkopuolliset sitoumukset
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	Saamistodistukset	Osakkeet	Yhteensä	
4 229 950,30	0,00	390 500,00	4 620 450,30	29 562,14
0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4 229 950,30	0,00	390 500,00	4 620 450,30	29 562,14

Lähipiiriin tappioita koskeva vähennyserä ei ole olennainen. OP Ryhmän henkilöstörahastoon tehtävää palkkiosirtoa on käsitelty kohdassa "Muuttuva palkitseminen."

Osuuspankin lähipiiri muodostuu Osuuspankin tytäryhtiöistä, osakkuusyhtiöistä, johdon avainhenkilöistä ja heidän läheisistä perheenjäsenistä sekä muista lähipiiriin kuuluvista yhteisöistä. Osuuspankin johdon avainhenkilöihin luetaan toimitusjohtaja, toimitusjohtajan sijainen ja muut toimivaan johtoon kuuluvat henkilöt sekä Osuuspankin hallituksen jäsenet ja hallintoneuvoston jäsenet. Lähipiiriin luetaan myös yhtiöt, joissa johdon avainhenkilöllä tai heidän läheisellä perheenjäsenellään on yksin tai yhdessä toisen kanssa määräysvalta. Muihin lähipiiriin kuuluviin yhteisöihin luetaan OP-Eläkesäätiö ja OP Ryhmän henkilöstörahasto. Osuuspankin lähipiiri on määritelty IAS 24 -standardin mukaisesti.

39. Omistukset muissa yrityksissä 31.12.2023

		Omistusosuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Tytäryritykset				
Yrityksen nimi:	OP Koti Lounais-Suomi Oy LKV	100,00 %	99 277,65	-13 826,74
Kotipaikka:	Paimio			
Yrityksen nimi:	Kiinteistö Oy Paimion Säästöalo	100,00 %	1 199 684,68	-7 947,83
Kotipaikka:	Paimio			
Yrityksen nimi:	Kiinteistö Oy Väinämöisenkatu 6	82,40 %	723 450,48	42,77
Kotipaikka:	Loimaa			
Yrityksen nimi:	As Oy Hirvikosken Säästöala	100,00 %	9 701,08	-581,38
Kotipaikka:	Loimaa			
Yrityksen nimi:	As Oy Kosken Kaunisvaara	100,00 %		
Kotipaikka:	Koski TL			
Yrityksen nimi:	As Oy Loimaan Kunnan Mahlamäki	100,00 %		
Kotipaikka:	Loimaa			
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				

		Omistusosuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Omistusyhteisyritykset				
Yrityksen nimi:	Sauvon Yhteistalo Oy	30,00 %	20 087,49	-352,00
Kotipaikka:	Sauvo			
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
		Omistusosuus, %	Oma pääoma	Tilikauden voitto tai tappio
Yritykset, joissa luottolaitoksella on rajoittamaton vastuu				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				
Yrityksen nimi:				
Kotipaikka:				
Yritysmuoto:				

40. Osuuspankin jäsenten lukumäärä sekä maksamatta olevat ja irtisanotut osuusmaksut 31.12.2023

Jäsenten lukumäärä
Maksamatta olevat osuusmaksut
Irtisanotut jäsenosuusmaksut
Irtisanotut tuotto-osuusmaksut

15 409
0,00
55 000,00
3 177 600,00

Irtisanotun osuuspääoman takaisinmaksun edellytykset ja ajankohta

Osuuspankkien omaan pääomaan sisältyy osuuspankkien jäsenten jäsenosuusmaksut sekä jäsenten tekemät sijoitukset tuotto-osuuksiin, joiden koron maksusta ja pääoman palauttamisesta pankilla on ehdoton oikeus kieltäytyä. Jäsenen on jäseneksi liittymisen yhteydessä hankittava yksi jäsenosuus ja maksettava yksi siihen liittyvä jäsenosuusmaksu. Osuuspankin jäsenyys (omistaja-asiakkuus) antaa äänioikeuden osuuskunnan kokouksessa/edustajiston vaaleissa. Jokaisella osuuspankin jäsenellä on yksi ääni. Tuotto-osuus ei tuota äänivaltaa.

Vuodelle 2023 tavoitellaan 4,5 %:n ja vuodelle 2024 5,5 %:n korkoa tuotto-osuuksille, maksettava korko vahvistetaan vuosittain jälkikäteen. Tuottotavoite voi muuttua vuosittain.

Mikäli osuuspankki ei ole kieltäytynyt palauttamisesta, jäsenosuusmaksu ja tuotto-osuusmaksu voidaan palauttaa 12 kuukauden kuluttua sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana jäsenyys on päättynyt tai tuotto-osuuden omistaja on irtisanonut osuuden. Ellei palautusta voida jonakin vuonna maksaa täysimääräisesti, maksamatta jäänyt osa maksetaan seuraavien tilinpäätösten perusteella käytettävissä olevista omista pääomista. Edellä määrätty oikeus maksamatta jääneen osan jälkipalautukseen päättyy kuitenkin viidennen seuraavan tilinpäätöksen jälkeen. Maksamatta jääneelle osalle ei makseta korkoa.

41. Asiakasvarat

Osuuspankin sellaisten omissa nimissään asiakkaan lukuun hallitsemien varojen kokonaismäärä, joita sijoituspalvelulain 9. luvun mukaan ei merkitä varoiksi osuuspankin taseeseen

31.12.2023
255 358 603,00

Pitkäaikais säästämisspalvelu

OP-eläkesäästön eläketili

Määräaika- tai muulle talletustilille tehdyt sijoitukset

Osuuspankin taseessa olevat sijoitukset yhteensä

Taseen ulkopuoliset sijoitukset, sijoitusrahastot, osakkeet, jvk-lainat (sis. myyntisaamiset/ostovelat)

31.12.2023
12 126,64
0,00
12 126,64
33 054,38

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA

OP RYHMÄN SAP tositelajit ja tositenumerosarjat

Pankin pääkirjanpito on SAP-järjestelmässä ja osakirjanpitojen tiedot on siirretty pääkirjanpitoon yhdistelmänä tai muuna yhteenvetona.

Merkittävimmät osakirjanpidot:

Ottolainaus
 Antolainaus
 Omistaja-asiakasrekisteri
 Bonusjärjestelmä
 Tuotto-osuudet
 Korva, arvopaperikirjanpito
 Matkavaluutta
 ASLA, asiakaslaskutus
 Calypso, johdannais- ja arvopaperikirjanpito
 JORR, johdannaisreskontra
 Pankkitakaukset
 Haltia, kiinteistökirjanpito
 Havas, vastike- ja vuokrareskontra
 POPS, Pankkien väliset online pikasiirrot ja shekit
 SAP HR ja Aditro
 SAP käyttöomaisuus
 SAP osto- ja myyntireskontra, Ariba, Basware IP ja Basware maksuliikenne

Sovellus- tosite *)	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja	
			alku	loppu
	TOISTUVA TOSITE	X1	9992000001	9992099999
	KAUDEN PÄÄTÖS, lopullinen	SA	1000010001	1000019999
	KAUDEN PÄÄTÖSTOS, purettavat	SB	1000020001	1000029999
	PÄIVITÄISTOSITE	SE	1000050001	1000059999
	ICT SUPERJAKSOTUS	SF	1000060001	1000069999
	SALDONSIIIRTO, PURETTAVA (taseen väärän merkisten saldojen siirto)	SS	1000090001	1000099999
	ARVONLISÄVERON KORJAUS	SV	1000100000	1000109999
	RYHMAKOHT.ARVONALENT	GX	1000180001	1000189999
	PÄIVITT.TOS./OKO PKL	SO	1000200001	1000209999
	ALV-VELOITUS	GZ	1000210001	1000219999
	ALV-SIIIRTO	ST	1000220001	1000229999
	SOS.KULUVELAN SIIIRTO	SR	1000230001	1000239999
	SIJ.OM. PÄIVITT./VAR	SP	1000240001	1000249999
	SIJ.OM TP PURETT/VAR	SQ	1000250001	1000259999
	KIINTEISTÖSIJ. PÄIV.	SZ	1000280001	1000289999
	ELIMINOINTI BALTIA purettava	MB	1000300001	1000309999
	SALDONSIIIRTO, EI-PURETTAVA	SJ	1000330001	1000339999
	KIINT YHT AVAAVA TASE	QN	1000360001	1000369999
	SISÄISET TOSITTEET	S1	1000370001	1000379999
	PIVO-LIMIITTI	S2	1000380001	1000389999
	KÄYTTÖOMAISUUS	AA	1010000001	1010999999 RABUCH00 **)
	KÄYTTÖOMAISUUS POISTOT	AF	1011000001	1011999999 RAPERB00 **)
	LASKU e-Flow/SAP eliminoitavat	LF	1021000001	1021999999
	LASKU MANUAALINEN eliminoitavat	LM	1022000001	1022999999
	LASKUN PERUUTUS AUTOMAATTINEN	LP	1024000001	1024999999
	LASKUN MANUAALINEN MAKSU	KA	1025000001	1025999999
	AUTOMAATTISET MAKSUT	KZ	1026000001	1026999999
	LASKU E-Flow/SAP ei eliminoitavat	LG	1027000001	1027999999
	LASKU MANUAALINEN ei eliminoitavat	LN	1028000001	1028999999
	MYNTILASKU MANUAALINEN eliminoitavat	DR	1030000001	1030999999
	HYVITYSLASKU MANUAALINEN eliminoitavat	DG	1031000001	1031999999
	MYNTILASKUN PERUUTUS	DA	1032000001	1032999999
	HYVITYSLASKUTUS eliminoitavat	DI	1034000001	1034999999
	LASKUN MAKSU	DZ	1035000001	1035999999
	HYVITYSLASKUTUS ei eliminoitavat	DJ	1036000001	1036999999
	MYNTILASKU MANUAALINEN ei eliminoitavat	DS	1037000001	1037999999
	MYNTILASKUTUS eliminoitavat	DT	1038000001	1038999999
	MYNTILASKUTUS ei eliminoitavat	DU	1039000001	1039999999
	TASAUS	MT	1040000001	1040999999
	KONEKIELISET TILIOTETAPAHTUMAT	FB	1042000001	1042999999
	JAHA/KOTIPANKKI	FD	1044000001	1044999999
	OSAMAKSULEASING (VIEW21) /OPR	FT	1056000001	1056999999
9900095	SRJ-TAPAHTUMAT	FU	1059000001	1059999999
	TYÖNANTAJAN ST-MAKSU	FX	1070000001	1070999999
	DIME/SIJ.RAHASTOT	GR	1071000001	1071999999
	ANALYSTE	IE	1073000001	1073999999
	ANALYSTE (9802)	IE	1073000001	1075999999
	MYNTILASKU/KIPINÄ	DB	1074000001	1074999999
	TEM MATKALASKUT	MK	1076000001	1076999999

Sovellus- tosite *)	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
	VIRO MANU PÄIVITT.	JS	1077000001	1077999999
	LATVIA MANU PÄIVITT.	JT	1080000001	1080999999
	LIETTUA MANU PÄIVITT	JU	1083000001	1083999999
	LOMAPALKAT, OSTOLASKU	LL	1086000001	1086999999
	LOMAPALKAT, MYNTILASKU	DL	1087000001	1087999999
	JAKSOTUSAJO, SAPin man. jaksotus -toiminto	MA	1088000001	1088999999
	ACQUIRING-PALKKIOT, OR	KY	1089000001	1089999999
	ACQUIRING-PALKKIOT, MR	DE	1090000001	1090999999
	AGIOARVOSTUS	SG	1091000001	1091999999
9930004	CAL PÄIVITÄISET VIENNI	RF	1093000001	1093999999
9930005	CAL PÄIVITÄISET VIENNI	RF	1093000001	1093999999
9930006	CAL PÄIVITÄISET VIENNI	RF	1093000001	1093999999
9930007	CAL PÄIVITÄISET VIENNI	RF	1093000001	1093999999
9930008	CAL PÄIVITT. TASEEN ULKOP.	RH	1094000001	1094999999
9930106	CAL KK-VAIHTEEN VIENNI	RG	1095000001	1095999999
9930107	CAL KK-VAIHTEEN VIENNI	RG	1095000001	1095999999
9930108	CAL KK-VAIHTEEN TASEEN ULKOP.	RI	1096000001	1096999999
9900048	LISÄSUUSPÄÄOMA	HB	1097000001	1097999999
	BONUSKERTYMA/CLEARING, OR	LK	1098000001	1098999999
	BONUSKERTYMA/CLEARING, MR	DK	1099000001	1099999999
9900049	PERINNÄN LIITTYMÄ	HC	1100000001	1100999999
990053	Banksyst päivittäiset	JD	1102000001	1102999999
990064	BLV PÄIVITÄISET	JM	1103000001	1103999999
990067	BLT PÄIVITÄISET	JP	1104000001	1104999999
	Banksyst päivittäiset	JD	1163000001	1164999999
	BLV PÄIVITÄISET	JM	1165000001	1166999999
	BLT PÄIVITÄISET	JP	1167000001	1169999999
	Bonuskäyttö toinen op, MR	DO	1105000001	1105999999
	Bonuskäyttö toinen op, OR	LO	1106000001	1106999999
	Ariba tilaus eliminoitava	LU	1108000001	1108999999
	Ariba tilaus ei-eliminoitava	LX	1110000001	1110999999
	ACQUIRING/HALTI	HG	1113000001	1113999999
	SAANA/M2	HJ	1114000001	1114999999
	VAM päivittäiset	HK	1115000001	1115999999
	Oma Kehittäminen	R1	1124000001	1124999999
	OP Laskulaina	HP	1125000001	1125999999
9900051	OPF Maksuliikenne	HQ	1154000001	1154999999
	TAGETIK	T1	1155000001	1155999999
	AFI kirjaus GL:ään	AX	1156000001	1156999999
	FNZ-PALKK.PAL/OP-RAH	IC	1158000001	1158999999
	RI IFRS17	M1	1162000001	1162999999
	Modular luottoresk	HY	1170000001	1170999999
	Automatia/CaaS	HZ	1171000001	1171999999
9900053	OPF Ulkomaan maksut	HS	1172000001	1172999999
	OIVA KON./OPHV	NC	3012000001	3012999999
	RYHMÄVAK. KON./OPHV	NG	3016000001	3016999999
	TAPATURMA KON./OPHV	NL	3021000001	3021999999
	MITTATURVA KON./OPHV	NO	3024000001	3024999999
	AULI KON./OPHV	NT	3029000001	3029999999
	RATTI KON./OPHV	NU	3030000001	3030999999
PLA-tositelajit				
	EK Korvaus Muis.	DD	3211000000	3211999999
	Manuaalipal. Muis.	DM	3212000000	3212999999
	Auli Muis.	E1	3213000000	3213999999
	Oiva Muis.	E2	3214000000	3214999999
	Ratti Muis.	E3	3215000000	3215999999
	Mittaturva Muis.	E6	3217000000	3217999999
	Ryhmävakuutus Muis.	E7	3218000000	3218999999
	Ratti Muis.	F3	3222000000	3222999999
	Asiamiehet	HA	3228000000	3228999999
	Toimittajat - hyvät.	KG	3233000000	3233999999
	Kiint.hall.järj.liit	KH	3234000000	3234999999
	Toimittajat - lasku	KR	3238000000	3238999999
	Ratti Kon.	N3	3245000000	3245999999
	Tapaturma Muis.	OS	3259000000	3259999999
	EK Korvaus Kon.	PT	3283000000	3283999999
	Cross-company korot	QC	3291000000	3291999999
	EU korvaus muis.	QD	3292000000	3292999999
	INV.TILAUSTEN PURKU	QE	3309000000	3309999999
	Tapaturmavak. man. peruut	1G	3323000000	3323999999
	Korkki MK	QK	3339000000	3339999999
	Korkki manuaalitosite	QL	3340000000	3340999999
	EU KORVAUS PERUUTUS	QO	3349000000	3349999999
	AXA muistiotositteet	QX	3352000000	3352999999

Sovellus- tosite *)	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
	ZVS-MAKSUT	TH	6130000001	6130999999
	FORSE	TI	6200000001	6200999999
	SDD SEPA SUORAVELOITUS	RB	6210000001	6210999999
	AQUARIUS/OKO	GP	6240000001	6240999999
	VIEW/PAIVITYKSET	TJ	6250000001	6250999999
	DPS PÄIVITTÄISET	KU	6380000001	6380999999
	DPS TASEEN ULKOPUOL.	KV	6390000001	6390999999
610	ULTRA VALUUTANVAIHTO	TX	6100000001	6100999999
640	LÄHTEVÄT MAKSUMAÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
641	LÄHTEVÄT MAKSUMAÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
642	LÄHTEVÄT MAKSUMAÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
643	LÄHTEVÄT MAKSUMAÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
644	LÄHTEVÄT MAKSUMAÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
645	LÄHTEVÄT MAKSUMAÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
646	LÄHTEVÄT MAKSUMAÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
647	TULEVAT MAKSUMAÄRÄYKSET	TP	6530000001	6530999999
648	TULEVAT MAKSUMAÄRÄYKSET	TP	6530000001	6530999999
649	LÄHTEVÄT MAKSUMAÄRÄYKSET	TO	6400000001	6400999999
653	TULEVAT MAKSUMAÄRÄYKSET	TP	6530000001	6530999999
654	TULEVAT MAKSUMAÄRÄYKSET	TP	6530000001	6530999999
666	RPM (Rahanpesun estämisen keskeytyskirjaukset)	KX	6660000001	6660999999
667	RPM/EUR	RM	6670000001	6670999999
670	VALUUTTAPÄÄKASSA	TR	6710000001	6710999999
671	SETELICAUPAT	TR	6710000001	6710999999
672	VALUUTTAPÄÄKASSA	TR	6710000001	6710999999
673	VALUUTTAPÄÄKASSA	TR	6710000001	6710999999
674	BOND/REPO PÄIVITTÄISET	TS	6740000001	6740999999
675	BOND ARVOSTUKSET	XV	6750000001	6750999999
	TYÖASEMATOSITTEET	TY	9000000001	9099999999
9900001	OTTOLAINAUS	BA	9900100001	9900199999 OT003/OTORP002
990001	OTTOLAINAUS	BA	9900100001	9900199999
9900030	OVY:N LUOTTOVAKUUTUKSET	EJ	9900300001	9900309999
9900031	OVY:N KORVAUS&VARAUS	GE	9900310001	9900319999
9900032	ABASEC/OPSTOCK	GL	9900320001	9900329999
9900005	LÄHETETYT ATK-VÄLITYKSET	BG	9900500001	9900599999 MGKR2005, MGKR2006
9900006	SAAPUNEET ATK-VÄLITYKSET	BH	9900600001	9900699999 MGKR2001
9900007	SELVITETTÄVÄT ATK-VÄLITYKSET	BI	9900700001	9900799999 MGKR2002
9900008	PÄÄKIRJATAPAHTUMAT	BJ	9900800001	9900899999 MGKR2004
990010	POPS BRUTTOCLEARING 16.12.1997 ALKAEN	VF	9901000001	9901099999
9900005	LÄHETETYT ATK-VÄLITYKSET / OKO	EK	9901100001	9901199999
9900006	SAAPUNEET ATK-VÄLITYKSET / OKO	EL	9902200001	9902299999
9900008	PÄÄKIRJATAPAHTUMAT / OKO	EM	9902300001	9902399999
9900026	LUNASTETUT OKON SEKIT	BV	9902600001	9902699999 MGKR2003
990026	LUNASTETUT OKON SEKIT	BV	9902600001	9902699999
990031	ASLA	VM	9903100001	9903199999
990033	ASLA/OMHO	GC	9903300001	9903399999
9900035	POPS/LUNASTAMATTOMAT SEKIT YLI 10V	IG	9903500001	9903599999
9900042	PLATINAJÄRJESTELMÄ	BW	9904200001	9904299999 BJER122
9900043	CLARITY, sisäinen ICT työ (ei peruutettava)	RD	9904300001	9904399999
9900050	PALKAT	BY	9905000001	9905099999 ***)
9900052	LOMAPALKKAVELAT	GV	9905200001	9905299999 ***)
9900060	VALUUTTATILIT	BZ	9906000001	9906099999
990060	VALUUTTAOTTOLAINAUS	BZ	9906000001	9906099999
9900061	VALUUTTATILIT / AGIOT	CA	9906100001	9906199999 DARRAGI/OVARP002
990061	VALUUTTAOTTOLAINAUS /AGIOT	CA	9906100001	9906199999
9900062	VALUUTTATILIT/SIIRTYVÄ KORKO	CB	9906200001	9906299999 DARRASK/OVARP002
990062	VALUUTTAOTTOLAINAUS/SIIRTYVÄT ERÄT	CB	9906200001	9906299999
9900082	HALTIA VUOKRASAAMISET	EH	9908200001	9908299999
9520005	YIT-VUOKRAT	EH	9908200001	9908299999
677	KORVA/PÄIVITTÄISET	CJ	9908300001	9908399999
678	KORVA/HINTAEROT	CJ	9908300001	9908399999
9900083	KORVA-TAPAHTUMAT	CJ	9908300001	9908399999
9900083	KORVA PÄIVITTÄISET	CJ	9908300001	9908399999
9900042	BONUSJÄRJESTELMÄ	BW	9908400001	9908499999
9900091	MAKSULIIKE /ASLA	CN	9909100001	9909199999 ALARKP01 JA 13
9900092	ASLA/OMHO	GA	9909200001	9909299999
991003	LOAN IQ/OKO	GN	9910030001	9910039999
9901011	OTTOLAINAUS /SIIRTYVÄ KORKO	BB	9910110001	9910119999 OT003
9901042	BONUSJÄRJESTELMÄ/SIIRTYVÄ	BX	9910420001	9910429999 BJER221
	BONUSJÄRJ.SIIR.PERUT	BR	9910580001	9910589999
	KORVA-TAP.SIIR.KOR.P	CL	9910600001	9910609999
9901083	KORVA-TAPAHTUMAT/SIIRT. KORKO	CK	9910830001	9910839999
9901083	KORVA OSAKKEET /SIIRTYVÄT	CK	9910830001	9910839999
990083	KORVA RM/ARVOSTUKSET	CK	9910830001	9910839999
991083	KORVA RM/ARVOST.PER.	CL	9910830001	9910839999

Sovellus- tosite *)	Nimi	Tosite- laji	Numerosarja alku	loppu
9900202	SRJ-PALKKIONPALAUTUSJAKSOTUS/OP-RAHASTO	IA	9920200001	9920299999
9900205	OMISTAJAJÄSENREKISTERI	CT	9920500001	9920599999 JRER110
992100	PANKKITAKAUKSET	XI	9921000001	9921009999 PTKR3301
992101	PANKKITAKAUKSET / AGIOT	XJ	9921010001	9921019999
992102	HENKIVAKUUTUS	HV	9921020001	9921029999
9903001	SALDONSIIIRTO	Z1	9930010001	9930019999
9903001	SALDONSIIIRROT	Z1	9930010001	9930019999
9940008	LJR ERIKOISLAINAT	MD	9940080001	9940089999
	PERUUTUS / KUMPPANIKOODIT	PK	9999970001	9999979999
	YLEINEN PERUUTUSTOSITE	PE	9999990001	9999999999

SAPin tositepäiväkirja, kuukausipäiväkirja ja SAPin Ostovelka- ja myyntisaamistilien päiväkirja on arkistoitu InfoArchive -arkistointijärjestelmään.

*) Tositteet on laadittu konekielisenä arkistoituna REA-arkistointijärjestelmässä.

**) Raportit arkistoitu InfoArchive -arkistointijärjestelmään.

**) Raportit arkistoitu Silta M-Files.

1. Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitus

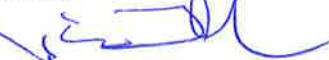
tammikuun 31 .päivänä 2024

Leena Erälinna

Mauri Kuusela

Timo Ilola

Markku Pelkonen

Katja Repo

Ville Tulonen

Tuomas Heikkilä

2. Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Hallintoneuvosto on tänään pidetyssä kokouksessa perehtynyt pankin tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen. Vuoden 2024 edustajiston kokoukselle hallintoneuvosto toteaa lausuntonaan, että pankkia on hoidettu lain ja säännösten mukaisesti ja että hallintoneuvostolla ei ole Lounais-Suomen Osuuspankin tilinpäätöksen eikä toimintakertomuksen johdosta huomautettavaa. Hallintoneuvosto yhtyy hallituksen esitykseen ylijäämää koskeviksi toimenpiteiksi.

helmikuun 6 päivänä 2024

Hallintoneuvoston puheenjohtaja

Jussi Launto

Hallintoneuvoston sihteeri

Annukka Niemi

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

helmikuun 13 päivänä 2024

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and strokes, positioned above the name Noora Satopää.

Noora Satopää

Tilintarkastuskertomus

Lounais-Suomen Osuuspankin edustajistolle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Lounais-Suomen Osuuspankin (y-tunnus 0136160-9) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2023. Tilinpäätös sisältää pankin taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan pankin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia pankista niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emme ole suorittaneet pankille muita kuin tilintarkastuspalveluja.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyyden riskit

Olemme alla kuvanneet arvioimme merkittävimmistä olennaisen virheellisyyden riskeistä, mukaan lukien väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskeistä, sekä esittäneet yhteenvedon siitä, miten olemme toimineet näiden riskien johdosta.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

**MERKITTÄVIMMÄT ARVIOIDUT
OLENNAISEN VIRHEELLISYYDEN RISKIT**

**KUINKA OLEMME TOIMINEET NÄIDEN
RISKIEN JOHDOSTA**

Saamiset asiakkailta – arvostaminen (tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetiedot 11, 13 ja 16)

- Saamiset asiakkailta, yhteensä 399 miljoona euroa, on Lounais-Suomen Osuuspankin taseen merkittävin erä muodostaen 50 % taseen loppusummasta.
- IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* -standardin mukaisten odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu OP Ryhmän käyttämiin laskentamalleihin sekä asiantuntija-arvioihin. Laskennassa käytetään oletuksia, arvioita ja johdon harkintaa, jotka koskevat erityisesti odotettavissa olevien luottotappioiden todennäköisyyttä, vakuuksien arvostamista, sekä luottoriskin merkittävän kasvun määrittämistä.
- Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan osatekijöitä päivitetään ja tarkennetaan toteutuneen luottoriskikehityksen, laskentaprosessin validoinnin ja kehittämisen sekä sääntelymuutosten ja -vaatimusten perusteella.
- Saamisten tasearvon merkittävydestä, arvostamisessa käytettävien laskentamenetelmien monimutkaisuudesta ja johdon harkinnasta johtuen saamisten arvostaminen on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.
- Olemme arvioineet luotonannon ohjeistuksen noudattamista, luottoriskien hallintaa sekä saamisten kirjaamiseen ja valvontaan liittyviä periaatteita ja kontroleja.
- Olemme muodostaneet käsityksen OP Osuuskuntaan keskitettyjen antolainausprosessin osien sekä odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan kontrolliympäristöstä keskitettyjä tarkastustoimenpiteitä hyödyntäen.
- Tarkastuksen keskeisimpiä osa-alueita ovat olleet merkittävimmät ECL-laskentaan liittyvät johdon harkintaa edellyttävät tekijät ja vakuuksien arvostus.
- Lisäksi olemme arvioineet Lounais-Suomen Osuuspankin saamia ja odotettavissa olevia luottotappioita koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan pankin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos pankki aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon pankin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä pankin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei pankin pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet osuuspankin edustajiston kokouksen valitsemana tilintarkastajana vuodesta 2010 alkaen yhtäjaksoisesti 14 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Turussa 13. helmikuuta 2024

KPMG OY AB

Noora Satopää
KHT